

།། ལྷོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་ལྷན་པར་འབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་བཞུགས་
 མོ། ། ར་མོ་བེ་ཇ་ཡ། ལྷོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་ལྷན་པར་འབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་
 འཐག་ཅེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཉ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལ་སྤྱད་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལྷོ་བས་ལྷན་བདུད་ཅི་གསུང་གི་འོད་དཀར་གྱིས། ཤེག་བྱེད་མཆེ་བའི་
 ཅི་ལས་སྤང་བའི་དུག་ལ། ལམ་ལོ་ལྷན་སྦྱང་ལ་ཞེན་པ་ཀུན་སོགས་ནས། ལམ་དོན་བཙུན་གྱི་འཚོ་བ་གང་དེ་
 དང་། རྟོག་མེད་མཚོ་ཆེན་སྦྱང་པོ་མེད་པའི་གཟིངས། ལྷ་བའི་བ་སྦྱང་འཐུགས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། རྩོད་
 མེད་འཆི་བའི་གོ་འཕང་སར་བཞུགས་པའི། ཤུབ་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ལའང་སྤྱད་འཚལ་ལོ། ལངས་རིའི་ཁྲིད་
 འདིར་འགྲུན་ལྷན་དབེན་པ་ཡི། རྣམ་འཁྲོལ་བྱང་ཚུབ་བརྒྱད་པར་བཅས་རྣམས་ཀྱི། ལས་ལ་ལོར་བའི་
 ལྷགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྦྱིགས་དུས་རྣམ་པར་བསྟེན་པའི་སྣོད། ལང་དགར་སྐྱས་འདི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ་
 ཞེས། རྣོ་ཚུང་དོགས་པར་བྱེད་དང་གཞན་དག་ལའང་། ཤོམ་ཉི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་ཚུལ་འདི་
 བཤད། ལང་དག་མཚོག་དོན་གཉེར་བའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས། ལམ་ལོ་ལྷན་སྦྱང་ལ་འདི་སྦྱོས་ལ་རིག་པས་མོངས། ལྷང་
 བའི་གྲ་གྲུ་རང་གཞན་འཛོམས་བྱེད་དག ལྷལ་ལྷན་དུས་དགའི་ཞབས་ནི་དཔེ་པར་གྱིས། འདིར་སྦྱོམ་པ་
 གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བསྟན་ཚོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཉ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་
 བཤད་ནས། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་གྱིས་སྦྱིན་ལས་ཤིན་ཏུ་དར་བའི་དུས་ཡན་ཆད་ནི། རྩོད་པ་
 དང་ཅན་པར་དོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ལྷས་སྦྱིས་གཞུང་ལྷགས་དུ་མ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་།
 ཚོས་འདི་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དང་ལྷགས་གཞན་དག་གིས་འདོད་ལྷགས་མ་ཐུན་བསྐྱེབས་ནས་ཕྱི་བ་དང་ཕྱི་
 ལན་མང་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ཀ་བཞིན་དུ་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་དག་ལྷ་མ་
 གོང་མའི་ལྷགས་དང་ཚུང་ཟད་མི་མ་ཐུན་ཡང་། ལྷགས་གཞན་དེ་ཉིད་ལྷང་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྦྱོམ་པ་དང་།
 གཞན་དག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྦྱོགས་ལ་འབྲུང་ཞིང་། བལ་ཆེར་འདི་ལྷ་བུའི་དགག་སྐྱབ་རྣམས་དགོས་པ་མེད་དོ་སྦྱོམ་
 པ་དག་སྤང་བས། དེ་རྣམས་ལ་ཐེལ་པར་ནས་དང་པོའི་གཏམ་འདི་སྤུལ་གྱིས། ལྷག་དོག་དང་ཁིངས་པའི་སྦྱོན་
 གྱིས་མ་སྦྱིབ་པར་གཟིགས་ཤིག དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་གཉིས་མི་མ་ཐུན་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 ལྷགས་འདི་ཉིད་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། ལྷང་པོ་ནི། ཤིང་རྩའི་སྦོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་ལྷགས་འཐད་
 པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་ཤིང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལ་མི་
 མ་ཐུན་པའི་དབང་གི་གཉིས་སུ་མ་བྱེད་པར་གནས་ལྷགས་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་སྦྱོན་མེད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་

ཉིད་ཤེན་རྒྱ་མི་རིགས་པའམ་འགལ་བ་མི་འཇུག་བའི་ཚད་མ་ལེན་དགོས་ཤིང་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བའི་གང་ཟེག་ཁྱེད་
རང་ཉིད་སྤྱོད་གས་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་གས་གཉིས་ནི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་
ཁོ་ན་ཁས་ལེན་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །འདོད་ན། སྤྱོད་མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞི་ལས་ལོགས་སུ་
ཐོན་ནོ། །ཡང་སྤོབ་དཔོན་ཚེན་པོ་རྒྱ་ལྷ་ཀ་ར་འཁྱི་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་བ་ཡང་། གཞན་སྤོང་གི་སྤྱོད་གས་སུ་
བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་གས་ཀྱི་དགོངས་བ་རྣམས་གངས་ནས་འཚད་བ་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་བ་གཉིས་
སྤྱོད་གས་གཅིག་རྒྱ་འཚད་བ་གཏན་ནས་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་མན་ངག་ལས། སྤྱོད་གས་ཀྱི་ནི་ཞལ་
སྤྱོད་ནས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤའ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་བྲལ་
ན། །ལོག་པར་རྣམ་བཏགས་ཅིས་མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར། རྣམ་འབྱོར་སྤོང་བ་བཞི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏུག་མ་

༩༥༽

གསལ་བ་ཙམ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དབྱ་མ་བ་ནི་རྗེས་དེ་ཡང་མི་འདོད་དེ། ལྷན་པར་འདི་ཡང་
མིང་ཙམ་དུ་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་རྩ་བ་མེད་པར་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་རྣམས་དང་། དབྱ་མ་བ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་རྩོད་པ་ནི། སྤྱི་བོ་ཤིན་ཏུ་གནས་ངན་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་སྐད་འཆད་པའི་ཚེ། འཕགས་པ་གཉིས་
ཀ་བཞེད་དོན་མི་མ་ཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། སྤྱིས་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་དང་། དབྱ་མ་ཞེས་གཉིས་སུ་སྤྱི་ནས་
རྩོད་པ་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་འདིས་སྦྱོན་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལུགས་གཉིས་རང་སར་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷགས་
པའི་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ཅེ་ཞེས་སྤྱིས་ཀྱི། གཉིས་པོ་མ་ཐུན་ཅེ་ཞེས་ཁོ་བོས་ཀྱང་མ་སྤྱིས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ།
ལུགས་གཉིས་རང་སར་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བ་དེ། གཅིག་གི་རིགས་པས་གཅིག་གི་བཞེད་དོན་འགོག་མི་རུས་པ་
ལ་བྱའམ། རུས་ཀྱང་རང་སར་གཞོད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟར་ལྟར་གནས་ལུགས་
གཉིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །རང་སྦྱོང་གི་རིགས་པས་གཞན་སྦྱོང་ལ་མི་གཞོད་ན། གཞན་སྦྱོང་ཁོ་ན་སྦྱོན་མེད་
དང་། གཞན་སྦྱོང་གི་རིགས་པས་རང་སྦྱོང་ལ་མི་གཞོད་ན། རང་སྦྱོང་ཁོ་ན་སྦྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ལ་ལྷགས་པར་ཐལ་ཞིང་། ཐེག་པ་རང་ས་ན་བདེན་ཞེས་པའི་
སྤྱིགས་སྤྱི་མ་དང་ལྷན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

༩༦༽

ཡང་རང་གཞུང་ལས། རིག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མདོ། །རི་བཞིན་སྐྱ་ཡི་བཤམ་དང་བསྟོན་
ཚོགས་སུ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱིས། །རྣམ་པར་སྤྱོད། །ཞེས་བཤམ་པ་འདི། ལུགས་གཉིས་
ཀ་སྐྱོན་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་རུང་ཞིང། རྒྱུད་སླ་མ་དང་དབྱུས་མཐའི་ངེས་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱང་པར་མེད་ལ།
རྒྱུད་སླ་མ་ལ་ནི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཐུན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་
འགྲུབ་སྟོན་པ་བའི་གཞུང་འདི་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་རང་གཞུང་གི་ཆ་དག་དུ་བཀོད་པ་དང།
གཉིས་ཀ་སྐྱོན་མེད་པར་འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཆ་བས་ཆེད། །ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པ་ནི་བརྗོད་
ལུགས་ཅམ་ཡིན་གྱི། །ཞེ་འདོད་ལ་གཞན་སྟོང་གིས་ངེས་དོན་འཆད་ཚུལ་ཁོ་ན་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་
འབྱུང་བས། འདི་ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་དུ་ཁས་ལེན་ལ། རང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་མར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
འབྲེལ་དང། དབྱུ་མ་བསྟོན་ཚོགས་རྣམས་སུ་ཡང་གཞན་སྟོང་ཉིད་བཤམ་ལ། དེའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་
ཞུ་ཀ་རའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ་སྟུམ་ན་འདི་ཡང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འཕྱི་པ་ནི་རིགས་
ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མི་འགོག་པ་ཉིད་བཞེད་དེ། གོང་དུ་རིག་པ་དུག་
ཅུ་པའི་ལུང་དངས་བས་ཀྱང་ཤེས་ལ། དབྱུ་མ་རྩ་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གསལ་
བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་དང་བསྟོན་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་དུ་གནས་པ་ནི་འོག་དུ་
འཆད་དོ། །དེ་དག་ནི་བཟོས་མ་ངེས་པར་སྟེ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བ་དག་གིས་མཐའ་འགོགས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
སྤྱོགས་སྐྱ་མ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཤིང་ཉིད་སྟོབ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་

དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚེ་འཕགས་མཚོག་གཉིས་ལུགས་མི་མཐུན་ཡང་། འཁོར་ལོ་
 ཐ་མའི་ངེས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ལུགས་གཉིས་མཐུན་ཞེས་
 བ་ཡང་འདི་ཅམ་ལ་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱིས་ངེས་དོན་མཐའ་
 ལུག་གཞན་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་ལུགས་དང་མཐུན་ལོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །རི་སྐད་དུ། འཕགས་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་
 འེར་སྤྱོད་མདོ་ཡི་ལུགས། །རང་གཞན་སྟོང་པའི་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཡང་། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་འདི་
 ཡིན་ཞེས། །སྟོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ་འདིར་འཆད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ཞི་འདི་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་
 རྟེ། དེ་ལ་གསུམ། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་འཕགས་པའི་ལུལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་རང་རང་གི་སྤྱོད་པ་སུ་འཐེན་པའི་བྱུང་ལུགས་སྟོས་པ་དང་། གངས་རིའི་ཁོང་འདིར་དེ་ལྟར་འདོད་
 པའི་ལུགས་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ། དེང་སང་གྲགས་པའི་སེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་བསྟོམ་ལ་བྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔྱད་
 མའི་ཡང་ཅེར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོན་དཔོན་འཁྱིེ་བ་ན་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོས་
 གཉིས་གང་ཡིན་པ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟ་བ་
 བཞེན་དེ་ལ་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བཏགས་པའི་རང་བཞེན་ལོ། །དོ་བོ་ཉིད་
 དོ། །གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་སྟོང་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་
 མིན་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་ལོ། །གང་གི་སྤྱིར་འདི་གཉིས་པོ་
 མེད་ཅིང་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ན་མིན་པར་དགག་པ་ཡིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་
 མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ན་ནི།

༩༩

གཅིག་ཁོ་ནར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་སུ་མ་ལྟར་ལ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་དགག་སུ་མ་ལྟར་
 རོ། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་སུ་མ་དགག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 དགག་གསལ་རིག་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་སྟོང་དུ་བཤད་ཅིང་འདི་བདེན་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཅིག་དུ་མ་སོགས་སུ་སྟོང་བཏགས་པའི་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི།
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས། དེ་བས་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་
 དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་སྟོང་བཏགས་པ་ལ་འཇུག་སུ་མ་ལྟར་ཏེ། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
 པའི་སྲིད་རོ། །སྟོང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་གེད་ཅིང་།
 རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གཞོན་མེད་དུ་འང་བཞེད་དོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་པན་པ་དང་གཞོན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཇུག་པ་
 དང་སྟོག་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གྲུབ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
 ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཏགས་མི་བཟོད་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། ཚད་
 མས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཇི་ལྟར་བཏགས་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྫོན་པོ་ལ་སོགས་སུ་སྐད་བའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་གསལ་བའི་ལུས་ནི་

༩༩།

གཞོན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱང་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པར་མཛད་ཅེས་
 བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འགགས་པའང་གང་
 བ་ཡོད་མིན་ཀྱང་། །ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ནི། །སྐྱེ་ཞིང་འགགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་
 བ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་བྲལ་ན། །འོག་པར་རྣམ་བཏགས་ཅེས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐམས་ཅད་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་
 འདིས་དོན་དེ་རྣམས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། །ལྷ་སྐྱབ་དང་ནི་ཐོག་མེད་གཉིས། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་མཚུངས་
 སོ་ཞེས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་སྒྲ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྗེ་བ་རྣམས་ལ་
 མ་གྲགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལུགས་གཅིག་ཡིན་མོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཨ་ཉི་ཤེས་ཞལ་སྒྲ་ནས། རང་
 ཉིད་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་བཏགས་པའི་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་གནས་ནས་ཐོག་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
 དུ་འབྲེལ་བར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དབྱུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཉོག་ཁ་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ལས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་ངང་ཉིད་དུ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བསྐྱབ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
 དབབ་པར་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་འདི་ཡང་དག་པར་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་བཞེད་ལ། རྣམ་
 པར་མི་

༩༠༽

ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། ས་གསུམ་པའི་དབང་ལྷན་བརྟེན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་ལྷན་སྐྱེ་ཚུད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་སྣ་མ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པའི་
 ལྷན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཐེན་ལྷན་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་འཁྱིེ་པའི་
 ལྷན་ཞི་འོག་ནས་འགོག་ལ། དེ་མི་ཀ་རའི་ལྷན་དེ་ཡང་རང་གི་བཞེད་པ་གཙོ་བོར་གྲུས་པ་ཡིན་གྱི། བོང་དུ་
 གྲགས་པའི་ལུང་དེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོན་ཅིང་། ཐོག་མེད་ཀྱིས་ས་
 གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཞི་ཉོག་པའི་ལྷ་བ་མ་ཐུན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡི། གཞུང་དུ་བསྟན་པའི་ལྷ་བ་མ་ཐུན་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་དེ། ཐོག་མེད་ཀྱིས་རང་གིས་གཞིགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་གཞུང་
 དུ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་སྟོན་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱིར་ལའང་དཔལ་ལྷན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གིས་གཞིགས་པའི་ལྷ་བ་གཞན་སྟོང་དེ་
 ཉིད་རང་གི་གཞུང་དུ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་སྟོན། ཞེས་འདྲིའོ། །བསྟོད་ཚོགས་སུ་བསྟན་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐོག་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་།
 ཐེག་བསྐྱེས་སུ་རང་སྟོང་བསྟན་ཞེ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཐེག་བསྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། འོ་
 བ་སྣ་མའི་ཡང་ལུང་གང་གིས་བསྟན། བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་གཞན་སྟོང་གི་འབྲོག་བཤད་ཐུབ་ན།
 ཐེག་བསྐྱེས་ཀྱི་ལུང་ལ་རང་སྟོང་གི་འབྲོག་བཤད་ཅིའི་སྤྱིར་མི་ཐུབ། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་དེས་ན་གྲུབ་པའི་
 སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་དགོངས་པའི་དོན་གཞུང་རྣམས་སུ་འགྲུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་
 རྣམས་ཞི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་བཞིན་
 འོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་རྗེས་འགྲུང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ན་

༼༡༧༽

དེ། སངས་རྒྱལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། འོན་ཀྱང་བ་དང་། སེམས་ཅམ་བ་དང་། ལྷན་མེད་དབྱུང་མ་དང་། ཡང་དག་
ལྷན་བའི་དབྱུང་མ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་སྤྱི་མདོ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅམ་སྟེ་བ་
དང་། འོན་དམ་སེམས་ཅམ་སྟེ་བ་གཉིས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་མ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་བཞོན་གཤེགས། །བཏག་པར་བྱ་དང་བཏགས་པ་ཡང་། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་
ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར། སེམས་ཅམ་སྟེ་བ་ཀྱི་རོ་བོ་ལྷ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
རྣམས་སྟུག་བསྟུལ་དང་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་ལ་སྐྱེས་
བ་མེ་ལོང་གི་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཅམ་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱུད་
ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་བཞུགས་པས། དེ་དག་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་ཡང་དག་སྣང་བའི་དབྱུང་
མ་ཉིད་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་བཞེས་སྤྱི་བའི་སེམས་ཅམ་དང་འདི་གཉིས་འཇུག་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་
རང་རང་རོ་བོས་སྟོང་བར་འདོད་པའི་དབྱུང་མ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། བརྟན་པ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྟེ་རྣམ་
པ་མང་པོ་དག་ལས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་འཇུག་དུ་བ་ལས་ཀྱང་།
སྣང་བ་ཚེན་པོ་གསལ་བ་ཚེ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལམ་མེ་བ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་ཉི་ལས། ཅི་མེད་ཤེས་དང་མཚུངས་
པའི་འོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། འདི་དང་
དོན་དམ་སེམས་ཅམ་ཀྱི་འདོད་ལུགས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མ་སྟུན་པས་གཉིས་

༼ ༡༩ ༽

ཀ་ཡང་དབྱུ་མ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། རི་རྒྱན་དུ། སྤྱི་འགྲེལ་ལས། བྱུ་བ་མཐར་ཐུག་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་
དང་། །དབྱུ་མའི་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་མེད་མཐའ་བྲལ་དང་། །མཐའ་བྲལ་མཐར་ཐུག་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
དང་། །འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་བདེ་ཆེན་སྟོན་ལ་འདུད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ངེས་
དོན་གྱི་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་གང་ཡིན་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཡིན་ལོ། །དེ་
ལ་སྤང་ལུགས་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་གི་ ཀུན་རྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་
མི་སྤིད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའོ། །ཡང་སྤང་ལུགས་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་གཤེས་ལུགས་
ལ་རང་གིས་མི་སྤོང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་སྤོང་བའི་མོ་
ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་ལུགས་ཏེ། མེད་དགག་མིན་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། མི་སྤོང་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་
སྤོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། སྤང་བོ་རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་སྤོང་བ་ཆད་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་
ལས་རིང་དུ་གྱུར་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་གཤེས་ལུགས་ལ་རང་སྤོང་ངོ་བོས་སྤོང་པའི་སྤྱིར། དེ་བོང་
གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཡང་མ་གྱུ་བ་ཅིང་། གང་དུ་ཡང་མ་
རེག་པས་མེད་དགག་དང་། སྤོང་པའི་སྤོང་བ་དང་། སྐྱེས་པའི་སྤོང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དང་།
སྤང་བོ་རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་སྤོང་བ་ཆད་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་ལུགས་མི་
གཅིག་ཅིང་། སྤང་ལུགས་ཀྱང་མི་གཅིག་ལ་སྤོང་ལུགས་ཀྱང་མི་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །སོ་སོ་རྒྱལ་ཁམས་
གཉིས་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་དོན་དང་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་

༡༣༽

རྫོགས་ལྷན་གྱི་ཚོས་མཚོག་ཟབ་མོ་བྱང་པར་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་པར་འགྲུ་ལའི་ཚོས་མཚོག་ཟབ་མོ་
རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་གངའ་བས་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་གཟེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་བཀའ་
བསྟུ་བ་བཞི་བ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཡང་འདི་སྐྱོ་བ་ལོ་ན་རེ། འོན་ཏེ་མ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་
དང་། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཉལ་པར་འདོད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་བཏུབ་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་
དང་། གཡུང་བྱུང་དུ་ཡང་གཤེས་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་འཆད་ཅིང་། སེམས་ཅམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་གྱི་ཉལ་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་མི་ཉལ་པར་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་གཏན་མི་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བཀའ་
བསྟུ་བ་བཞི་བའི་རང་འགྲེལ་ལས། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འགལ་བའི་སྤྱིར་
རྟོ། །དེ་ལྟར་འགལ་ཞེ་ན། སེམས་ཅམ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་འོན་ཏེ་དམ་དུ་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་།
འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ལས་འདས་པ་འོན་ཏེ་མ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་
མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་འདུས་བྱས་མི་ཉལ་པ་བཅོས་མ་སློབ་ཀྱི་མཐའི་ཚོས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཉལ་པ་རང་བཞིན་གཉེན་མ་མཐའ་བྲལ་བའི་དབྱེར་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། འགྲུར་
བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེའི་སྟོང་ཆ་ལ་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་ལས་ལ་བྲག་
མོད། གཞོད་བྱེད་ནི་མགོར་བོར་ཐོག་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་ངོ། །གང་ཞེ་ན། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྟོང་
ཆ་དེ་རང་སྟོང་ཡིན་ནམ། གཞན་སྟོང་ཡིན། རང་སྟོང་ཡིན་ན་དེ་མེད་དགག་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་
པར་འགལ་ཏེ།

༩༡༽

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚོས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་སྟོང་ཡིན་ན། དེའི་སྟོང་གཞི་གང་ཡིན།
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དབྱུ་མ་ཚེན་སོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྲིར་
རོ། །དེས་ན་རྗེ་སྲིད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ལས་མ་འདས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་འཆང་བ་
མིན་པས། དབྱུ་མ་ཚེན་སོ་མིན་པ་ལྟར་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མིན་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ལས་འདས་པ་
དེའི་ཆེ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲིར་འགྱུར་མེད་ཡོངས་
གྲུབ་ནི་དབྱུ་མ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཅམ་མིན་ལོ། །སེམས་ཅམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་སོ་ཡིན་པས་དབྱུ་མ་མིན་ཀྱི་
མཐའ་ཡིན་ལོ། །བཅོས་མ་སྟོ་བྱུར་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉེན་མ་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཉིད་
ནི་མིན་ལོ། །འདིར་སེམས་ཅམ་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རོན་དམ་ཀྱི་སེམས་ཅམ་
དབྱུ་མ་དང་གཅིག་སྟེ། རོན་དམ་ཀྱི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་གཤེས་ལ་མེད་པའི་སྲིར་དང་།
རོན་དམ་ཀྱི་སེམས་ནི་གང་གིས་ཀྱང་གཞོན་དུ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཁའ་ཁྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་
སྲིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅམ་ནི་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སེམས་ཅམ་འདི་དང་གཅིག་སྟེ།
འདི་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣེ་བཞེས་གསུང་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མཁའ་ཁྲུབ་རྗེ་རྗེ་ཅན་ལ་སོགས་པ། རོན་དམ་
པའི་མཚན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྗེ་སྟེད་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་འདོད་ལུགས་སྲིས་
གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་རྣམས་གང་དང་མཐུན་པར་དབྱུད་པ། རང་གི་རོ་
བོ་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ།

༩༡༥༽

གནས་ལུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཤེས་པ་ལོ་ལོ་ལོ་
གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་མ་སྤེ་བར་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་རྣམ་འགྲོལ་སློབ་པ་བར་འཆད་ལ། རྗེས་ཚུན་
དེར་མི་འཆད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དེ་ནི་རང་གི་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅམ་དུ་བཞེད་དེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱི་རྒྱུ་
ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་སྐྱབ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པའི་དབྱུང་མ་དག་ནི་ལུང་དང་། བསྟན་བཅོས་
དང་། ཚད་མ་དག་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་སྐྱུར་བསྐྱོག་ཟེན་ཏོ། །རྣམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སེམས་ཅམ་པ་
འབའ་ཞེག་ལུས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བཤད་ལ། རྗེས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅམ་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཡང་དེ་རྣམ་འགྲོལ་སློབ་པ་བ་རྣམས་ནི་གྲིས་པ་གཟུང་བའི་ཚོས་རྣམས་རྩུབ་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པ་མིན་ལ།
རྩུ་དང་འབྲས་བུ་རེས་པ་དང་གཉུག་མའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པ་འབྲུལ་པ་དང་བྲལ་བས། གསལ་བའི་ལུས་
ནི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །དབྱུང་མ་བ་རྣམས་ནི་རྩུ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱུར་བའི་རང་བཞིན་དང་། སོ་སོ་རང་གི་
རིག་པ་འབྲུལ་བའི་མཚན་མ་རྣམས་སློབ་ཏུགས་པ་མིན་པ་རྣམས་མ་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་ཏུ་
སྤྱབ་བཞུག་མི་བཟོད་པ་དང་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ལ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་
འགྲོལ་སློབ་པ་དང་དབྱུང་མ་ཐ་དད་དུ་མཛད་ལ། རྗེས་ནི་རང་གིས་བཞེད་པའི་རྣམ་འགྲོལ་སློབ་པའི་ལུགས་དེ་
དབྱུང་མ་ཚེན་པོར་བཞེད་དོ། །འདི་ཅམ་ཞེག་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་མཐུན་
པར་སྐྱུར་དོ། །རྩོ་ནང་གི་ལུགས་དང་ནི་བདེན་གྲུབ་འདོད་པའི་ཚ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་གནས་ལུགས་ངོས་འཛིན་
གཏན་ནས་མི་གཅིག་སྟེ། ཁོང་རྣམས་ནི་དོན་དམ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་

༩༡༦༽

འགག་དང་བྲལ་བ་གོང་དུ་བཞག་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ལ། བྱོན་ནི་དོན་དམ་མི་ཉག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དང་།
འགྲུར་བ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་
འདུས་བྱས་དང་དམིགས་པ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ངེས་དོན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱས་པར་འོག་
ཏུ་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མ་ཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ་རྟོག་དཔྱད་ཞུགས་ན་གོ་བ་སྤོམ་། །ཡང་དེང་
སང་གི་དུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ། རྗེ་མོ་ནང་བའི་ལྷ་བ་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་
འབྲུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དང་དེས་ལན་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཉག་བཟོན་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་སྤྲུགས་སོགས་ངོས་འཛིན་ལུགས་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ད་ལྟ་
ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་དགག་སྐྱབ་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱབ་མ་གཏོགས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
འོ་སྐྱམ་པ་དག་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་ལུགས་མ་ངེས་པ་དང་འབྲུལ་གཞི་ཁོ་ནས་སློབ་སྦྱང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྗེ་མོ་
ནང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཉག་པ་དེ་འབྲུ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་སུ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེས་ལན་ཆེན་མོའི་
ལུགས་ཀྱི་ཉག་བཟོན་དང་། དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་སྤྲུགས་སོགས་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་
འདྲིག་ཅན་དེ་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལུགས་སྐྱ་མ་ལ་ནི་ཉག་བཟོན་གྱི་སྐྱ་སྐྱེ་འདྲིག་དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཆ་
ནས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱང་ཉག་བཟོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་མིང་དེ་དག་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་
སྐྱེ་མ་ལ་ནི་ཉག་བཟོན་སོགས་མིང་ཡང་སྐབས་དོན་ལ་མི་སྟོགས་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་དཔའི་
སྐབས་སུ་ཉག་བཟོན་སོགས་ཀྱི་མིང་རྣམས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་འབའ་ཞིག་
ཡིན་ལ།

།།

དེ་ནི་སྐྱེ་ལག་གསལ་གང་དུ་ཡང་བཏག་པར་མི་རུས་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་འདི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་
གངས། བཅོས་མིན་དང་། འགྱུར་མེད་དང་། ཏྲག་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔལ་དང་། སེམས་གྱི་
དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བཅོས་མ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགྱུར་བ་དང་། མི་ཏྲག་པ་དང་། ཐོག་མ་ཐུག་མེད་དང་།
གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་པ་མིན་པའི་དོ་རྗེ་སོགས་ལ་འཚད་པ་ནི། ཏྲག་བཏག་སོགས་གྱི་མིང་ཅམ་
གྱིས་ངོམས་ཤིང་འགྲངས་པར་བྱས་ནས་དོན་གྱི་བཅུད་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་མིང་དེ་དག་མི་འདོགས་སམ་སྟམ་ན། འདོགས་མོད་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་བཏགས་པར་འདོད་
གྱི། ཡུལ་ཅན་གནས་ལུགས་དེ་དག་གི་སྟོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཏགས་པ་ནི་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་ལུགས་སྐྱ་མ་ལ་གྲགས་པ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དེ་དང་དོན་སྟེན་པ་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འདིར་སྐྱེས་པ། སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས། །ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་དང་། །འགག་པ་མེད་པ་དམ་པའི་དོན། །ཤིན་ཏུ་
འདྲིག་ཅིང་མི་ཏྲག་པ། །སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་གནས་ལུགས་ལ། །མ་བཅོས་འགྱུར་མེད་འོད་གསལ་གྱི། །སྤང་
སྤགས་སོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སེམས་དཔལ་སྐྱ་ཡི་ལུགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་
དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་སོགས་མིང་གང་གིས་འདོགས་ཀྱང་རུང་རང་གི་དོ་བོ་སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དབྱུ་མའི་
སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྟོགས་སྤར་བཞོད་པའི་སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་དང་འདིའི་འདོད་ལུགས་ལ་བྱུང་
བར་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་བ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན་འདི་
ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་བ་ལ། དབྱུ་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་ན་གྲུབ་མཐའ་

༩༩༽

སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་བསྐྱུ། དབྱུ་མ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་ཡང་དེ་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་འདི་
 གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་ཡིན་ཡང་བཞིའི་ནང་ཚོན་གྱི་དབྱུ་མ་ལས་ལྷག་པར་འདོད་
 བ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་འོག་མས་གོང་མ་ལ་གཞོན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་བྱོན་ནོ། །ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞི་
 ཏུ་མ་འདུས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་མིན་ནོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པ་ནི་འཛིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འདོད་ལ། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འཛིན་པ་བདེན་གྲུབ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། རང་གཞུང་ལས། ལ་ལ་
 རྒྱུད་གསུམ་དགོངས་པ་ཡང་། །སེམས་ཅམ་ཉིད་དུ་གནས་ཞེས་ཟེར། །འཛིན་པ་བདེན་མེད་ཁས་ལེན་
 པའི། །སེམས་ཅམ་པ་དེ་གང་དུ་བཅའ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར། །ཨ་རྒྱ་དེ་བས། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་
 རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་ལུགས་འཚད་པ་ན། གཞུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་
 ཡོད། །རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །པ་རོལ་སྤྱིན་རྣམས་དེ་སྐྱད་སྦྱོག། །ཅེས་པ་འདི་བཞིའི་ནང་ཚོན་གྱི་
 རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་མིན་ན་གཞུང་རང་དང་འགལ། ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་ཅམ་གྱི་མིང་། སྦྱོན་གྱི་པ་རྩེ་
 ཏེ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། སྦྱོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། རང་གི་སྤྱི་བ་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་
 སྦྱོ་གྲོས་དཀར་བ་གང་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་རག་ལས་ནས་
 བྱང་སྟེ། །ཞེས་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཐར་པས། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་དབྱུ་མ་པ་དག་འགོག་པ་ན། བདག་ཏུག་པ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སོ་ལ་དངོས་སོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བས་
 ཀྱང་རང་རིག་ལ་དོན་དམ་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཟོད་ན་རི་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་རྣམ་
 འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་མིང་བཏགས་པ་

༩༩༽

སོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་སེམས་ཚམ་བ་ཡིན་ན་ནི་འཇིན་བ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
 སེམས་ཚམ་བ་གནས་གང་ནས་ཀྱང་བཅའ་མི་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་
 བས་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཚམ་བ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་མི་འདོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་
 དུ་འདོད་དོ་སྟུང་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་དུ་ཅི། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །དོན་གཅིག་ཅེས་རྣམ་
 གངས་སུ་བཤད་པ་དེ་འང་མིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིན་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ནི་ལུང་
 དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཚམ་བས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །འདོད་ན་ནི་རིག་
 པའི་གཞུང་ལས། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན། །དེ་ནི་སྤྲད་པ་ཉིད་ཡིན་
 བ། །དེ་དག་འཐད་ཀྱང་བསྤྲད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་གལ་ཏེ། འཇིན་བ་བདེན་གྱུ་
 ཏུ་འདོད་པའི་སེམས་ཚམ་བ་མང་ཡང་། ཐོག་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་དོན་དེ་ལྟ་མིན་ལོ་སྟུང་ན་ཡང་མི་རིགས་
 ཏེ། སེམས་ཚམ་བས་འཇིན་བ་བདེན་གྱུ་འདོད་ཅེས་པའི་འཇིན་བ་དེ་སློ་ཚམ་ལ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་མི་
 འདོད་ཅིང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་སྲིར་རོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཐོག་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་
 བསྟན་ཅིང་རབ་ཏུ་སྟེམས་པའི་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་
 ལུགས་གཞན་དུ་འབྲེན་པར་མཇུག་ཅིང་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་
 མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བུད་པ་དག་གིས་འདི་སྤྲད་སྐྱ་སྐྱེ། །ཞེས་ཐོག་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
 ལས་གཞན་དུ་བཤད་

༼ ༣༠ ༽

གསུངས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་འགྲུབ་སྲོལ་པ་ཅམ་ཡིན་ན་གཞན་དུ་མ་སོང་སྟེ། ལྷ་
 ལྷ་བ་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་འཛིན་གྱི་གཏམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་གྱིས་
 ལྷ་ས་བ་དེ་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་གང་གིས་ཤེས། འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་
 ཚན་གྱི་སེམས་ཅམ་བ་མཐའ་དག་རྣམ་བཤེན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྒྱུན་བ་ལ་ནི་སེམས་ཅམ་གྱི་མིང་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 འདི་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་འགལ་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཅན་ཏེ་རིས་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་
 བ་ནི་རྣམ་བཤེན་ཏེ། །ཤེ་བཀ་སྐྱོད་དང་མདོ་སྡེ་པ། །རང་རྒྱལ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་དང་། །སྐྱུ་མ་རབ་ཏུ་མི་གནས་
 བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་བཅས་དང་རྣམ་མེད་གཉིས་པོ་དེ་སེམས་ཅམ་གྱི་དཔྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅམ་
 ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་མཚུངས། །ཞེས་བ་འདི་ཡང་རྣམ་མེད་ལ་སེམས་ཅམ་གྱི་མིང་བཏགས་པར་གྲུབ་པོ། །སྤྱིར་
 རྣམ་རྒྱུན་ལ་དབྱུ་མའི་མིང་འདོགས་འདོད་ནས་དེ་སྐད་སྐྱོད་པར་སྤང་སྟེ། རང་རང་གི་གཞུང་དུ་ནི་དབྱུ་མའི་མིང་
 ཀུན་ལའང་ཡོད་ལ། རོ་སོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་དུ་ནི་རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་གང་ཡིན་ཅུང་དབྱུ་མའི་མིང་གི་
 ཐོབ་ཐང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་མེད་དོ། །ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་
 བ་རང་གིས་ཁས་སྲུངས་ནས། དེ་དག་གི་དགོས་དོན་ཡང་རྣམ་རྒྱུན་དབྱུ་མ་ཡིན་ལོ་གསུངས་པ་འདི་གང་ཟག་སྟོ་
 གོས་དང་བསོད་ནམས་དམན་བ་རྣམས་ཚུད་འཇོམ་བའི་སྤྱིར་མི་གསུང་དུ་གསོལ། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་པའི་ལུགས་
 དང་འགལ་བ་ཁས་མ་སྲུངས་སོ་ཞེ་ན་ཁས་སྲུངས་ཏེ། རིས་ལན་ཆེན་མོ་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་སོ་
 འདིས་ནི་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་བཞེད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་

༼༡༽

བསྟན་བཅོས་འདི་ས་ནི་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བར་བསྟན་པའི་
 སྲིད་ན་སེམས་ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཤད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་གཤེན་ལ་ནི་སེམས་ཅམ་
 ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྐར་དུ་བཀོད་པས་སོ། །འདི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚེ་ན་ལུགས་འདི་ཚད་ལྡན་དུ་རི་ལྟར་
 ཁས་ལེན་ཏེ། ལོ་སྟོན་བར་དེའི་ལྟ། འདི་སྐད་སྟོན་བའི་ཚེ་ས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱུ་བའུ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིན་
 བར་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱོངས་པའི་སྲིད་ལོ། །ཁོ་ན་དེ། ས་སྐྱུ་བའུ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་མོད་ཁོ་བོ་ཅག་
 རང་དང་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལོ་སྟོན་ལ་དེ་སྐད་སྟོན་བའི་རིགས་མོད། ལུགས་འདི་དང་འགལ་བའི་ལུགས་
 ཁྲལ་མ་མཛད་པར་གསོང་བོར་སྟོན་བའི་ཉིད་སྐབས་སུ་བབས་སོ། །ཡང་གོང་དུ་རྣམ་རྒྱུན་པ་སེམས་ཅམ་མ་ཡིན་ལོ་
 ཞེས་པའི་དགོངས་པ་གཅིག་ནི་གཞན་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་
 སེམས་ཅམ་དུ་གནས་སོ་ཞེས་སྟོན་བའི་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་མ་སྟོན་སོ་ཞེས་འབྲུལ་
 གཞི་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་མོད། རྗེ་གསལ་བ་དག་ནི་དེས་འབྲུལ་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་
 དགོངས་པ་གསལ་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། སེམས་ཅམ་དང་དབྱུ་མའི་མིང་གང་བཏགས་ཀྱང་རྒྱུད་གསུམ་གཞོན་
 འཛོམས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྲིད་ལོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དགག་པ་བཟོད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ལྷོགས་སྟོན་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ལ། འཁྱེ་བ་དང་། རོ་ནང་བའི་ལུགས་ནི་སྟར་
 བཟོད་ཟེན་ལ། འདིར་དེས་ལན་ཆེན་མོའི་ལུགས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དང་། དབྱུས་
 མཐའ་དང་། རྒྱུད་སྟོན་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་སྐད་དུ། ཚེས་ཀྱི་
 དབྱེདས་

༼ ༣༣ ༽

ལས་མ་གཏོགས་པའི། །གང་སྲིད་ཚོས་མེད་དེ་ཡི་སྲིད། །ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་
 བ། །ཞེས་པའི་དོན། །ཀུན་བྱང་དང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྲུ་ཁས་ལེན་པ་མིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་དགའ་བ་དང་། མི་རུས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་ལོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་།
 དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སྲུབ་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་།
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 བྱམས་ཚོས་བར་བ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུའི་འཛོག་མཚམས་མཐར་ཐུག་ཏུ་སླེབ་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ཡོད་ལ། གཞན་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་
 གྲང་ལུགས་འདིར་ཡོད་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་ཡོངས་སྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྲིད་ལོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་གྲང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་མེད་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་གྲང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལྷོ་དང་ལྷན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་
 བས། །དེ་མི་ལྷན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་དང་། དབྱུས་མཐའ་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་
 བས་སྲུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྡེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་སྡེ་ག་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པ་ལྟ་
 ཞོག་ ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་ལོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་
 འདིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་སོར་ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་བྱིས་ལན་ཚེན་
 མོ་ལས། དེའི་སྲིད་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་

། ༣༣ །

དགོས་ཏེ། དངོས་སོ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གིས་འདྲི་བ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
རྟོ། །ཡང་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་ཏེ། ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྲེད་དུ། རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་པར་
ཁས་ལེན་པའི། །དབུ་མའི་ལུགས་འདི་གསལ་བ་འདུས་པ་དང་། །ཤྱི་རྗེས་རྒྱུད་གསུམ་གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
མིང་། །གཞུང་འབྲེལ་སློབ་གསུམ་དག་ན་གསལ་བར་བཞུགས། །དེ་སྲིད་ཐོག་མེད་བཞེད་པའི་དབུ་མ་
འདིར། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེན་མེད་བསྐྱབ་པ་ཡི། །ཤེས་བྱེད་དཔེ་དང་གཉི་ལྷག་མ་གསུངས་ཀྱང་། །རང་
རིག་རང་གསལ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ན། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་སློབ་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །ཉལ་དང་ཆད་པའི་
མཐའ་རྣམས་ཀུན་ལས་གྲོལ། །ཞེས་བཤད་རྟོ། །དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་སྐྱགས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་
ཀྱང་སྟོན་ཅིང་། །ཚུལ་འདི་ནི་དེས་དོན་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་། །སྐྱ་སྐྱབ་སོགས་རྒྱ་གར་དང་། །རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་
སོགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སོ་བདེན་གྲུབ་
དག་ག་པ། དོན་དམ་ཉལ་ལྟར་སོང་བས་དག་ག་པ། ཀུན་རྗེས་ཆད་ལྟར་སོང་བས་དག་ག་པའོ། །དང་སོ་ལ་བཞི་
སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འདོད་པ་མི་ཁེ་ཁེ་གསལ་བས་དག་ག་པ། རིག་པ་དེ་དག་གཞན་སྟོང་དུ་
འདོད་པའི་ལུགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པར་བསྟོན་པ། གཞོད་བྱེད་གཞན་ལུང་རིག་དང་སྟེལ་ཏེ་བརྗོད་པ། ཁས་
སྐྱངས་ནང་འགལ་བས་ཀྱང་དག་ག་པའོ། །དང་སོ་ནི། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་གཅིག་
དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་རོ་སོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་འགོག་མི་
རུས་པ་དང་། དག་ག་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཟད་
འཕེལ་མེད་པས། དེ་ལ་སྟོས་ནས་གཟུང་འདྲིན་སོགས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡང་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ།

། ༡༤ །

སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྟེང་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་
བསྐྱོག། །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མིན། །ཞེས་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་བཤད་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་འགོག་གོ་ཞེས་ཁོ་བོ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ཡི་
ཤེས་མེ་ཡིས་དེ་ཉིད་བསྟེན། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་ལེགས་པར་མ་བྱུན་ལོ་སྟེ་ལྟོ་ན། འོ་ན་
འདི་འདྲི་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་བདེན་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ལུས་སམ་
མི་ལུས། ལུས་ན་ནི་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངེས་བདེན་པར་མེད་པའི་ངེས་པ་བྲངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱོ་འདོགས་ཇི་སྟེ་ལྟར་འགོག་ལུས་ཏེ། གཏན་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་འགོག་པ་ནི་
ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཆེད་འབའ་ཞེག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས།
རང་ལ་ངེས་ཞེང་གཞན་དག་ལ་འདང་། དེས་པར་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར། །རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པ་
ནི། །མཁས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ལྟར་བདེན་པར་
མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་གྱི། སྤྱིར་བདེན་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་འགོད་པ་ན་སྐྱོ་
བཏགས་པ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་འགོད་དགོས་པར་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་གོལ་
ཡང་སྐྱོ་བཏགས་པ་ལྟར་བདེན་པར་འདོད་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁས་སྦངས་པ་ཉིད་
སྐྱོ་འདོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། །རང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འདོགས་པར་ཟད་
དོ། །ཡང་གཞན་སྐྱོང་གི་གཞུང་རྣམས་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་བདེན་པར་མ་བྱུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་
གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་ལུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྲུར་ཏེ།

༼ ༣༥ ༽

གཞན་སྟོང་གི་གཞུང་དུ་དེ་འདྲ་མ་གསུངས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་། བྱེད་རང་གི་ཕྱགས་ལ་གཞོན་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དག་གི་
སྐྱོ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་ཚོགས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་སྟོང་གི་གཞུང་དུ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་བཤད་པ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་དང་། རང་སྟོང་གི་གཞུང་དུ་
རིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་ཅི་
ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན་ནི་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབ་ལོ། །ཡང་གཞན་སྟོང་གི་གཞུང་དུ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེན་
མེད་དུ་མ་གསུངས་པས་ཉག་པ་མཐའ་བཟུང་བའོ། །དེར་དེ་ལྟ་བུ་མ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱགས་སུ་བདེན་
གྲུབ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་སྟོན་ན། དེ་དག་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས། རྒྱུད་སྐྱོ་སོགས་
སུ་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཅོམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཞེག་ཕྱགས་སུ་ཁས་
ལྷངས་པ་ཡིན་ན། འོག་ཏུ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་སུ་ཡང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་དེ་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཉགས་
སོགས་ཏེ། དེར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཅོམ་འགོག་བྱེད་དུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་
ལྷངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཡང་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་སྟོན་པའི་གཞུང་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྐྱོ་འདོགས་ཅོམ་འགོག་བྱེད་ལ་སྐྱོར་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་གཏོན་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱོང་བ་ཚད་མ་རང་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་སྲིད་
རྟོ། །ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པའི་དོན་མི་བསྐྱུ་ཅོམ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཉིད་གང་ལ་བྱེད།
དངོས་སོ་རང་དབང་ཅན་དུ་གནས་པའི་དོན་

༼ ༣༦ ༽

བྱེད་ལུས་པར་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ།
རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །རི་སྐྱད་དུ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་
དང་། །བརྟེན་ནས་འགག་པར་འབྱུང་བས་ན། །གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །སྤྱིས་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་
བྱེད། །ཅེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྐྱེས་མ་ཡིན། །ནམ་ཡང་འགག་པར་འབྱུང་བ་མེད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་
ཉོན་མོངས་མེད། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་གསར་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཉིད་
གྱིས་མདོ་བྲངས་པ་ལས། བདག་ནི་ཚོས་རྣམས་བརྟེན་ཏེ་མི་འབྱུང་བར་མོས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དག་
ཀྱང་ཚོས་རྣམས་བརྟེན་ཏེ་མི་འབྱུང་བར་མོས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས་དབུགས་འབྱིན་པ་རབ་ཏུ་བརྟེན་
དེ། དེ་ལ་རྐྱེན་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཚོས་རྣམས་བརྟེན་ཏེ་མི་འབྱུང་། ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སྤང་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་སྤང་ན་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འབྱུང་། ཡང་མདོ་ཀུན་
ལས་བརྟེན་ལས། གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་ཡིན་པས་
རྣམ་པར་མི་འཇིགས་པའོ། །ཞེས་མདོ་བྲངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་སྐྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །མདོ་དེ་དག་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་

། ༡༥ །

ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན། སེམས་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། །རང་བཞིན་མེད་
ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཡང་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ན། རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད། དེ་ཡང་འདོད་ན། སེམས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་མེད་
ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད། །ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྲལ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཡང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྲུབ་
པའི་བདེན་པ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་གཞོན་མེད་དུ་གནས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤོང་ཚོད་དུ་གསལ་རིག་མ་འགགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཡང་བརྟགས་ཏེ། གསལ་བ་
འགག་མེད་དུ་སྤང་བ་ཅམ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞིགས་པ་རྣམས་གྱིས་
དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྤོང་འདོགས་ཚོད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པར་སྤང་བའི་དུས་ཉིད་ན་དེའི་
རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་མ་མཐོང་ཡང་སྤང་ཆ་དེའི་
རང་སྤོང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །རང་བཞིན་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་སྲིད་བརྗོད་
པར་མི་རུས་སོ། །གནད་འདི་ནི་དངོས་སྤྱི་བྱེད་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དབུ་མ་པར་རྗོམ་པ་མང་པོས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་
དང་། ཀུན་རྗོམ་འཇུག་པའམ། དོན་དམ་པ་ཀུན་རྗོམ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དགག་ཞེག་ལ་འདོད་པ་མང་རོ། །དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་གཞི་ནི། ཀུན་རྗོམ་ལས་ནི་ཐ་དད་དུ། །དེ་དག་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྗོམ་སྤོང་
པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྤོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྗོམ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་བྱས་པར་འདུག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྗོམ་

། ༣༩ །

གྱི་ལྷོ་ག་པ་དང་། གུན་རྫོབ་གྱི་རང་བཞིན་མ་སྲེད་པར་སྣང་ངོ། །འདི་འབྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཉལ།
བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་ལ་གཞན་སེལ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་རང་རིག་ཏུ་བདེན་པར་
གྲུབ་ན། སེམས་འབྲེལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་འབྱོར་སྲོད་པ་པ་རྣམས་གྱིས། །རང་གི་
སེམས་གྱིས་དབང་བྱས་ཏེ། །གནས་ཡོངས་གྱུར་ནས་དག་པའི་སེམས། །སོ་སོ་རང་རིག་སྲོད་ཡུལ་
བརྗོད། །ཅེས་སྲོགས་སྲ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ལ། འདས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཞི་མེད། །མ་འོངས་པ་ནི་ཐོབ་པ་
མིན། །གནས་སྲིར་གནས་ནི་ཡོངས་གྱུར་པ། །ད་ལྟ་བ་ལའང་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་ཉིད་
བརྗོད་པས། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད། །འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་ནི། །རུས་མིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། །བྱེད་ལྟར་ན་རང་རིག་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེར་གཟུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་
ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྲིར་ངོ། །ཁོ་ན་དེ། །བྱེད་ལ་ཡང་སྲོས་བྲལ་ཏུ་འདྲིན་པ་མི་འགོག་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྲོས་བྲལ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། །ཨེ་མ་ཏོ། །དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་སྐྱ་མའི་
ཞགས་པས་གུན་ཏུ་རྟོག་པའི་སྲིམ་ན་གནས་པའི་གྱིས་པ་གཞོན་ཏུ་རྣམས་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཐབས་ལམ་མཁུ་
དེ་འདྲིར་འོངས་སོ། །ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་ལུགས་སེམས་དེའི་ངོས་
ནས་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་སྐྱེས། །སྐབས་འདི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐབས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱེད་རང་གིས་
ཀྱང་ཡང་ཡང་ཏུ་མ་སྐྱས་སམ། །ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་གཞན་ཡང་གནས་ལུགས་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་།
དེ་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འདྲིག་པའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ཟེབ་

༼ ༣༤ ༽

མིའི་དོན་དང་ལགས་བའི་གཞོན་གྱིད་མང་སྟེ། ལདི་ལྟར། དང་པོའི་དོན་ལྟོ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤ་པལ་བརྒྱད་མཚུངས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྒྱུད་ལས། རོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། །དོན་ལྟོ་སེམས་དཔའ་བདེ་བའི་མཚོག་ཤེས་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚོན་བརྗོད་ལས། མཚོག་གི་དང་པོ་མི་གཡོ་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོག་མ་ནས་ཡོད་མ་ལྟོང་བ་དངོས་པོའི་མིང་དང་། རོག་མ་མེད་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བྱིད་ལྟར་ན་སྤྲོད་ཅིག་གིས་རྒྱ་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་མི་རུང་ལ། དོན་ལྟོ་དོན་ཡང་ལུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འདྲིགས་མེད་ལ་གྱིད་དགོས་པ་ལ། བྱིད་ལྟར་ན་དེ་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་སྤྲོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲོས་ཤིང་འདྲིག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་སྤྲོད་དུ། མཚོག་གི་དང་པོ་མི་གཡོ་བ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚེན་དུ། དེ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་སྟེ། དེ་རོབ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན། མཚོག་གི་དང་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྲེར་ལས། ཞེ་མ་ངོ་མཚར་སྤྲོད་ཀྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲོ་བ་མེད། །སྤྲོ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ། །ཞེས་དང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བསྟོན་པ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་ཏེ། །བྱིད་ལ་སྤྲོ་བ་ཡོངས་མི་མངལ། །མགོན་པོ་གཤེགས་བྱོན་མི་མངལ་བ། །དངོས་མེད་བྱིད་ལ་ཐུག་འཚལ་བསྟོན། །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྟོན་པར། གང་སྤྲོད་སངས་རྒྱས་འདྲིག་ཏེན་གཙོ། །ཐུགས་རྗེ་ཅན་ནི་བྱིད་ཀྱི་སྤྲོ་བ། །དེ་ཡི་སྤྲོད་དུ་དགེ་མ་བྱིད། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་ལགས། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་ཤིན་ཏུ་

། ༣༠ །

འགལ་ལོ། །གལ་ཉེ་དང་མོ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཅིའི་སྲིད་མི་གཟིགས་ཉེ་གཟིགས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་
བུ་འགལ་ཡང་མི་གཟིགས་པའི་སྲིད་རྟོག་ལྟར་། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་ཞི་གང་ནས་མ་སྐྱོན་ཞིང་། །གང་དུ་ཡང་
ཞི་མི་གཤེགས་པས། །གནས་ནི་ཐམས་ཅད་གང་དུ་ཡང་། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་མ་ལགས། །ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་ལྟར་། །ཞོ་ན་ལེ། དེ་ཞོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་མི་སྣང་མོད། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འཇིག་གོ་ཞེ་ན།
ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཉེ། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། མཚན་གི་དང་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
གྱུར་ཀྱང་གལ་ཉེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟོག་པ་ལ། མི་གཡོ་ཞེས་གསུངས་ཉེ།
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རི་བྲག་
ལྟར་གནས་ནས་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་མི་གཡོ་བ་ནི་མིན་ལོ། །ཞེས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རོ་ནང་པ་ལྟར་རྟོག་
བརྟན་བདེན་གྱུ་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཀག་པའི་སྲིད་རྟོག་ལ། །ཡང་མཚན་བརྗོད་ལས། ཐོག་མ་མེད་
པ་སྐྱོས་མེད་བདག་། དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག་། །ཅེས་པ་འདིས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་དབྱེངས་ལ་
ཐོག་མའི་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། རོ་ནང་པས་བདག་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་བདག་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་གཉིས་ཀ་བཀག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་སེམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་
པའོ། །ཐོག་མ་དེ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་ཉེ། རྒྱ་ལས་
གཞན་པ་ལས་གང་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་རྟོག་ལ། །ཞེས་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་
མེད་པས་ན་སྐྱོས་པ་མེད་པའོ། །སྐྱོས་པ་མེད་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །

{ ༣༡ }

དེ་བཞིན་ཉིད་བས་ན་དག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྣ་མ་སྣ་མ་རྣམས་སྲི་མ་སྲི་མ་རྣམས་འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་བཤད་ཀྱི། མིང་གིས་བཏགས་པ་ལྟར་དོན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མ་བསྟན་པའི་སྲིར་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྗེ་མ་སེམས་ལ་དང་པོ་མེད་པར་སྲིས་ཡོད་པ་མིན་པས། དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དོན་ལོ་སྟུང་ན། དེ་
ལོ་གཟུང་འཛིན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་བྱེད་རང་ལྟར་ན་འཚད་དུ་རུང་མོད། དོན་དམ་པའི་ཐོག་མ་
མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལོ། །ཨ་རྒྱ་དེ་ཟས། རི་ལྟར་རྒྱུན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཉལ་པ་
ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་སྲིབ་འདུག་གོ། །ཡང་མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་
རྒྱུས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་མེད་པ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚེན་དུ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་ལོ་ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའོ། །གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དེ་ལོ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །དེ་
ཉིད་ལོ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉི། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་བསྟ། །གང་དག་ང་ལ་སྐྱར་ཤེས་པ། །ལོག་པ་
སྲོང་བས་ལྷགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལོ་ཚོས་ཉིད་བསྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་རི་སྐྱད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ཐོག་མ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་དང་པོའི་
སངས་རྒྱུས་སོ། །གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་རྒྱུ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལོ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་། སོ་སོར་
འབྲེལ་པ་དང་། གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །འོ་ན། མཚན་བརྗོད་ཉིད་ལས། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དོན་ཀུན་རིག་ཅེས་དང་། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
རྗོགས་སངས་རྒྱུས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དོན་ལོ་ཁོ་བོ་ལྟར་ན་

། ༣༩ །

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་སྤྱད་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བར་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཀྱི་སྐྱད་གཅིག་གི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་སོ་མེད་པའོ། རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་
པས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དོན་ཀུན་རིག་ཤེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ལུང་སྤྱི་མའི་འགྲེལ་བར་། ཚལས་མེད་ཅིང་
དུམ་བུ་མེད་པར་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྤྱད་པ་ནི་རིམ་བཤོད་པ་མིན། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ལོ་ན་
རེ། དོན་དམ་གྱི་གཞུང་འདིར་བདག་དང་བདེན་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
མེད་དགག་ནི་མིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་སོ་སྐྱུ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཅིག་སུ་
སྤྲོ་མཁེགས་དོ་རྗེའི་བདག་ཤེས་པའི་འགྲེལ་བར་། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་རིམ་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
སོ། །ཞེས་བདག་གི་དོན་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོད་འདོད་པ་དེ་ནི་རང་
བཞིན་མིན་ཏེ། བཅོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་རྣམས་ལ་མི་རྩོམ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞན་དག་གིས་
ཀྱང་ཚོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རི་ལྟར་ཅི་ཞེས་སྤྱི་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་སོ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རིག་པ་
ནི། གནས་སྤྱད་པ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བོ་ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་གཞུང་ཀུན་ལས་བཤད་
ཅིང་། དེ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་གསུངས་པ་ཤད་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱེད་ལྟར་ཀུན་
རྫོབ་ལ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་གཏན་ནས་མེད་པ་བྱེད་རང་གིས་
ཁས་སྐྱོངས་ཤིང་། དོན་དམ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་
གྱི་མིང་འདོགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་མི་སྤྱི་བའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ལ། དེའི་
རང་བཞིན་འདོད་པ་བཤད་གང་གྱི་གནས་སོ། །ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་

༼ ༣༣ ༽

ལྷན་པར་བཤམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གུན་བྱང་གི་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི།
 དེའི་དབང་གི་འཁོར་བའི་ཚོས་འགའ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྷན་པར་གྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །རི་སྐད་དུ།
 རིགས་འཛིན་སློབ་གྲོས་བཟང་པོའི་རྗེས་ལན་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ལེས་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་དུ་འཛོག་པའི་
 གཞི་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱུང་མ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་དག་གི་བཞེད་པ་ལྟར། སློབ་པའི་
 ཚོགས་བཀག་ཙམ་ཀྱི་མེད་པར་དགག་པ་ལ་ནི་བྱ་བ་མིན་ཀྱི། ལྷན་པར་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལ་འཆད་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དང་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཆད་པས་སོ་ཞེས་གྲིས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གུན་རྫོབ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་
 བྱུང་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ང་ལས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་། །ང་ལས་གནས་གསུམ་པོ་ཡང་བྱུང་། །ང་
 ཡིས་འདི་གུན་ལྷན་པ་སྟེ། །འགོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་། །ཞེས་བཤམ་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདིས་ནི་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རང་རིག་པའི་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ལེས་སུ་
 ཡང་བསྟན་ལ། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སློབ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་སྤང་བའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་བྱུང་བར་བསྟན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་པར་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ལེས་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ལེས་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་གང་ཞེས། དེ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་གུན་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི། །སྐྱེ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་

། ༣༥ །

ནམ་པར་གནས། །ཞེས་བ་སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རང་སྤང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
རང་བཞིན་དུ་བསྟན་ནས། འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་གནས་བ་ནི། །གང་ལ་འདང་རྟེན་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་བས་དོན་དམ་
པའི་རང་བཞིན་དབྱིངས་ཀྱི་སྣོག་བ་བསྟན་བ་ལ། །བྱེད་ལྟར་ན་གསལ་རིག་རྒྱུང་བ་ཉིད་དབྱིངས་ཡིན་བས། དོན་
དམ་བདེན་བར་འགྱུར་ཞིང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྟོང་དང་འགལ་ཏེ། དབྱིངས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
གསལ་རིག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྣོན་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་བ་དང་། དེ་གཅིག་ཤུས་བྱུང་བའི་དོན་གཉིས་
སྲུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་བ་དང་། རང་བྱུང་གི་དོན། དོན་དམ་བ་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཤད་དེ། དི་སྐད་དུ།
དོ་རྗེ་གྱུར་ལས། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྟན་འདས། །ལྟ་ཡི་བདག་པོ་གཅིག་ཤུ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་
ཉག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། རང་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་བ་རྒྱ་ལ་སོགས་བ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ་ཞེས་དང་། གཅིག་ཤུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སྲུ་མེད་བ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་བ་
ལྟར་རོ། །འོ་ན་བྱེད་རྒྱུང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བར་འདོད་དམ་ཞེས། དེ་སྐད་དུ་འདོད་དེ། དོན་དམ་
པའི་མཚན་བརྗོད་ལས། སྐྱེ་མེད་དོན་དེ་སྣོན་ཚོགས་དོན། །ཚོས་ཀུན་དོ་བོ་ཉིད་འཆང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་ཡིན་པའི་གནད་དང་། ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་མིན་པའི་
དབང་གིས་སྣོན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་གི་གནད་འདི་བཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྟར་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཉེན་དང་བཞེན་བར་བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་ཚོས་
ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འདྲིག་

། ༣༥ །

བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་ནི། རྗེ་མེད་འོད་ལས།
སྤྲུལ་རྒྱ་ཚེན་པོ་འགྱུར་མེད་བདེ། །གཟུང་དང་འཇིག་པ་དབྱིབས་དག་དང། །ཏྲག་དང་བཟོད་པ་རྣམ་པར་
སྤངས། །རྗེ་བའི་གྲོང་བྱེད་རྣམ་པ་དང། །སྤྲ་པ་བ་པ་ཡི་ངང་བཞིན་ཅན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཨོ་
མི་རྣམ་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཞེས་སོགས་དཔེ་དུ་མས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་རྣམས་བྱེད་ལ་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་
ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་ལ་སྤྲ་པ་བ་བའི་དཔེ་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས།
གསང་བའི་སྦྱོར་འདུག་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱབས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་དུ་
བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་དང་འབྲ་བར་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་དཔེ་དེ་རྣམས་དང་འབྲ་བའི་གནས་ལུགས་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། དེ་དག་ནི་རྗེས་
ཀྱི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི། དེ་འོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དཔེས་མཚོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞོ། །རི་རྒྱུད་དུ།
གང་སྤྱིར་བཙོམ་ལྡན་མི་རེག་པ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་ཅི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་
འདོད་དམ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུང་ཡང་རང་སྦྱོང་གི་གཞུང་རྣམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མེད་
དགག་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་ལན་མང་དུ་སྦྱོར་མོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོན་དང་ཁྱེད་ལ་རི་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡིན། སྦྱོར་
དཔོན་འཕགས་པས། མཐའ་བཞིའི་སྦྱོར་བྲལ་གསུངས་པ་དང། དེའི་རྗེས་འབྲང་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐའ་
བཞིའི་སྦྱོར་བ་འགོགས་པར་ཀུན་མཐུན་ལ། མེད་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
རོ། །མེད་ཅེས་དང། མིན་ཞེས་པའི་དགག་ཚིག་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་དང།

{ 36 }

ཡིན་པའི་སྐྱོས་པ་འགོག་པའི་དབང་གིས་གསུངས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་མེད་པ་དང་ཚད་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ། ལྷོང་ཉིད་ཚིག་ཏུ་སྐྱོ་བ་ལ། །ཚད་པའི་ཚོད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལྷ་པོ་འདས་དང་འཁོར་བ་དུ། །བདག་
 ཉིད་ཚེན་པོ་དེ་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་སྣོང་གི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་སྟོན་པ་ན། གང་
 ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སློ་ཡི་བདུན་ན་མི་གནས་པ། །ཞེས་འཆད་པ་མིན་ནམ། དངོས་མེད་མཐར་ཐུག་
 །ཁས་ལེན་ན་སློའི་མདུན་ན་ཅི་སྤྱིར་མི་གནས། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
 དོན་དམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གང་ཡིན། །ལྷ་རྒྱ་དེ་མས། ཐ་མར་ལྷ་ཞིང་ཀུན་སྟོན་ག་
 པ། །ཞེས་པ་འདི། རང་སྣོང་གི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བྱ་དགོས་
 ཏེ། །ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་བྱས་ནས་མེད་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། བསྐྱུས་པ་སྐྱོ་བས་ཀྱང་འགལ་བར་ཤེས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་སྣོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་དོ་ཞེས་བྲིལ་ཚེན་
 བསྟོགས་པ་ནི། དབུ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོ་བའི་ལྷ་བས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཁེགས་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་
 གཞན་སྣོང་གི་ལྷ་བ་མ་གྲུབ་གྱིས་དོགས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་མོད། །འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་གྱིས་སློ་
 གོས་ཚུང་བ་མང་པོ་ལ་གཞོན་ལུས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། གང་ཡང་རུང་བའི་
 གནས་སྟེང་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱལ་གདུག་གཡོན་ཅན་གྱིས་ཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
 པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་ཡོད་མེད་སོགས་གཉིས་ཚོས་མཐའ་དག་ལས་འདས་ཏེ། དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 བེ། །བསྟན་པ་འཚེ་མེད་

། ༣༧ །

ཡོད་མེད་ལས། །བརྒྱས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་པ། །ཚོས་ཀྱི་ཁུད་པ་ལེགས་མཁུན་མཛོད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །ལྷ་དབང་གཙུག་གི་འོར་བུས་བྲབ་པ་ཡི། །སྤྱོད་པ་དེར་དངོས་སྤྱིའི་འདབ་བཟང་རིང་དུ་བྱེད། །བྲབ་རིགས་
རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་བསྟན་པ་ཡི། །གནས་དེར་ལ་ཟེའི་འཛིག་པ་ག་ལ་རྒྱ། །ཡོད་མེད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་
ལྷ་བ་དང། །དོན་དམ་ཐེང་བྱུག་འདོད་པའི་སྤོམ་པ་དང། །ཀུན་རྫོབ་ཆད་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས། །རྣམ་གྲོལ་
དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་རིགས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྤྱོད་པའི་བཅད་པའོ། །གཉེས་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་
སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་དག་གཞན་སྟོང་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤོབ་དཔོན་
ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། །བཏེན་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང། །ཞེས་སོགས་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་
ཏྲགས་གསུངས་ཤིང། །འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང། །བྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྤྱོད་པའང་
མེད། །བསོད་ནམས་དེ་མེན་ཏེན་འབྲེལ་སྤྱེས། །བཏེན་ནས་སྤྱེས་ཀྱང་མ་སྤྱེས་ཞེས། །ཚིག་གི་བདག་པོ་སྤྱོད་
ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གསུངས་ལ། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་སྤྱེས། །མེད་པ་ཡང་མེད་ཡོད་
མེད་མིན། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉེས་མིན་སྤྱོད་པ་རི་ལྟ་བུ། །ཞེས་ཡོད་མེད་སྤྱོད་འགོག་དང།
ལུ་བཞི་སྤྱོད་འགོག་གསུངས། །བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་བསྟོད་པ་ལས། །དངོས་གང་རང་ལ་མ་མཚེས་ན། །དེ་ཚེ་
ཐམས་ཅད་ཅི་ཞིག་མཚེས། །གཞན་ཞེས་བཛོད་པ་གང་ལགས་དེས། །རང་གི་རང་བཞིན་མེད་ན་མིན། །ཞེས་
དང། །དེ་ཉིད་ལས། །ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཏྲག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་པ་ནི་ཆད་པར་ལྟ། །དེས་ན་མཐའ་གཉེས་བྲལ་བ་
ཡི། །ཚོས་དེ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛོད། །

། ༣༥ །

དེས་ན་ཚོས་རྣམས་སྤྱི་བཞི་དང་། བྲལ་བ་བྱེད་གྱིས་བཀའ་བསྟུལ་ལགས། །ཞེས་དང་། བཀའ་ཡང་གཅིག་མིན་
དུ་མཁའ་མིན། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཅི་ཡང་མེད། །གཞི་མེད་པ་དང་མི་གསལ་དང་། བསམ་མི་བྱུང་དང་དཔེ་མེད་
དང་། །བཀའ་ཡང་མ་སྐྱེས་མི་འགག་དང་། །ཚད་བ་མེད་ཅིང་རྟག་མེད་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འབྲུ་བ་
ལགས། །ཞེས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཏེ། རིགས་པ་བཞི་ཀའི་རིགས་ཚོགས་ལས། རི་ལྟར་བཤའ་བ་བཞིན་
བསྟན་ནོ། །འདིར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་གྱི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ། ཡི་གེ་ཡེ་ཤེས་སྐྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་བ་
འདི་ལ་རྟོགས་དཔྱོད་བྱུགས་ནས་བསྟོད་ཚོགས་ལས། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་རིག་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་བྱུབ་
ཅེས་ཟེར་བའི་གཞི་མེད་དོ། །ལུང་འདི་དང་། །ཤེར་བྱིན་ལ་བསྟོད་པར། བྱེད་ཉིད་མཐོང་ན་གྲོལ་འགྲུང་ཞིང་། །མ་
མཐོང་ན་ཡང་གྲོལ་བར་འགྲུང། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་
ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། རང་སྟོང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྐྱོས་བ་སྐྱོད་པ་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་སྟོན་
གྱི། ཉམས་སྤྱི་ལེན་པ་ན་གཞན་སྟོང་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གཤེས་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་འདོག་དགོས་སོ་ཞེས་
སྐྱོ་བ་ནི། བསྟོད་ཚོགས་ལུང་ལས་ཁ་བྱིར་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་སེམས་འགྲེལ་སྐྱོར་གསུམ་ལས་རིགས་པ་དེ་འདྲ་
མ་གསུངས་སོ་སྟམ་ན་གསུངས་ཏེ། དབྱེས་པ་དོ་རྗེའི་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། བཟུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་དེ་མ་དང་
བྲལ་བ་ཤེས་སྐྱོང་དག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་རྣམས་འགྱོར་སྐྱོད་པ་བ་
རྣམས་སྤྱོད། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་མི་འདོད་དེ།
གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིག་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་ཏེ། འདི་
ལྟར་སྐྱོད་སྐྱོར་འདི་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་

། ༣༩ །

འདས་པ་ལ་སོགས་ལྷ་བཞེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དེ་ཁོ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དབྱ་མར་སྤྲོ་བ་རྣམས་བཞེད་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ཇི་མེད་འོད་ལས། འདིར་སྐྱད་ཅིག་སྲ་མ་སྲ་མ་འགགས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་
གཞན་མི་འབྱུང་ཞེད་། དེ་བཞིན་དུ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དཔེར་ན་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་ལས་ལྷ་
གྲུ་འབྱུང་ཞེད་། ཉམས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྲིར་ངོ། །སྐྱད་ཅིག་མེད་དེ་གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་བའི་སྲིར་ངོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་ཆེ། སེམས་སྐྱད་ཅིག་གི་
ཆོས་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེའི་སྲིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲོགས་ནི་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་སྲོགས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྲོགས་འདི་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་སྲིར་སྲོགས་དེ་དག་
ལས་མ་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་འུ་ཡ་ཆེན་པོ་སློབ་པ་དག་ལེགས་པར་གཞོན་པ་སློབ་ཤིག་ ད་དུང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
བསྟན་པའི་ལྷག་མ་ཙམ་ཡོད་པས་སྟེ་སློབ་སྲི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གཙུག་ལྷན་གྱི་སྟེ་སྟེ་བ་དག་
ཀྱང་སྤང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལྷན་གཞན་དང་སྟེལ་ཉེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་འབྲས་སོགས་ལམ་སྐྱོར་དགྲ་
དང་འགལ་བ། གུབ་པ་སྟེ་བདུན་དང་འགལ་བ། རྩ་ཉ་སྐྱོར་གསུམ་དང་འགལ་བ། གསང་བ་འདུས་པ་ལྷགས་
གཉིས་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བ་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུད་གི་མན་དག་རྣམས་དང་ཤིན་ཏུ་མི་མ་སྟན་
ཉེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཞུང་གཞན་རྣམས་དང་མི་མ་སྟན་པའི་ཚུལ་བཟོད་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉོག་ཅེ་པའི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མན་དག་དང་འགལ་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞེག་བསམ་ཡས་རང་བཞིན་
སྲིར། །སངས་རྒྱལ་སྟོ་ཡི་སྲོད་

༩༥༽

ཡུལ་མིན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཉིད། །རང་བྱུང་བསམ་བ་རྣམས་ལས་འདས། །ཞེས་དང་། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ། །རིག་པ་པོ་དང་རིག་བྱ་སྤངས། །བདེ་མེད་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཡིས། །རིན་ཆེན་སེམས་ནི་རབ་རྟོགས་བྱ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲིད། །དངོས་མེད་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་གོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ལས། །བདེ་བའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཚོག་ཞེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། །སྲིད་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཁས་ལེན་ལ། །དེ་ཡང་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གྱི་ངོས་ནས་གསུངས། །སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་པའི་ངོས་ནས་གསུངས་པ་ཡོད་ཅིང་། །རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བ་དགག་ཏུ་མེད་པ་དང་། །དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། །ལུང་འདིའི་སྐབས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་གནས་ལུགས་གཉིས་མེད་དམ་ལུང་འཇུག་ལ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་བཤད་དོ། །ཡང་གནས་ལུགས་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་གནས་ལུགས་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དོན་དམ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། །རི་སྐད་དུ། །གཉིས་མེད་དོན་ནི་དམ་པ་ལས། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །མི་འགྱུར་བ་དང་མི་གནས་པ། །མའོན་པར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་མཚོག་འདི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། །ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་གཉིས་ཚོས་གྱི་རྣམ་པ་མི་མངའ་བས། །དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་དངོས་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དམ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །རི་སྐད་དུ།

༩༩༽

གཉིས་མེད་ཅེས་བྱར་བ་བྱུང་བ་ནི། །བདག་ལ་རྣལ་འབྱོར་བས་བཟོད་མཛོད། །ཅེས་དང་། །བསྟན་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲོར་བས་ནི། །སངས་རྒྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཏགས། །དོན་དམ་ཐ་དད་མེད་ཚུལ་གྱིས། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅེད་གཉིས་མེད་མེད། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །བཟོད་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །རང་བཞིན་མེད་པའི་མིང་གིས་ཀྱང་བཤད་དེ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཤེས་རབ་ཆར་ཡང་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་དོན་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དབྱིངས་སུ་བཏགས་པར་མི་བྱའོ། །མདོར་ན་དངོས་པོར་སྐྱབ་བའི་བྱེད་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་དོས་གཟུང་དགོས་པར་འདུག་པ་འདི་ཁོ་ནས་སྤང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀའང་མིན། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་གོལ་མིན་པར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་པ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་ཕྱགས་བཅེ་བས། །ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཤིང་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱེ་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ། །འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་མིན་ལོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟན་ལོ། །ཞེས་བཤད་ལ། །ཡན་ལག་བཞི་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་

།།།

ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཡན་ལག་བཞི་བ་སྣོས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རང་བཞིན་གང་ལ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་སྤངས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་རྩུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཟའི་གྲོང་སྲུང་དང་། ཚུ་ཟླ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབྱུ་མ་འཆད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་དགག་ཏུ་
གཏུན་ནས་མི་བཞེད་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་བྱུབ་པར་མི་
བཞེད་དེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་པའི་ཚིག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྣམ་བུ་དང་། བུ་མ་པ་དང་། ཤིང་རྟ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་སྲུང་པར་
དུ་འཕགས་པ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ནི་མཚོག་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་འགྲོལ་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་གམ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙེན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
བྱ་བར་མི་རུས་པས་སུན་དབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་ཡང་། འདི་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སྟོང་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ན།
དེའི་དེ་ཡང་ལྟ་བུ་དམན་པ་ཡིན་པས་དཔྱུལ་བར་སྦྱི་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་
སྟོབ་དཔོན་ཚེན་པོ་མཚོ་སྦྱེས་རྫོ་རྗེའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་མཚོག་། གཤོད་ནས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་

།༥༣།

གཉིས་མེད་པའི། །ཤི་དོ་རྗེར་བདག་སྤྲུག་འཚའ། །ཞེས་པས་དོན་དམ་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
བསྟོན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་པ། །ཞེས་པའི་དོན། གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ནི་མིན་
ཀྱི་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དངོས་སོ་མེད་པ་རྒྱང་པ་དང་།
དངོས་སོའི་དོ་སོ་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
སྟོན་པར་འགྱུར་བས་མཐའ་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་གྱུ་བོ། །གལ་ཏེ་བསྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས།
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་དགག་ལ་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བཞིན་པར་འཚད་ན་ནི། ཡུ་ཏུ་ཅག་གཉིས་ཀ་
ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁོ་སོ་ནི་སྤང་བའི་རྣམས་སྤེ་བའི་སྟོང་བའམ་རྣམ་གངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པར་འཚད་
དེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། ཤེས་རབ་ཆགས་པ་བདུན་ཅིའི་རོ་ཉིད་ཀྱིས། །གནས་སུ་ཞེ་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་འདྲིན་ཀྱི་རོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཤེས་དགོས་པ་
ལས། དངོས་མེད་དང་ཐབས་དངོས་ཡིན་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཚེན་སོ་ཁྱི་ཉི་ཏེ་རུ་
ཀའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྱུ་བ་ལས། གང་སྤྱིར་ཡིད་ཀྱིས་མི་སྟོམ་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་བསྟོམ་པར་བྱ། །བསྟོམ་དུ་མེད་པའི་སྟོམ་པ་ཡིས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་འགྱུར། །ཞེས་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟོམ་མེད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་ཤེས་བྱ་དབང་སོ་དུག །དེ་ཀུན་
ཡོད་མིན་བདག་ཉིད་མིན། །ཞེས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུ་བ་པར་བཤད་པ་ལ་ཁྱེད་ལྟར་ན་
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཚེན་སོ་ཞི་རྒྱ་བྱུ་ཉིའི་

༼༤༽

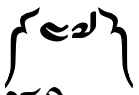
གཞུང་དང་ཡང་འགའ་ཉེ། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། རོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཞི་བ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཟད་པའི་
 གཙོ། །སློང་དང་སློང་རྗེ་མི་སྲེད་བ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རོག་མ་ཐ་མ་
 མེད་ཅེས་བའི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱུང་བ་ཉིད་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཉིད་དང་མི་འགྱུར་
 བ་ཉིད་དང་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་སྟོན་ཉེ། གཞན་དུ་ན་སྲོགས་ན་གནས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་།
 འགྱུར་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་པ་མིན་པ་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་ཉེ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ན་གནས་པར་འགྱུར་ན། འཇིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཉེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ཅི་ལ་སོགས་པ་དེ་ཞེས་སོ་
 རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་གནས་པས་སྤྱི་ཅི་ལ་སོགས་པ་དང་། དེས་གོས་པའི་རྗེས་
 རྣམས་མེད་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོ་
 བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བའོ། །སྲུང་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན། དེ་ཉིད་ནི་དངོས་སོ་
 དང་དངོས་མེད་ཟད་པའི་གཙོ་བོའོ། །འཇིག་ཉེན་དང་འཇིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་
 རྫོགས་པར་མཛད་པའི་སྲིད། གཙོ་བོ་འཕམ་བདག་བོའོ། །སློང་དང་སློང་རྗེ་མི་སྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སློང་
 བ་ཉིད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་སྲེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློང་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་སྟོན་བ་
 དཔོན་ཆེན་སོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་ནི་གོང་དུ་བཟོད་ཟེན་ཉོ། །ཡང་སྟོན་དཔོན་ཆེན་སོ་
 བཀ་སོ་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ།

༩༥༥༽

རི་སྐད་དུ། རྣམ་མི་རྟོག་ལས་སངས་རྒྱས་མིན། །རྣམ་རྟོག་བཅས་ལ་མིན་དེ་བཞིན། །ཤེས་ཏུ་རྣམ་དག་ཡོངས་
ཤེས་བས། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་འགྲུང་བ་ཉིད། །ཞེས་སེམས་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་ཅམ་དང་རྟོགས་དཔྱོད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་རྒྱང་བས་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ། རྗེད་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རང་
བཞིན་བདེན་མེད་དུ་སློབ་འདོགས་མ་ཚོད་བར་སློབ་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོ། །འདི་ལྟ་བུའི་སློབ་ལུགས་ནི་རྒྱ་ནག་མཁའ་མོ་ཉ་ཤར་མ་རྒྱ་མ་ཡ་ནའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པའི་སློབས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་གི་གསལ་སྤང་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་སྲིད། །ཡང་
གཞུང་འདི་ལས། དབྱེ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཞུ་ཕྱིག་ཡང་དག་རྣམ་པར་གནས། །ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་
དངོས་པོ་ཡི། །རིན་ཆེན་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །ཞེས་ཡི་གེ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་
ལུགས་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་བཤད་ལ། རྗེད་ལྟར་ན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཞུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲོས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཟུང་དུ་མེད་པར་འགྲུང་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་འདིག་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་
རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་རིམ་དང་ཤེས་ཏུ་མི་འགྲིག་པར་སྤང་རོ། །ཤེས་ཏུ་རྣམ་དག་དེ་ཁོ་
ན། །རྣམ་འགྲོར་དབང་ལྷག་གི་རྣམས་བཤད། །རིགས་སྣའི་མཐར་ཐུག་ལུང་འཇུག་ཅེས། །སྤྱོད་སྤྱོད་གཞུང་དུ་
གསལ་བར་བཀོད། །མཐའ་དེ་ཉིད་ནི་ཐབ་གསལ་ཞེས། །རྩོམ་པ་ཉིད་ལུགས་ལས་བྱུང་། །མ་ལོག་པ་ཡི་དེ་ཉིད་
ཅེས། །སྤྱོད་ཐབས་མཚོ་སྤྱོད་ཉིད་ལས་གསུངས། །གསང་སྤགས་རྩིང་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ། །ཤེས་ཏུ་རྣམ་
འགྲོར་ཞེས་པར་བཤད། །རྗོ་རྗོ་ཐེག་པ་ཀུན་མ་ཐུན་པར། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་གིས་གསུངས། །བྲལ་སྲིད་
རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད། །ཡི་ཤེས་གསལ་

༩༩

སྒྲིབ་ལམ་མེ་བ། །མ་འགགས་སྤྱིར་ན་ཆད་པ་འང་མིན། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་མིན་སྤྱིར་དང་། །རང་བཞིན་གཞན་
 དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། །བརྗོད་མི་རུས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་པ་སྡེ་
 བདུན་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཏན་ལ་དབབ་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། གཞུང་དེར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ཏེ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་
 ཚུལ་དང་། དེའི་རང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སློམ་པ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ།
 དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཏང་། །སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཡིས། །དེ་སྤྱིར་དངོས་མེད་དེ་བཞིན་
 བློ། །འདི་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་བཏང་ཡང་། །བཏང་ནས་གང་དུ་གནས་པ་ནི། །འཁོར་མིན་སྤྱི་དམ་འདས་པ་
 མིན། །དེ་ནི་མཁས་པས་མཉམ་པར་གྱིས། །ཞེས་ལྟ་བ་བསྟན། དེ་ཉིད་བསློམ་པ་ན། ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་
 བཞིན། །གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །གཉིས་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བར་
 གྲགས། །དེ་ལྟར་གང་ལ་བཞག་པ་དང་། །གསལ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །བཞག་དང་གསལ་བ་སྤངས་པ་
 བློ། །ཚོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་ལྡན་པའི་
 སློམ་པ་དེའི་གཟིགས་དོས་ན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བ་རུབ་པས་འདྲེས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདྲེས་པ་དང་འདུས་པ་ནི་མིན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཕྱགས་དེ་འདྲ་བ་
 གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། གྲུབ་ན་ནི་འདྲེས་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། །འོ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྤྱང་བའི་ཡི་ཤེས་དེ་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། སྤྱིར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་ཅམ་རྟོག་མེད་ཐབ་མོ་
 ཞིག །

ལྷོ་ཡི་ཡུལ་དུ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། །མི་རྟོག་ཟབ་མོའི་ཉམས་སྲོང་བ། །སྲོང་བ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མི་ན། །ཞེས་བཤད་
 བས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཟེགས་སམ་ཞེ་ན། །ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་གཟེགས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་མོད་གྱི། །གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྲོར་བ་ཡིས། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ངང་ཉིད་
 དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཐོང་བ་དང་། །གནས་ལུགས་བསྐྱོམ་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱོམ་
 ཞེས་བཏགས་སོ། །རི་སྐད་དུ། །ལྷ་རྒྱ་དེ་ཟས། །ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ཤར། །ལྟན་སྐྱེས་རང་
 བཞིན་ལྷོས་ཤིག་བྱ་སྲུ་གྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་གསང་བ་བྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་སྐྱབ་བ་སྲེད་གྱི་ལུགས་དང་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ། །གཞུང་དེར་དགའ་བ་
 བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འཆད་པ་ན། །བདག་མེད་རྗེ་རྗེ་ཤིན་ཏུ་རྗེ་མ་མེད། །དེ་ནི་དགའ་བྲལ་བའི་བ་རྣམ་པར་
 སྤངས། །མར་ལ་མར་བཞག་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་གིས། །བྱང་ཚུབ་གནས་དང་ལྟན་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བྱས། །ཞེས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་མེད་པའི་ལྟན་སྐྱེས་མཐོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བསྐྱུན་ལ། །དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དངོས་ཡིན་ལོ་སྐྱུམ་ན།
 མིན་ཏེ། །གཞུང་དེར། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་ཞེང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །གསལ་ཞེང་
 རང་བཞིན་རྗེ་མ་མེད། །ཞེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་དགའ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་དམ་པ་
 དང་། །བདེན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་འཁྲལ་བར་མི་བྱའོ། །དབུ་མ་སྐྱུ་མ་ཅན་དུ་སྐྱབ་བ་དག་ནི།
 །ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དག་སྤང་ལོ། །ཞེ་
 མ་འོ་མཚར་སྐྱུ་མ་ཡི། །རང་བཞིན་དག་པ་ཐོག་མ་མེད། །དེ་ཕྱིར་

༩༥༽

ལྷ་མའི་རང་བཞིན་ནི། །སྤྱི་བཞིན་འདི་ཞེས་བཟོད་དུ་མེད། །ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྤོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ་རེ་
 ཞེག་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་གོ། །ཡང་རྒྱལ་ཆེན་ཨི་རྒྱ་ལྷ་ཉིའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་ལུགས་མི་མ་སྤུན་
 བར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་ལས། བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལས་སྦྱེས་བས། །གང་དུ་འང་དེ་ཉིད་
 ཞེས་མི་འགྲུབ། །གང་སྤྱིར་དེ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མིན་པས་ཁྲུབ་པར་བཤད་པ་གང་ཞེག་ ཁྱོད་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱད་ཅིག་གིས་སྦྱེ་འཇིག་
 ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གཞུང་དེར། བདེ་ཆེན་མི་རྟག་མིན་ཞེ་ན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྟག་ །ཞེས་པས་
 གྲུང་དོན་དམ་པའི་དགྱིངས་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་གོ། །ཡང་ན་རྒྱན་གྱི་རྟག་
 པའོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པ་ཉིད་དང་རྣམ་འཇིག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཐོག་མཐའ་
 མེད་ཅིང་ཞེ་བ་ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུངས་པ། །དེ་སྲས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་
 འདུས་བྱས་མིན་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པས། རྫོང་པ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་རྟག་པ་ཡིན་པའམ། འདུས་བྱས་
 ལྷ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པས་བརྟགས་ནས་
 རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་
 ལྟར་རིག་པས་རྣམ་བཟགས་པ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་རབ་བཀག་པ། །རྣམ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་གྲུབ་པ། །དེ་ལྟར་ད་
 བེ་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོར་ན་གཞུང་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་བཅས་ཏེ་
 དངོས་པོ་དང་རྣམ་མེད་དེ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་བརྟགས་པ་དེའི་རང་
 བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །

༡༤༩༽

ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན། །ལུང་དང་རིག་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །སྐྱེས་བུ་མཚོག་གིས་རྟོགས་
བར་བྱ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་
ན། །སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་བདག་ཉིད་གྱི། །ལྟ་ཡི་སྟུན་གྱིས་རི་ལྟར་འབྲུབ། །ལྟ་ཡི་སྟུན་སོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡོད་མིན་པས། །མངོན་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྲིད། །དེ་བས་ཀུན་
མཁུན་མེད་པར་འབྲུབ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་
མེད་གྱི་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལེགས་པར་བཀག་པའི་སྲིད་རོ། །རིམ་ལུ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་བརྟག་
པ་རྣམ་བཅས་དང་། །དངོས་མེད་རྟོག་པ་རྣམ་མེད་དག། །རྣམ་འབྱོར་པས་ནི་ཅི་བྱར་བརྗོད། །དེ་ནི་
ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །སྟོན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གོ། །ཡང་རྣམ་
འབྱོར་མ་ཅི་རྣམས་མཛད་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དང་
འགལ་ཏེ། །གཞུང་དེ་ལས། །སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རིམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། །འདི་ལྟར་མ་ལུས་པ་
འདི་དག་ཉགས་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
འགག་དང་བྲལ་བས། །རང་གཞན་གྱི་དག་པ་དང་། །སྟོ་བྱར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་དག་པའི་སྟུན་སྐྱེས་
རང་རིག་པ་ཞིག་བསྟན་ལ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་རང་བཞིན་གྱི་དག་པའི་དོན་དུ་མི་
རུང་བའི་སྲིད་རོ། །ཅི་སྟེ་ལུང་འདིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཏེ་སྟུམ་
ན། །དེ་ཡང་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་པའི་གཟིགས་ངོ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པའི་དུས་སུ་གཟིགས་ངོ་དེར་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གཞན་ལས་གནས་པ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་སྐད་དུ། །རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་འབྲི་བར་བྱེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། །སྟོ་མོ་དཔལ་ཚེན་མོས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གྲུབ་པ་ལས།

མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་
 འགགས་པ་ལ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདུག་གྲེད་པ། །དེ་མེད་ན་ནི་འཁོར་བ་རུ། །གཞན་དག་ཏུ་ནི་འདུག་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། །གཞུང་འདི་ས་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་ཚེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྤང་བའི་
 དངོས་པོས་ཡོངས་སུ་འདོར་བར་བཤད་ལ། །བྱེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ནི་རང་བཞིན་ཡང་སྐྱེ་འགག་གྲེད་
 པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀུན་ལྷན་གྱི་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བསྟན་བཅོས་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། །དེ་སྤྱིར་དེ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསལ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། །དེ་ཡི་
 རང་བཞིན་འཆད་པ་ན། །དེ་ལ་ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་མེད། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་སྟོང་ཉིད་
 མིན། །ཀུན་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་པའང་མིན། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐིམ། །ཞེས་གསུངས་
 །ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྤང་དགྲེར་མི་སྤྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། །དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་པོ། །རྣམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གསལ། །གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །ཚོས་ཀུན་རྣམ་པར་བཅོམ་པས་ན། །ཡེ་ཤེས་
 རྒྱན་འབབ་སྟོང་པའི་སྒོ། །མཁས་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མཚོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ས་ནི་
 །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་པ་
 གསལ་ཞིང་མ་འགགས་ལ་ངོ་བོ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་
 བོ། །སྐབས་འདིའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ཡང་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 །འོད་གསལ་ཉོགས་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྒོ་བྱར་གྱི་ཉོག་པ་ལུབ་པའི་གསལ་
 །རིག་ཅམ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གྲུབ་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ལེགས་མི་ཀ་རས་མཛད་

༼༡༽

བ་དང་། རྗེ་གྱི་འདོད་པའི་ལྷགས་འདི་འགལ་བར་སྣང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བཞུགས་
 ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ལུང་འཇུག་ཚིག་གི་དོན་དུ་ནི། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱུ་འཇུགས་པ་ལ། །དུས་
 ཀུན་དུ་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའམ་
 མེད་པའམ། གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའམ། ཉལ་པའམ་མི་ཉལ་པའམ། བདེ་བའམ་སྐྱུག་
 བསྐྱལ་བའམ། བདག་གམ་བདག་མེད་པའམ། ཉིན་མོ་ཞེས་པའམ་མཚན་མོ་ཞེས་པའམ། འཁོར་བ་
 ཞེས་པའམ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ། གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ཡང་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་ཆད་པ་མེད་པར་གནས་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་དོ་བོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱ་མེད་
 རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞུང་དེ་
 ཉིད་ལས། གང་དང་མཚུངས་པར་སྐྱེས་པ་ཡིས། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བརྗོད། །ཞེས་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་བར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །འདིའི་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་
 གནས་པ་ལ་འཇུག་པས། དེས་དོན་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་འདི་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་གལ་
 ཚེསོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདྲིན་གྱི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 དུ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྟོག་མེད་པ། །ཞེས་དང་། རྟོག་པ་བྲལ་ཞིང་མདོན་སུམ་པ། །རྒྱལ་བས་ཡིད་གྱི་
 རང་ནས་གསུངས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་བཙོས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་
 འཁོར་པའི་

༼༥༽

མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །ཉིང་དེ་འཇིན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་
བཅོས་མིན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་། རྟག་པ་
དང་བརྟན་པ་ལ་སོགས་མིང་གིས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་འབྲེལ་ཉིད་ལས། ཉིང་དེ་འཇིན་གང་ཞེས་མི་
རྟོག་པ་དང་། མ་བཅོས་པ་དང་། ཚུལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི། བདེན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་།
བརྟན་པ་དང་། གཞིག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་
ཅམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་དང་། ཉིང་དེ་འཇིན་གཉིས་འབྲེལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས།
མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གང་མཐོང་བ་དེ་ནི། མཐོང་བ་ཞེས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་སོ། །དེ་ལས་
གཞན་དུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་གང་རྟོག་ན་དེ་ནི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལ་དམུས་ལོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད་
དོ། །དེས་ན། དུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟེས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་མི་
རུང་སྟེ། ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་རྣལ་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་
རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་ན་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡང་ཁེགས་ལ། དུལ་ཅན་ཉིང་འཇིན་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་བཀག་ཏེ། གཞུང་འདིར་གྱེ་དོ་རྗེ་འབྲུམ་སྐབས་ལྟ་བུའི་སྲིད་
བྲངས་པ་ལས། ལུས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་དབྲུགས་འབྱིན་ཞིང་། །དངོས་
མེད་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་འདི་སྟོན་ཅིག་སྟེས་པ་ཡིན། །ཡང་། འགྲོ་ཀུན་གཞོད་མ་ཉིད་
ནས་སྟོང་། །རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས་སྟོང་མ་བྱས། །འདི་ལ་སྟེ་གཞོན་མ་ཡིན། །སྟོན་ཅིག་སྟེས་པར་དེ་
ལྟར་བརྗོད། །ཅེས་བཤད་པའི་སྲིད་དོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི་དེ་

༼༥༩༽

ཞིག་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གོ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྟོག་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །དོན་དམ་འོད་གསལ་
 ལྷུ་མའི་བྱི་མས་དབེན། །མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡི། །ཟུང་འདུག་དོན་དེ་གྲུབ་ཆེན་
 རྣམས་ཀྱི་གཞུང་། །བསྐྱུ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ར་ཉའི་བྲ་
 ཉའི་གཞུང་རྣམས་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། བྲ་ཉ་ལས། ལྷ་མས་བསྟན་པར་མི་ཤེས་ན། སློབ་མས་གོ་
 བར་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བདུད་ཅིའི་རོ། །གང་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་བར། ཨ་མ་རྩུ་ཏི་པས། ལྷ་མ་དམ་པས་བསྟན་པའི་ཐབས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། མི་
 ཤེས་བསྟན་པས་ན་མཚོག་གོ། སློབ་མས་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གོ་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་བདུད་ཅིའི་རོ་ནི་སེམས་ཉིད་མ་བཅོས་པ་རྣམ་མ་སྟེ་གང་ཞེས་ཡིན་ཏེ་མིན་འོ། །མིན་པའི་
 དོན་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བསྟན་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་
 དུ་མེད་པ་ལ། མཚོག་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་མིང་གིས་བསྟན་ལ། བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྱིར་
 རོ། །འདིར་སེམས་མ་བཅོས་པ་རྣམ་མ་ཞེས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྣང་པ་མ་ཞུགས་པའི་འོད་
 གསལ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་མ་བཅོས་པའི་དོན་ཡང་མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཁ་མ་
 བསྐྱུར་བར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ཁ་བྱིལ་པ་ཙམ་ལ་
 རྣམ་མ་དང་བཅོས་མིན་དུ་མི་བཟུང་རོ། །རི་སྐད་དུ། གཉིས་མེད་དོན་རྗེས་དེ་བས་ན་སེམས་ཉིད་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཅིར་ཡང་སྣང་བ་དེ། སྣང་བ་ལ་རྟོག་

༼༡༩༽

བ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཉིད་མ་བཅོས་པར་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་འདི་ནི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱུས་ཀྱང་མཚོན་པར་མི་བྱས་ཤིང་། མཚོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལྷུང་
 འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་
 བཀག་གོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདི་དག་གིས་བཞེད་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རུལ་མེད་རུལ་བྲལ་མ་
 ཡིན་སེམས་ཀྱང་མིན། །དངོས་པོ་དེ་དག་གཤོད་ནས་ཞེན་པ་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། ཨ་
 མ་རྩུ་ཉི་བས། དེས་ནི་ཅི་ཡང་མིན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སློང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
 ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་རྣལ་དུ་སབ་ན་རྟོགས་པར་བྱས་སོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་གསང་བ་
 འདུས་པའི་སློམ་རིམ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་འཆད་པ་ན། གང་དུ་འགྲོ་
 བ་དང་ནི་འོང་མེད་ཅིང་། །བྱད་དང་འཕེལ་མེད་དངོས་དང་དངོས་མེད་མིན། །ཞེས་འོད་གསལ་གྱི་
 རང་བཞིན་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བཤད་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་ངོ་
 བོར་གྱུབ་པའི་སྲིར་དང་། ལུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཡང་བསྟན་མི་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། འོད་གསལ་
 བྱི་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷའི་སྐྱུར་
 ལྡང་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལྷའི་སྐྱུར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་འཆར་རོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་ལྷའི་སྐྱུར་རྣམ་པར་འཕར་བ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་མིན་ན་ནི་ལུང་འཇུག་མི་སྲིད་ལ། ཡིན་ན་ནི་དེ་
 ལྟ་བུ་ཉིད་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། སྲི་མ་ལྟར་ན་ལུང་འཇུག་གི་སྐྱུར་ལྡང་བ་ཉིད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། ལྟ་
 མ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་འོད་གསལ་དུ་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་སྲིར། འདོད་ན་ནི་དོན་དམ་
 འོད་གསལ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ལ་མང་དུ་
 བཤད་པ་ལས་བྱེད་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་

༼༥༽

གཅིག་ལ་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་། དངོས་སོ་དངོས་མེད་དང་། ལྷོང་ཉིད་སྣང་རྗེ་དང་། ཡོད་མེད་ལ་
སོགས་པ་ཚང་ཅིར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་གཞན་མེད་
པའི་དངོས་སོ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །འོ་ན་སྲིད་གི་ལུགས་གི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་གཉིས་
འདུས་པ་ཞིག་ལ་འདོད་དམ་ཞེ་ན། ཁོ་སོ་ཅག་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སློབ་གཞན་གིས་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདུས་པ་དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་མཚོག་ཤེས་སོགས་ཐ་སྣད་
དུ་བྱེད་པ་ཡོད་གི། དོན་དམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ནི་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གི་རྟོག་པ་མངའ་བར་མི་
འདོད་ལ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི་མང་དུ་ཡོད་མོད་གི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཡང་མ་ཞོར་གྱུ་བ་པའི་
རིམ་པར་སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་དེ་མས་མཇོང་པ་དང་འགལ་ཏེ། གཞུང་དེར་ནི་འོད་གསལ་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ། རང་གི་ངོ་སོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྱུ་བ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་གི་སྤང་བ་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཚུལ་
གསལ་བར་བཤམ་ལ། སྲིད་ནི་འོད་གསལ་ཉིད་ཀྱང་རང་རིག་པའི་ངོ་སོར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །འོ་ན་
རང་རིག་པ་ཅམ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྲིར། འོད་གསལ་གི་ཆེ་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེའི་ལན་ནི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་བཤམ་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤང་བ་གསལ་ཏེ་མི་དམིགས་པ། །ཆད་
པར་ལྟ་བ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤང་དང་མི་སྤང་ཡོད་མེད་སོགས། །དེ་ཀུན་སྣོས་པའི་རིག་པ་ཡིས། །སྤང་
ཡོད་ལ་སོགས་སྐྱབ་གྱུར་ན། །མི་སྤང་མེད་སོགས་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར། །སྤང་ཡོད་ལ་སོགས་མ་གྱུ་བ་
ན། །མི་སྤང་མེད་སོགས་ག་ལ་འགྱུ་བ། །མཐའ་བྲལ་དབུས་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་སྣོང་པ་
འོད་གསལ་བ། །སློབ་པ་ཀུན་བྲལ་གང་ཡང་མིན། །ཆད་པར་ལྟ་བ་ག་ལ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཆད་ནི་ཡོད་
མེད་དང་། །སྤང་དང་མི་སྤང་རྟོག་ཆད་སོགས། །སོ་སོ་ལ་ནི་ཁ་དོག་དབྱིབས། །བསྐྱེད་དང་སྐྱགས་
དང་སེམས་ལ་དམིགས། །བདེན་གཉིས་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་དང་། །བསོད་ནམས་གཟུགས་དང་
སྤྲིག་གཟུགས་མིན། །

༧༦༽

སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མིན། །བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དང་བཅས། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་
 འོད་གསལ་གྱི་དུས་དེར་སེམས་རང་རིག་པ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། མེད་
 བ་ཞི་དེ་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེད་ལྡང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོད་གསལ་གྱི་མིང་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་
 ལུགས་དངོས་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་
 གང་ཡང་མིན་པས་རང་རིག་ཡིན་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
 ལྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་བཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་
 རོ་བོ་ཉིད་ནི་གནས་ལུགས་དངོས་དང་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོ་བོ་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་སྟོས་ན་
 རང་རིག་པ་ཅམ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི་རང་རིག་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དི་སྐད་དུ། དེམ་ལྟ་ལས། གལ་ཏེ་གསང་སྤྱོད་སྟོས་པ་
 འཇུག། །གང་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་ན། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་གཞི་ལ་གནས། །ཞེས་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ཆ་ཅམ་དང་། ཡེ་ཤེས་བཞི་བར་
 གནས་སྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་འདི་ནི་དེམ་ལྟ་ལས་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྟ་མ་ལ་
 བེ། རྣལ་འབྱོར་དབང་སྤྱོད་གི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་ཀྱང་གསུངས་
 སོ། །འདི་ཅམ་གྱི་དང་དུ་སེམས་གནས་པའཇུག། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་འདི་ཅམ་ཞེས་ཐོབ་ཀྱང་མཚོག་
 ཏུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་འགའ་ཞེས་ལའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་སྣང་སྟོགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་གྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཉིད་ཀྱང་བྱུང་འཇུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ལོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་དང་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཀུན་མཁྱེན་བར་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས། །

༼༥༽

རྣམ་མཁའ་འདི་ད་གྱི་ལ་ལྟར་རྣམ་དག་པ་འདི། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དེ་ནི་དངོས་མེད་
 བསྐྱོམ་དུ་མེད། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་མ་ཟིན། །རང་
 བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་བ། །གདོད་རྣམ་དག་པ་རྣམ་མཁའ་བཞིན། །མེད་པས་ཚོས་རྣམས་
 མཚན་ཉིད་སྤངས། །ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་ཡང་དག་མེད། །དངོས་པོ་མེད་པས་མཁའ་དང་
 མཚུངས། །ཞེས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་
 གསལ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ལ། །བྱེད་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཟབ་
 མོའི་དོན་མ་ཚང་བ་སྟེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུབ་འབྲེལ་གནས་ཏེ། །སྟོབ་
 དཔོན་སྟོན་པའི་ཞབས་གྱིས། དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་ཇི་སྟེ་བྱ་བཞིག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་
 པའོ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་བསམ་པ་དང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་
 པར་གདོད་མ་རྣམ་འདས་པ་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཀུན་སྤངས་པས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ལས་
 གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་བྲལ་བ་དེ་ལ་
 གཉིང་མི་དཔོག་པའི་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་དང་གདོད་མ་
 རྣམ་བྲལ་བར་བཤའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྟེ་ལྟ་ལྟ་ཡང་གསལ་བ་མི་འགོག་སྟེ་ཞེས་ལུང་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་རོ་སྤང་བརྒྱད་ལྟར་དུ་བཤའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རི་སྐྱད་དུ། རྟག་པ་དང་ནི་མི་གདུང་དང་། །གསལ་བ་
 དང་ནི་གཅིག་པ་དང་། །བདེ་བ་དང་ནི་དྲི་མེད་དང་། །དགའ་བ་དང་ནི་ཡིད་དྲུངས་བ། །འདི་ནི་བདེ་
 ཚེན་རོ་སྤང་བརྒྱད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་བཤའ་བ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་བཤའ་བ་ཡིན་ཏེ། མན་ཞབས་གྱི་འབྲེལ་བ་
 ལས། དེ་སྟེ་དེ་ལ་

༼༥༽

སོགས་པ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འབའ་ཞིག་མཚོན་པ་སྟེ་མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་གཉིས་མེད་གསུམ་ཀའི་མིང་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་འགྲེལ་བ་ལས།
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་། སྤང་བ་མི་འགོག་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཟུང་དུ་འཇུག་
 པས་ན་གཉིས་མེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དོས་ནས་མིང་བཏགས་པ་
 ཡིན་ལ། གྱི་མ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་མིང་བཏགས་པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་འདས་པའི་འབྲུལ་བྱེད་དུ་སྤང་
 ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་འཚོལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་གི་དོ་བོ་མཁའ་མཉམ་རྒྱལ་བའ་སྟོང་བ་ཉིད་
 དུ་གོ་བར་བྱའོ། །སྤང་གསུམ་མཐའ་ལས་རབ་གྲོལ་འོད་གསལ་གྱིས། །རྒྱན་གྱིས་རབ་མཛེས་ཟུང་
 འཇུག་དོ་རྗེའི་སྒྲ། །རྟོག་བརྟན་མི་བྱེད་རང་བཞིན་ཉམས་དགའ་བའི། །འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་ཉིད་དང་
 མཚུངས་པར་ཤོག། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་རྟོག་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་བྱིད་
 ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བསྐྱོམ་ལུགས་འདི་ནི་རྟོག་ལྟ་ལས་མ་འདས་ཏེ། །ཞུམ་དེ་ཟས་བདག་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་པ་ལས། །ཡོད་ཅེས་རྟོག་པ་ཇི་སྟེད་ལ། །དེ་སྟེད་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་
 སྟེ། །རྟོག་པར་མདོན་པར་ཞེན་པས་ན། །དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་མིན། །མེད་ཅེས་རྟོག་པ་ཇི་སྟེད་
 ལ། །དེ་སྟེད་ཆད་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། །མེད་པར་མདོན་པར་ཞེན་པས་ན། །དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་མཚན་ཉིན་
 མིན། །ཞེས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་བསྐྱོམ་

༼༥༽

ལུགས་མཐའ་དག་ཐམས་ཅད་ཉྱལ་ལྷུང་བ་འད་པའི་སྲིད་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཡོད་པར་ཉྱལ་བ་དང་ཞེན་ན་
 དེར་འགྱུར་བ་བདེན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལྷུང་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པའི་སྲོ་
 འདོགས་ཚོད་ན་དེར་མི་ཞེན་ནམ། མ་ཚོད་ཀྱང་ཞེན་བ་ཅམ་འགོག། །དང་པོ་ལྷུང་ན་གནས་ལུགས་
 ཡོད་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་བ་ལའང་དེ་ལྷུང་བའི་སྲོ་འདོགས་ཡང་དག་པའི་སྲོས་ཚོད་ཟེན་པའི་སྲིད་
 རོ། །སྲོ་འདོགས་ཚོད་ཀྱང་སྲོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་འགགས་པས་རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་བ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་གྲུབ་པར་དགག་ཏུ་མེད་དེ། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་
 ཡང་དེའི་སྣང་བ་མི་འགགས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྲོ་ཡིན་ཅོ་
 ཞེ་ན། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྲོའི་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྷུང་བ་མ་གྲུབ་པས་སྲོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ནམ། སྲོ་རང་ཉིད་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་ངོ་བོར་སྲུལ་བ་ལ་བྱ། སྲི་མ་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་མི་
 མིན་ལ། སྲུ་མ་ལྷུང་ན་གསལ་ཅམ་མ་འགགས་པར་སྣང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་ལུགས་ལ་མ་
 ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། སྲོའི་སྣང་ཚུལ་མི་མ་བྱུན་པའི་སྲིད་རོ། །ཁོ་ན་
 རེ། ཉྱལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྲོ་རང་རིག་བ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ་ཞེ་ན། འོ་
 བ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲོ་གཞན་རིག་པར་
 སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་དབང་
 ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྲུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་ཅམ་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཁོ་ན་
 རེ། སྲུ་མ་ནི་གཟུང་འཇོག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་གཉིས་
 སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་སྲིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདི་ཡང་སྲུ་འཇོག་ཅན་ཡིན་

བསམ། གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །སྤོང་བས་གྲུབ་པ་དགག་ཏུ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། འདི་དོན་དམ་པའོ་ཞེ་ན། སྲ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སྤོང་བས་གྲུབ་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་མོད། དུལ་བདེན་པ་སུན་མ་སྤྱང་བར་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་སྤོང་བས་པ་ཞི་གཏན་མི་སྲིད་དེ། ཞུ་ཚུ་དེ་ཟས། ཇི་སྟར་ཉ་སྤྱིས་ལ་དེལ་སྟོ། །ཉ་
 སྤྱིས་མཐོང་བས་བསྟོག་པར་འགྱུར། །བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་ཡང་ནི། །ཅུ་བ་ཉིད་ནས་མེད་པར་
 འགྱུར། །དེ་སྟར་ཐག་པ་སྤྱུལ་གྱི་སྟོ། །ཐག་པ་མཐོང་བས་བསྟོག་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་སྤྱུལ་གྱི་སྟོ་
 འགྱུར་བར། །སྤྱི་བ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་འདི་ལ་བདེན་པའི་སྟོ། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེས་བསྟོག་
 པར་འགྱུར། །དེ་ནི་སྤྱིས་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་སྟར་རོ། །མདོར་ན་བདེན་གྲུབ་ཞིག་
 ཏུ་སྟ་བས་ཐག་བཅད་ནས་བདེན་མེད་གྱི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་གཞན་སྟོང་གི་ཕྱགས་དང་།
 བདེན་མེད་དུ་སྟ་བས་ཐག་བཅད་ནས་བདེན་གྲུབ་ཞིག་གི་ངང་དུ་བསྟོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རང་
 སྟོང་གི་ཕྱགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དག་ལ་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་རིགས་པ་དང་མི་
 རིགས་པའི་ཚུ་ལ་ལེགས་པར་སྤྱེད་དེ་སྤྱི་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟ་བ་འདི་སྟ་བུ་ཉག་སྟར་སོང་
 ཉེ། དབྱིངས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་བསྟོམ་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲུབ་ཏེ། བསྟོ་བཟོ་གྱིས། མོ་
 ལྟན་དངོས་པོ་མི་བསྟོམ་ཞིང་། །དངོས་པོ་མེད་པའང་རིང་དུ་སྤྱང་། །གཅིག་གིས་ཉག་པར་འཛིན་
 འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་དག་གིས་ནི་སྟོང་ཉིད་དུ། །ཉག་དང་ཆད་པའི་སྤྱིར་བ་ལས། །མཚོག་ཏུ་འཛིན་
 པ་ཟད་པ་གང་། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཞིག་འགྱུར་འགྱུར་བ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། མོམ་པོ་བསྟོམ་བུ་
 བསྟོམ་པ་དག །དོན་དམ་པར་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དཔེ་ལས་འདས་

{ 69 }

ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་མཐའ་དག་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་དབུ་མ་ཆེན་
 བོ་བཀག་པའི་སྲིད་རྟོ། །རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཚུལ་
 ཆད་ལྟར་སོང་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་སྐྱི་དང་འགལ་བ། གྲེ་བྲག་དབུ་མའི་
 གཞུང་དང་འགལ་བ། བྱུང་པར་དུ་བྱུབ་ཆེས་དང་ཁས་ལེན་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་འགལ་བར་བརྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་བརྟགས་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་
 པའི་སློའི་ངོས་ནས་མེད་པས་མེད་ཅེས་ཟེར་བའོ། །སློ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ནས་མེད་པ་གང་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མེད་
 པར་ཐལ། གནས་ལུགས་སེམས་པའི་སློ་ངོར་དེ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་
 སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
 ལྷང་བ་མི་མངའ་བའི་སྲིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པའི་སྲིད་རྟོ། །རི་རྒྱུད་དུ། སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཏུས་དོན་དམ་
 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལས། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་མེད། །བདག་
 གཞན་སྤང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཆོས། །རྣམ་གྲོལ་རྣམ་པར་བཅིང་བ་ཡང་། །མིང་ཅམ་མིང་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོ། །འོ་ན་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་ལ། །དོན་ཀུན་སྤང་བ་
 མེད་པའི་སྲིད། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྲི་རོལ་
 ཀྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཞེས་བཤད་པས་
 སོ། །ཡང་མངོན་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་
 གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

{ 63 }

དེ་འདྲིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་སྟེ། །གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 བཞག་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་དམིགས་པའི་སྲིར་
 རོ། །གཉིས་པ་སྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོབ་དང་། རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལས་
 འདས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱུ་མའི་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སམ་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ལ་གནས་ནས་འཆད་དགོས་པ་ལས། དེ་གཏན་
 མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གང་ཞིག་གྲུབ་ཏེ། དབྱུ་མ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཁས་ནི་མི་སྤངས་པར། །ངེད་ཅག་
 འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དེ་
 ཉིད་དོན་དང་མཐུན་པས་དེའི་གཟིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་མེད་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བའི་སྲིར་སེམས་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྲིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་སྤོང་པ་སྤྱེད་ནས་དེ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རོ་ན་ནི། སྤོམ་གསུམ་ལས། ལུ་སྟེགས་
 བདག་དང་མཚུངས་སྲིར་དང་། །ཞེས་པའི་འབྲུ་གཞོན་འཆད་པ་ན། བྱིད་རང་གི་རང་བཞིན་ཚོས་
 སྤྱིའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་སྤྱོ་གོ་ཚོད་པོ་གཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ན་ལུ་སྟེགས་
 ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པར་དུ་བཏབ་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་སྤྱོ་གོ་ཚོད་པོ་ཡོད་པ་
 བཀག་གི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཅེས་མ་སྟོས་ཤིང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ཡང་
 རེད་རང་གི་གཞུང་དེས་མི་གཞོན་དོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་གཞོན་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་གོ་ཚོད་པོ་ཡིན་ན་ནི་ལུ་སྟེགས་ཀྱིས་བདག་ཁས་སྤངས་པ་ལས་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་མི་རྒྱ་བར་འདོད་དགོས་པའི་སྲིར་ཏེ། སེམས་ཅན་མེད་པའི་སྲིར་དང་། ཡོད་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གོ་ཚོད་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གོ་མི་ཚོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་ན་

༼༦༣༽

བོ་དེ་འི་མིང་གིས་ཅི་བྱ་སྟེ། རང་གི་མིང་ནི་ཁས་ལོང་ཞིག་གཞན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཀུན་
 བཏགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་གྱི་ཡེ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་མིན་པས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་བསྐྱུ་བ་ལས། བཏགས་པ་ནི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དམིགས་པ་མིན་འོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་
 ཉེན་མི་བྱེད་པ་ལ་དོན་བཟང་མཁན་པོས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་
 པའི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡང་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་སྒྲུང་བ་མངའ་བར་བཤད་དེ། དོན་གསང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མོས་པས་
 སྟོང་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་
 ཕྱིར་སྐབས་སུ་བབས་ཏེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་
 པ་གཏན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་སྟོན་སྲུང་གྱི་རྫོབ་སུན་འབྱེན་པའི་སྐྱོན་གྱི་དངོས་སུ་
 སྒྲུང་བས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི་ཤེས་པར་སྐྱའོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་
 བས་དགག་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཚོས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་
 ཁས་ལེན་ཞིང་། གཞི་གྲུབ་ན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་
 དགོངས་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཚོས་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 པ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། ཇི་སྟན་དུ། རིག་འཇིན་སྟོན་གྲོས་བཟང་པོའི་དྲིས་ལན་ལས། དེས་ན་སྐྱགས་སུ་ནི་
 རང་བཞིན་

༡༦༩༽

ཚོས་སྐྱེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་གཞན་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཆད་ལ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རིགས་པས་དབྱུད་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་
 པའི་ཚུལ་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྲིད་རྟོག་། ཡང་ཁྱབ་བ་ཁས་སྦྱངས་
 སོ། །སྐྱེ་ལས་འདོད་ན། བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་དམ་
 བཅའ་ཉམས་སོ། །ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ཡང་། གཞི་མི་སྦྱོང་
 པའི་དོན་རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡང་འགལ་ཏེ།
 ཚོས་དབྱིངས་ཆམ་ཤས་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིན་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀུན་ལ་དབྱེར་མེད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་ཏུ་རུང་གི་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྦྱེ་འཇིག་གི་ཆ་དང་བཅས་པས་དུས་
 གསུམ་ཀ་ལ་ཁྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་རྟོག་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་མི་རུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོག་། ཡང་རང་
 གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དབྱུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་ལས། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་
 ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་ན་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་ལུས་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྦྱོང་པ་ལ་སོགས་ལས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་།
 གཞན་སྦྱོང་གི་ལྷ་བ་འདི་རྟག་ལྟར་ལྷུང་བའི་ཚུལ་འདི་བཤད་པའི་སྲིད་རྟོག་། །རི་སྐད་དུ། ཁྲིད་རང་གི་
 གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་སྦྱོང་ཁས་ལེན་པ་དག་ན་རེ། སྐྱེ་བཤད་པའི་ལུང་པོ་རྣམ་དབྱུད་ཀྱི་སྦྱོང་
 པ་ཉིད་དམ། རང་སྦྱོང་དེ་ནི་ཚུ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོག་། རྒྱན་པ་དང་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ལ།
 རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྦྱོང་པ་ཉིད་དམ་གཞན་སྦྱོང་དེ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་
 དབྱུད་བཅོད་དུ་

༡༦༥༽

གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རི་སྐད་དུ། འངམ་དཔལ་གྱི་ལྷ་འདོད་ལས།
 བྱང་པོ་རྣམ་དབྱེད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་
 པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་
 ལྷུབ་ཞབས་གྱིས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། དབྱེད་བཟོད་པའི་ཚོས་དེ་ནི་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་སྲིད་དང། ཐོག་མ་དབྱུས་མཐའ་ཐ་མ་ཡང། །སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་བསམ་བྱས་
 བ། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྷག་མ་
 རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པའི་སྲིད་དང། རྗེད་རང་གི་དཔེའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་
 དང། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། སེམས་གསལ་རིག་དེ་རིགས་པས་དབྱེད་མི་བཟོད་པ་ཁོ་
 བར་གསུངས་པའི་སྲིད་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སེམས་ནི་མིང་ཅམ་ཡིན་པས་སྟེ། །མིང་ལས་གཞན་དུ་
 འགའ་ཡང་མེད། །རྣམ་རིག་མིང་དུ་ལྷ་བྱ་སྟེ། །མིང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ནང་དང་དེ་བཞིན་
 རྗེ་རོལ་དང། །ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་བར་དག་ཏུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་སྐྱུ་མ་ཡི། །རང་བཞིན་སེམས་
 བེ་མ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་དང། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སེམས། །མི་རྟག་ཉིད་དུ་ཞེན་གྱུར་
 བ། །དེ་དག་སེམས་དེ་སྟོང་ཉིད་དུ། །ཅི་ཡི་སྲིད་ན་བཞེད་མ་གྱུར། །ཅེས་དང། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་
 བོའི་ཞབས་གྱིས་ཀྱང། བདེན་པའི་དེ་ཉིད་སེམས་དེ་ལ། །འདིར་ནི་རྩུང་ཟད་རྣམ་བརྟགས་
 བ། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་དང། རྗེད་
 གྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་རྣམ་རྟུན་པའི་ལྷ་བ་ལས་གོང་དུ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 འཕགས་པ་ལྷས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །རྣལ་
 འཕྲོར་སྟོད་

༧༦༧

གཞུང་གྱི་མཚོ་ཡི། །པ་རོལ་སྤྱིན་ནམས་དེ་སྐད་སྟོག། །ཅེས་གསུངས་ནས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་
 གྱི་ཚེར་མཛད་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་འདིར་སེམས་ཅམ་ནམ་རྩུབ་གྱི་ལྷ་བ་ལ་
 དབུ་མར་འདོད་པ་གཞན་སྟོང་པར་གྲགས་པ་དང། ལྷུ་བ་མཐའ་བཞི་ཀ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་ལ་མ་ཚང་བར་འཛིན་པའི་སྟོང་དབུ་མར་འདོད་པ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་སུ་རྫོམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་
 བོ་གཞན་སྟོང་བདེན་ལྷུ་བ་དབུ་མར་སྤྱི་བའི་རྟོག་གོ་བ་དག་ནི་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་ཞིང། གཉིས་པ་
 རིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ལྷུ་བ་དུ། རང་སྟོང་བསྐྱབ་བྱར་ཞེན་པ་དབུ་མར་འདོད་
 པའི་རྟོག་གོ་བ་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ་ཞེས་གསལ་བར་བྲིས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་རང་སྟོང་
 གི་ལུགས་ལ་གནས་ནས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་གཞན་སྟོང་གི་གཞུང་དུ་འདོད་པའི་བསྟོད་
 ཚོགས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡང་རང་སྟོང་དུ་སྤྱོད་གོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྟོད་ཚོགས་སུ་འཁོར་ལོ་ཐ་
 མའི་ངེས་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཀྱང་རིགས་ཚོགས་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་སྟོང་པ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་མོད། དེ་ཉིད་རིགས་པ་མིན་ནོ་
 ཞེ་ན། །འོ་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གི་ལན་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་ཅིག་ཡང་སྐབས་འདིར་རང་སྟོང་གི་ལུགས་ན་
 གནས་ནས་དེ་སྐད་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་སྟོང་གི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 རང་སྟོང་གི་ལྷ་བ་མཐར་སྤྱི་བ་ཞེས་ཅུ་ཁས་སྤངས་ལ། རྗེད་རང་གི་གཞུང་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་
 ཁས་མི་ལེན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལན་སུ་མ་དེ་ཉིད་ལས། དཔྱིངས་དེ་
 ཡང་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་དག་མེད་དགག་ཏུ་འཆད་པ་དང། བཀའ་འཁོར་
 ལོ་ཐ་མར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་འཆད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

།།།

མྱི་མ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། ལྷ་ཁྲིད་ལས། ཡོད་པ་བཀག་ཤུལ་དུ་མེད་པ་འཕངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
 བོ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། དངོས་པོར་སྤྲོ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་
 སྤྱོད་ལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེས་དང་། བདེན་སྟོང་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་དུ་གྲུབ་སྟོན་པའི་
 རིག་ངོ་ཚོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་བདེན་སྟོང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དགག་བྱ་
 བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་དགོ་ལྡན་པའི་འདོད་ལུགས་བཀག་ནས་རང་
 ལུགས་འཛོག་པ་ན། དུལ་ཅན་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་
 བོར་སྤྱེས་པ་དང་། རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཉོག་པའི་ངོ་བོར་སྤྱེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྲང་མེད་མཉམ་བཞག་གི་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། སྤང་བཅས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལྷ་བ་མཚན་ཉིད་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ངོ། །རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་མེད་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་
 དང་བསྟུན་ནས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚུ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་དོན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་མི་
 བྱ་བའམ། རང་གི་སྟོས་ལོག་པར་བཏགས་པའམ། དེས་དོན་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྤྱོད་ལས་པར་རྣ་གཏམ་
 བརྒྱུད་པའི་སྤྱིར་འགོས་ཅམ་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་དགག་སྤྲོབ་མཛད་པའི་སྤྱོད་ལས་ཁྱད་བཞེས་
 པ་དག་གིས་དོན་འདི་རྣམས་ཡེ་མི་དགོངས་པར་ཡོད་ཅིང་། གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་བསྟན་
 པའི་སྟོང་པོ་ལ་སྟོག་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་པ། གཞན་གྱི་ངོ་སྤྱད་གི་དབང་དུ་ལྷ་སྤྲོབ་གྱི་གནད་མི་
 བསྐྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུ་ལ་འདི་གཟེགས་ནས་མཁྲེན་པའི་

༼༦༽

ལྷན་གྱིས་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པར་མཛད་པར་གསོལ། འོ་ན་འདིར་རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་
 མ་ས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཅི་ཕྱིར་མི་སྣོས་སྐྱེ་མ་ན། དེས་ལན་མཛད་པ་འདི་ས་ནི། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་
 རོན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྐྱེ་མ་གོང་མ་དེ་དག་ལ་ཁུངས་སྐྱེ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་མ་སྣོས་ལ། ཁོ་བོས་སྐྱེ་
 བ་འདད་པའི་ལུང་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁུངས་སྐྱེ་བྱེད་པ་རྣམས་བཞེད་པའོ། །གང་ཞིག་སྐྱེ་
 བའི་འོད་ཉམས་ཤིང་། །འབྲུང་བོའི་བྱ་ཚོགས་མི་འདོད་ཀྱང་། །ལུན་སེལ་པད་ཚལ་རྒྱས་བྱེད་
 དུ། །འོད་སྣོང་ལྡན་འདི་འདར་བར་གྱུར། །འོན་ཀྱང་ལུན་པའི་རྗེས་འགོ་ལ། །ཉེར་བརྟེན་ཉི་མའི་འོད་མི་
 འདུག །ཕྱོགས་ཞེན་སོར་སོས་བཀའ་བ་ཡིས། །ཐོས་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་མིན། །དེ་ལྟར་ཡང་
 གཟུར་གནས་ཤིང་། །དད་བཙོན་ཞུ་བྱེད་སྤང་བ་ཅན། །སྣོ་གསལ་དེ་དུགས་མིག་ཅན་གྱི། །རྣ་བ་ཡི་
 བེ་རྒྱན་དུ་འགྱུར། །རྣམ་གཡེང་བྱ་བའི་ཁང་བུ་ཡི། །རྩེ་མོའི་ལས་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་
 བདུན་རྩེའི་རོ་སྤོང་བའི། །མཁས་པའི་མདུན་སར་ལེགས་བཞེད་གྱི། །འགྲེལ་པའི་གཏམ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
 ལ། །གོ་འཕངས་མཐོན་པོར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྐྱེ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་
 ཐུགས་འདི་ཉིད་འགལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་བཞེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ལྟ་བའི་གནད་མི་མཐུན་པར་
 བསྟན་པ། བསྟོམ་པའི་གནད་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པ། །ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གཞན་མི་མཐུན་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཕྱོགས་སྐྱེ་དགོད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་གོང་མའི་གསུང་རབ་དང་
 རི་རྟར་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྐྱེ་སྟེ་བཞེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེས་ལན་མཛད་པ་འདི་ས་རྗེ་
 བཙུན་ས་སྐྱེ་བ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བའི་བཞེད་ཐུགས་ཀྱང་གནས་ཐུགས་བདེན་
 ཐུབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྣོང་གི་ཕྱོགས་

༧༩༽

འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་དང་བསྐྱུན་པའི་བཤམ་པ་གྲིས་སྣང་བ་འདི་དག་རང་གི་སྐྱུགས་བཞེད་
 མཐར་སྐྱུག་མིན་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ན་འགལ་བའི་ཚོགས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲ་མ་གོང་མ་དེ་
 དག་གི་གསུང་རབ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པར་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཁ་བེར་ཅ་མ་གྱིས་ཚོས་གཏམ་སྒྲ་
 བ་དག་ཚུད་ཟ་བར་མཐོང་ནས་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བར་གྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་བཞེད་
 དོན་གྱི་གནས་སྐྱུགས་མཐར་སྐྱུག་པ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། རང་གཞུང་ལས། ལྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་
 ཚུལ། ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས། །བཞེད་པའི་མཐར་སྐྱུག་འདིར་བཤམ་བྱ། །རིག་པས་
 དབྱུང་བའི་ལྟོང་ཉིད་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ལྟོང་བ་ཉིད། །དང་པོར་ཐོས་བསམ་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས། །སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་བྱུབ་དོན་དེ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཉམས་སྲུ་སྟོང་བྱ་
 དེ་ཁོ་ན། །དང་པོ་བསྒྲོམ་བས་སྟོང་བྱ་དང་། །སྤྱི་མ་རིགས་བས་དབྱུང་བ་ཡི། །གནས་སྐྱུགས་ཡིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། །མདོ་ལུང་རི་བཞིན་འདིར་བཤམ་བྱ། །ལྟོང་ཉིད་མེད་པར་དགག་པའི་ཆ། །རྣམ་
 འབྱོར་མདོན་སྐྱུམ་གྱིས་སྟོང་ན། །མེད་དགག་དངོས་པོར་འབྱུར་བ་དང་། །ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་ཐལ་
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རིམ་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་བས། །ཉམས་སྲུ་སྟོང་བའི་ལྟོང་ཉིད་ནི། །རང་བཞིན་ལྟོང་
 བ་ཉིད་ཡིན་སྟེ། །སྣ་དང་སྐྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རིགས་བས་དབྱུང་བ་ཡི། །ལྟོང་བ་ཉིད་དུ་
 མི་འདོད་དེ། །ལྟོང་ཉིད་འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས། །མཛད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་སྤྱིར་རོ། །རྒྱུད་དུ་རང་
 བཞིན་ལྟོང་ཉིད་ལ། །རང་བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། །ཞུ་བདེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཉིས། །དང་པོ་
 བར་སྤྱོད་ཐེག་པ་དང་། །བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྐྱུན་མོང་བ། །གཉིས་པ་སྒྲ་མེད་ཐེག་པ་ཡི། །བྱུང་ཚོས་
 ཉིད་སྤྱིར་དེ་རྟོགས་པའི། །ཐབས་ཀྱང་གཞན་དུ་མ་གྲགས་པ། །ཉིད་སྤྱིར་སྐྱུན་མོང་མིན་པར་
 འཆད། །རང་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་

རྟོགས་པའི་ཐབས། སར་བྱིན་ཐེག་པར་གང་བཤད་པ། །མི་པམ་བྱམས་པས་འབྲེད་གཉིས་
 ལ། །གསལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོ་མེད་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ནི། །ཐོས་བསམ་སློབ་དང་
 བརྟགས་དཔེ་ལ། །མ་སྟོས་པ་ལས་བྱམ་དབང་ལས། །འཁོར་འདས་དབྱེད་མེད་རྟོགས་པར་
 གསུངས། །འོན་རང་བྱིན་བརྒྱབས་པ་ལ། །སྟོས་པ་མེད་པར་མི་ལམ་དང་། །སྐྱུ་འབྲེད་རྟོགས་པ་མེད་
 དོ་ཞེས། །གསལ་བར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། །དེ་ནི་ལྷ་བདེ་ལྷན་སྐྱེས་ལ། །ངེས་པར་དགོངས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡི། །ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་སྲིད་དོ། །དེ་ཡི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞེ་
 བ། །ཐོག་མར་དབྱེད་པས་གོམས་བྱས་པའི། །ལྷ་བདེ་ཡི་ཤེས་དེ་ཁོ་ན། །རྗེ་རྗེ་འཇོན་པའི་ཉེ་རྒྱུའི་
 སྲིད། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིས། །གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། །གཞུང་དེ་ཉིད་དུའང་མཐར་ཐུག་
 གི། །དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འཆད་ན། །ཐེག་པ་མཚོག་ཏུ་སྟོས་ཅི་དགོས། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་རིག་པ་
 ནི། །མཉམ་གཞག་སྟོས་པའི་མཐའ་བྲལ་དུ། །འཆད་ཆེ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལྟར་བཤད་
 པས་བྱུབ་པ་ནི། །རྗེ་བཙུན་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སུ། །མཐའ་བྲལ་འཆད་ཆེ་དོན་དམ་གྱི། །ངོས་
 བརྩུང་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། །ཉམས་ལེན་ཆེ་ན་རྩུང་འཇུག་གི། །དོན་དམ་བདེན་པ་ངོས་བརྩུང་
 བས། །དེ་ལ་དབྱེས་པ་རྗེ་རྗེ་སོགས། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་པར་བཤད། །ཅེས་རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་
 པ་བཞེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིས། །སྟོང་ཉིད་ཤེས་
 པར་མི་འདོད་ཅིང་། །ཐེག་པ་མཚོག་གི་ཅེ་མོ་བས། །ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། །གནས་
 སྐབས་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །ཤེས་བྱ་འདོད་དང་མི་འདོད་པའི། །

༩༡༽

བྱེད་པར་ཉིད་ཡིན་ཐེག་མཚོག་ཏུ། །ཀུན་ཀྱང་ཚོས་ད་བྱེད་ས་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྲིསོ། །རྗེ་བཙུན་ས་
 སྐྱུ་བ་རྣམས་ལྟ་བ་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་དང་། བསྐྱོམ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་ཚེ་གཞན་སྟོང་གི་ལུགས་ལྟར་བཞེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ལྡོག་ཤིང་
 ལས། མཐའ་བྲལ་དུ་གཏུན་ལ་སབ་ནས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཞེས་བཤའ་བས་སོ་གསུང་
 རོ། །དེ་སྐད་དུ། དེག་འཛིན་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོའི་བྲིས་ལན་ལས། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་བ་ནི། ལྟ་བ་གཏུན་
 ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་ལྟར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དབུ་མ་ཐལ་རང་དུ་བྲགས་
 པའི་གཞུང་ནས་རི་སྐད་བཤའ་བ་དེ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོམ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་དུས་སུ་ལུགས་གཉིས་བ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་བཀག་པའི་
 །ལུལ་དུ་གཉིས་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལས་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་བསྐྱབ་པར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རི་སྐད་དུ། མཐའ་བྲལ་དུ་གཏུན་ལ་སབ་ནས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་དགེས་པ་དོ་རྗེའི་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་
 བྱ་དང་། གང་ཀུན་རྗོལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ན་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཐབས་
 རྗེད་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གྱི་ཡི་རོ་རྗེ་དེ་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྐྱུ་བ་
 བྱེད་དེ་དོན་སྦྱོར་བ་ཡིན། །ཞེས་གཞུང་ལམ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དགེས་པ་དོ་རྗེ་དངོས་མིན་པར་
 བཤའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །ད་ནི་འདི་དག་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་གཞི་བསྐྱེད་
 པའི་ཚིག་གི་སྐྱུར་བཅར་བ་དང་། འགལ་བ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་
 བསྐྱོམ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

༡༣༩

ཚེ་ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་བཞེད་ཅེས་པ་དེས། གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་ཅམ་ལ་ཟེར་ན་ནི་རང་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བའི་སྲིད། བྲིད་གྱི་ལུགས་བཞེད་མི་
 འགྲུབ་ལ། གཞན་སྟོང་སྤྲོ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཚེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ས་སྤྲོ་བ་རྣམས་མི་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་ཚེ་གཟུང་འཛིན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་སྤྲོ་མ་གོང་མའི་
 གསུང་རབ་ན་ཡོད་པས་འདི་ནི་གཞན་སྟོང་གི་ལུགས་སོ་སྣམ་དུ་མགོ་ཚེངས་པར་བྱ་བའི་སྲིད། བྲིད་
 གྱིས་ཚིག་དེ་རྣམས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བྲིད་རང་གི་ཞེ་འདོད་དངོས་ནི་ཚིག་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་
 རྟེ། བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་ས་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་གྱི་དོན་དམ་པར་
 མི་བཞེད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་གྱི་རྗེས། བསྐྱོམ་པའི་དམིགས་པ་རི་སྟེད་དང། །རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང། །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་
 སྟོང་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཚན་ཉིད་
 པར་སྤྲོ་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྲིད་རང་གི་ལུགས་ལ་སྤྲོ་བ་ལྷུ་ཡིན་
 མོད། གོང་དུ་བཤད་པའི་བྲིས་ལན་གྱི་ཚིག་དེ་འདྲ་བས་གཞན་གྱི་མགོ་བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཅི་
 ཡང་ཡོད་དམ་མ་མཚེས་སོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་དངོས་བསྟན་པ་ནི། བྲིད་རང་གིས་རྗེ་བཙུན་སྤྲོ་
 མཚེད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མཛད་པའི་གོང་དུ་སྟོས་པའི་གཞུང་ཚིགས་བཅད་མ་དེ་ཉིད་གཞིར་
 བྱས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱ་དང།
 དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ས་སྤྲོ་བའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་བཞི། ས་ཚེན་གྱི་ལུང་
 དང་འགལ་བ། ཅེ་མའི་ལུང་དང་འགལ་བ།

{ ༡༣ }

རྗེ་བཙུན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ། ས་བཤ་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བཙེ་བ་ཆེན་
 པོས་རྣམ་བཤད་མན་ངག་དོན་གསལ་ལས། རི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་མེད་པ་ཡིན་ཞེས། ལྷོ་བྱུང་གྱི་
 རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་དང་། འགགས་པ་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱི་འགག་གྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཤད་པ་
 གང་ཞིག་གྱེད་འདོད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཡང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 སེམས་གྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་རིག་ཏེ། །གསལ་རིག་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲུ་
 སྟོན་ལ། ལྷ་མ་ཚོས་གྱི་རྗེས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གསལ་རིག་ཡིན། ལུམ་པའི་མཚན་
 ཉིད་སྟོ་སྤྱིར་ཞབས་ཞུམ་ཚུ་སྤྱིར་གྱི་དོན་གྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། གསལ་རིག་དེའི་ངོ་བོ་འམ་རང་
 བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གསལ་རིག་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་ན་སྤང་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་པ་དབྱ་མའི་ལུགས་མིན་པར་ཐལ། སེམས་གྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་རིག་ཙམ་
 དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་མན་ངག་དོན་གསལ་ལས། རི་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་
 ཙམ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་དབྱ་
 མའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་དག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེ་མི་རུང་བར་འབྲུང་ཏེ། རང་
 རིག་པའི་དག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དག་པ་དབྱེངས་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཚོས་གྱི་དབྱེངས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་པར་མི་ལུས་ཏེ། མན་ངག་དོན་གསལ་ལས། ཡང་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དབྱེངས་ལ།

༩༥༽

རང་རིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་ལྷ་སོ་སོ་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
བཤད་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །ཡང་སེམས་རང་རིག་པ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ན། ལྷ་མ་ཆེན་
པོས། ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པས་དག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་སྤོང་བས་ན་དག་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་
སེམས་སྤོང་བས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
སེམས་གསལ་རིག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤོག་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལྷངས་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །གལ་ཏེ་
གནས་ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བའི་སྐབས་ཡིན་ལ། བསྐྱེམ་པའི་ཆེ་དེ་ལྷ་མིན་
ནོ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྐྱེམ་པའི་ཆེ་ཡང་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་མཐའ་གང་ལ་
ཡང་མ་རེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དེ། བཅེ་བ་ཆེན་པོས། སྤོང་བར་བསྐྱེམ་
པར་མི་བྱ་ཞིང་། སྤོང་བ་མ་ཡིན་བསྐྱེམ་མི་བྱ། །སྤོང་བ་མི་སྤང་ནལ་འབྱུང་བས། །སྤོང་མིན་ཡོངས་
སུ་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེས་མཐའ་གསུམ་ལ་མི་རེག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ཉིད་བསྐྱེམ་པར། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་གསུངས་པས། ཇི་ལྟར། གང་ལ་སྐྱེམ་པ་པོ་གང་མེད། །བསྐྱེམ་བྱ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་མ་
ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱེམ་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་མཐའ་གསུམ་ལ་མ་རེག་པའི་བསྐྱེམ་
ལུགས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྷ་བའི་བསྐྱེམ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེམ་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱང་
བསྐྱེམ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྤོང་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་།
སྐྱེམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་སྤྱིར་ངོ་། །གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་བསྐྱེམ་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་མིན་པར་དཔལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་རང་བྱུང་གི་

༩༥༩

ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བྱུང་གི་ངོ་བོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། བར་ལ་ཡང་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་གང་ལ་ཡང་མ་རེག་ལ། ཚུར་ཡང་གང་གིས་ཀྱང་རེག་པར་མི་རུས་པས་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་
 དུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུལ་དུ་བྱུང་མི་
 རུས་པ་དེ་བས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་རང་བྱུང་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་རང་བྱུང་གི་ངོ་བོ་
 ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློབ་མཐར་ཐུག་ནི།
 དེ་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཁ་སྐྱོར་གྱི་
 འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོའི་དོན་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་བཅུ་གསུམ་པ་དོ་རྗེ་འདྲིན་པའི་སེམས་
 དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་གྱི་དུས་སུ་གང་ལྟར་ཡང་མ་གྲུབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་རྗེས་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་ནི། དབང་པོ་གང་དང་གང་ལ་ལམ། །ཞེས་བྱ་བས་
 བརྟན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདིས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་འདོད་པ་སྐྱེ་བོང་
 མའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་དག་གི་སྟོང་ལ་གོ་སྐབས་མེད་པའི་འབྱོར་བ་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བའི་འདྲིའི་བཞེད་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་བྱུང་དང་། གཉིས་མེད་ལ་
 སོགས་པ་མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རང་བྱུང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་མིང་
 བཏགས་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་འདི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་དེ། ཁ་སྐྱོར་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས།
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་བྱུང་བའི་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་
 ཤེས་རྗེ་ལྟ་བུར་གྲགས་པ་ནི་ཐབས་གང་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་

༩༥༩

དེ་ལྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཞེས་པའོ། །ཞེས་ལྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་པ་ལ། སྤྱི་མ་འདི་རྟེན་འགྲེལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཅོམ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷ་བ་ནི་སེམས་ཅོམ་གྱི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་
 བ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱད་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 དུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་སེམས་ཅོམ་དུ་ཤེས། བདེན་མིན་རྩུབ་མིན་ཞེས་པས་སྐྱུ་མར་ཤེས། ལྷོང་བ་
 བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་
 ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཆེན་ས་སྐྱུ་བ་ཆེན་པོ་
 འདིའི་བཞེད་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། མཐའ་གང་དུ་ཡང་བརྟག་པར་
 མི་རུས་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་ལས། ཡང་ན་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདག་ལའང་ན་ཀུན་གྱི་
 རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་པའི་འབྲུ་གཞོན་ལ། སྤྱི་ཆེན་གྱིས། ལྷོང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྤང་བས། ཞེས་དང་། གྲུབ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། ཞེས་
 གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྗེ་ཐུན་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀ་ལས་
 འདི་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྗེ་ཐུན་ཅེ་མོའི་གཞུང་དང་འགལ་བར་
 བརྟེན་པ་ནི། རྗེ་ཐུན་འདི་དངོས་པོ་གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོའི་ཉམས་སྲུ་
 ལྷོང་བྱར་བཞེད་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་
 དོན་ལ་ཡེ་མི་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། རི་སྐྱད་དུ། གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱིར་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དང་།
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡིན་པ་

།།།

ལས། དུལ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། དེས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
འཛིན་པའི་བསྐྱོམ་པ་མི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གནས་ལུགས་
ངེས་པ་འདོད་ན་གཞོན་པ་ཡོད་པ་དང་། ངེས་པ་སློ་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སློ་ལ་མ་སྟོས་པ་མི་
རིགས་པ་དང་། མཐར་བཟུང་ན་སྲིད་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་པའམ་མི་སྟོང་པ་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མིན་ལ། མ་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་ན་མ་རིག་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་
གནས་ལུགས་མིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མི་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་པས་བཞིག་པ་ན་དེ་མི་འབྲད་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་
ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་བརྟུབ་སྟེ། སྟེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་མཐོང་བས། །འགག་པ་ཡང་ནི་འབྲད་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་སྲིར་ཉེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྲིར་སྟོང་
པ་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བས། སྟེ་བ་ཡོད་ན་སྟོང་པ་ཡོད་ལ།
སྟོང་པ་ཡོད་ན་སྟེ་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་སྐྱར་མི་བརྟུབ་པ་ནི། སྟོང་པ་མི་སྤངས་ནས་འབྱོར་
བས། །སྟོང་མིན་ཡོངས་སུ་མི་སྤང་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་མི་སྟོང་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡུལ་དུ་
བྱར་མི་བརྟུབ་པོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་ན་མི་སྟོང་པའང་གནས་ལུགས་སུ་འགྱུར་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྟོང་པ་མི་སྤང་ན་མི་སྟོང་པའང་མི་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་
འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་མེད་པས་ན། །སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བཤའ་བ་

༩༥༩

ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བའི་ཐ་ཆད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་སྤངས་པའི་སྲིད་སྟོང་བ་ཉིད་
 དུ་འཛིན་པ་སྐྱེན་མ་ཞུ་བ་དུག་ཏུ་སོང་བའོ། །མེད་པ་ལ་བྱ་བར་བརྟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། གང་
 དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྟོང་
 བར་འདོད་པ་འདི་དོར་ཅིག་གསུམ་པ་སྟོ་ལ་མི་སྟོས་པའི་དོན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོས་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པ་ནི་སྟོ་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྟོ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རི་
 བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་མེད་པ་ཞེས་སྟོས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྟོ་ལ་སྟོས་ཀྱང་། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་ཉིད་
 དངོས་པོ་ལ་གནས་སོ་སྟོས་ན་མིན་ཏེ། སྟོའི་ཡུལ་དུ་སྤངས་པའི་སྲིད། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པའོ། །ཞེས་
 བྱ་བར་སྲུས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཡུལ་དུས་གང་དུའང་
 སྟོས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱ་ཞིག་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པའི་སྟོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ན། བསམ་མི་བྱུང་གི་བདག་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་མ་སྟོས་
 པའི་ཚོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྟོས་པའི་སྲིད་གནས་ལུགས་འདིའོ་ཞེས་བྱུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་
 གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྲིད་གི་འདོད་ལུགས་དེ་འདིའི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོས་དུ་ཐལ།
 སྟོང་བ་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་སྟོས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་མིན་པའི་སྲིད་དོ། །འདོད་ན། མ་རིག་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པའི་
 བདག་དགག་པར་མི་རུས་ཏེ། སྟོའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་གནས་ལུགས་ཡོད་པའི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་
 བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གནས་ལུགས་གི་དོས་བརྟུང་
 ཅི་ཡང་མེད་པར་ཁོ་བོས་ཀྱང་སྐྱས་ལ། བསྟོས་པའི་ཚེ་གཉིས་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་ཞིག་

༧༥༽

ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དགོས་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱོམ་དེ་གནས་ལུགས་དངོས་མིན་ཏེ། གནད་
 གི་གསལ་བྱེད་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གི་སྐྱོམ་བ་དེ་ཡང་སེམས་དམིགས་བ་མེད་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་
 སྐྱོང་ལ། དེའི་ཚེ་འང་ལྟ་བུའམ་འཛིན་བར་མི་འགྱུར་རམ། དེར་གྱུར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་སྐྱོམ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ་སྐྱེ་ན། བདེན་ཏེ་འདི་འང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་སྟེ་ཡིན་བས་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། རི་ཅམ་རྟོག་མེད་
 ཟབ་མོ་ཞིག །སློལ་ཡི་ཡུལ་དུ་མི་བསྐྱོམ་ཞེས། །མི་རྟོག་ཟབ་མོའི་ཉམས་སྐྱོང་བ། །སྐྱོང་བ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་
 ཉིད་མིན། །ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལྟ་བས་ཐག་གཅོད་ལུགས་དང་།
 སྐྱོམ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་མི་མ་བུན་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བས་གནས་ལུགས་གང་དུ་ཡང་མ་
 གྲུབ་བར་ཐག་བཅད་ལ། སྐྱོམ་བས་ནི་གནས་ལུགས་རང་རིག་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 བ་ཞི། གནད་གི་གསལ་བྱེད་ལས། །ཤེས་བྱའི་གཤེས་ཅེར་ཡང་མ་གྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་གི་རྒྱ་ཡིན་
 བར་བསྐྱེད་བ་དང་། དེས་ན་སློབ་དེ་དང་མ་བུན་བར་བསྐྱོམས་བས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་
 བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་ལ་
 བསྐྱོམས་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རང་རིག་བ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་མིན་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་འདོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་བ་
 དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱོད་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྱང་། སྐྱོང་བ་ཉིད་
 ཟབ་མོ་བཤད་བ་རྣམས་མི་རིགས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ལ་གྲུན་ཀ་སྐྱས་བ་
 ཡིན་བས། དེའི་གསུང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གདབ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཞིག་ཡོད་ནས་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདེན་བ་མཐོང་བ་སོགས་འདོད་བ་མིན་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་།

༼༡༠༽

མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པ་སྟེ། ཇི་
སྐད་དུ། གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་ཅིང་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་མེད་ན་ཁྲིད་གནས་ལུགས་ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་དེག་པ་སྤངས་ཏེ་དེག་པ་སྐྱེས་ཞེས་
ཁྲིད་ཀྱིས་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སློབ་འདོགས་བཅད་པ་དེ་
ཅམ་ལ་ཉོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བྱའོ། །དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། བདག་ལ་
ཞོར་མེད་པ་ཡིན་བྱས་པ་ན། མེད་པ་དེ་ཞོར་ཡིན་ཞེས་ཇི་སྟར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་
ལུགས་སུ་ཞིག་འདྲིན་ཏེ་སྤར་སྟོང་པ་ཉིད་སུན་སྤང་བ་དེ་དང་འབྲའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཡང་
འདིའི་བཞེད་པས། གནས་ལུགས་མེད་དགག་ཏུ་འདྲིན་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སློབ་
དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དེ་འང་བདེན་པའི་དངོས་པོ་བཀག་པ་དེ་ཅམ་ཞེག་
དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན། དགག་བྱ་མི་དམིགས་པས་བཀག་པའང་མི་དམིགས་པ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བས། དེ་ཅམ་གྱི་ཆ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བའམ། སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཅེས་གདགས་ཀྱི་དོན་དུ་ན། དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་
རྣམ་འབྲུང་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སློབ་སྤང་གི་བྲལ་བའི་ཆ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་
རྟོག་ཅིག་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཞུ་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡིན་པ་ནི། ཇི་
བཙུན་འདིའི་དགག་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྤྱིར་
པོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཁ་སྐྱོར་ཐེག་ལེ་གཉིས་པའི་བཤད་སྐྱུར་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོམ་པ་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ། འདི་སྟར་སྟོང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའོ། །

༼༡༽

དེ་ལྟར་གང་དུ་སྤོང་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སྤོང་བ་དམིགས་པར་སྐྱབ་པ་ཡི། །རྩུན་དུ་སྐྱབ་བས་བསྐྱས་པ་
 རྣམས། །བདེ་བ་དམ་པ་ཉིད་མི་རྟོགས། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ཏོག་ཅེ་བས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་
 ཀ་མིན་པར་ཉམས་སུ་སྤོང་ངོ་སྟམ་ན། དེ་དག་མི་རྟོན་དེ། སྤོང་བ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་
 བ། དེ་ལྟར་དོར་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་བཟའ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བསྐྱོམ་པར་མིང་དུ་
 བཏགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་
 དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇིན་སྣངས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པས་སྤོང་བ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤོང་བ་ཅམ་ལ་རྟོག་པས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི་
 མིན་ཏེ། རང་རིག་པ་ཞེས་པ་དང་། སྤོང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་རིག་སྤོང་ལ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་རང་
 བཞིན་རྟོགས་ཤིང་སྣང་བ་མ་འགགས་པ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལའང་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་རང་གིས་རིག་ །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལ་སློ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྤོང་བར་
 སྣང་བའི་སློ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་ཉིད་ལའང་སློའི་འཇུག་པའམ། རྟོག་པ་
 གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། དགའ་བ་བཅུ་དུག་པ་འཆད་པ་ན་
 སྤོང་རྟོག་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་དཔེའི་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་
 པ་དང་། དོན་རང་བཞིན་སྟོན་སྐྱེས་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་དོན་

༼༡༽

དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་མིན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ནི་ཕྱི་མ་འདི་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་
 འདིས་བཤད་དེ། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེ་འུ་བཙུ་པའི་རྣམ་པ་འདད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་
 པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་བྱུང་བདེ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་རན་སྐྱེ་འོ། །དེ་ནི་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་
 དུ། །རྒྱལ་བ་མཚོག་གིས་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཤེས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་ན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ལྷ་བ་དང་བདེ་བའོ། །དེ་ནི་བདེ་ཆེན་ཡེ་
 ཤེས་མིན་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སྤར་ལན་གྲངས་དུ་མར་བསྐྱབས་པ་དང་། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་
 པོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་མ་གྱུར་ཉམ་སྦྲུམ་ན། དོན་མེད་པ་
 མིན་ཏེ། དཔེས་མཚོན་ནས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་བས་ན་དོན་དང་འབྲ་བས་རྣམ་
 འབྱོར་པ་ལ་དོན་དུ་ངེས་པ་སྐྱེ་བས་དོན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱབས་སོ། །འདིས་ནི་རྣོ་མ་སེམས་པའི་
 ལོག་པར་རྟོག་པ་ཅོད་པ་སྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གྱུར་པ་དང་། ཅ་ལྷ་ལི་ལས་བྱུང་
 བའི་གསལ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྷའི་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་
 ལུས་པ་གསལ་བ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །འདི་ཉིད་དོན་དང་མ་ཐུན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་གྲུབ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ལས། གྱི་དོ་རྗེ་འབྲུམ་སྐྱེས་པའི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། འགོ་ཀུན་གཟོད་
 མ་ཉིད་ནས་སྟོང་། །རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས་སྟོང་མ་བྱས། །འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པར་དེ་ལྟར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། །རྟོག་བས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དངོས་རང་བཞིན། །བརྟག་ཉིད་གྲུབ་
 པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བརྗོད་བྲལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བརྗོད། །

{ 13 }

ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་།
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་། འདི་ལྟ་བུའི་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 གཉིས་མེད་དང་། ཟུང་འཇུག་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་བཞི་སྟེ་ལས་བཤད་ལ། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་ཡུལ་
 དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མིང་དེ་དག་བཏགས་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལས།
 གྱི་དོན་ཇི་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྐྱུ་མ་བདེ་མཚོག་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱོམ་པ་འདི་ཡིན་པས་སྐྱོམས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་སྐྱུ་མཚེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སུ། སྐྱོས་བྲལ་འཆད་ཆེ་དོན་དམ་གྱི། །ངོས་
 བཟུང་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། །ཉམས་ལེན་ཆེ་ན་ཟུང་འཇུག་གསལ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ངོས་བཟུང་
 བསལ། །དེ་ལ་དགྲེས་པ་དོན་ཇི་སོགས། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་ཟེར་བ་དག་ཀྱང་
 གསལ་བར་བཀག་སྟེ། དེ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པར་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་དགྲེས་པ་དོན་ཇི་
 དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་ཀྱི་མིང་ནི། སྐྱུ་མཚེད་ལས་བཤད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་
 བཞིའི་ནང་ན་ཡང་བཟུང་བ་མེད་པས་ཚིག་དེ་དག་ཀྱང་ལོར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་
 དོན་དམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ལོར་བར་མི་བྱའོ། །གཟུང་འཇིན་
 དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་བཤད་
 དེ། ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་ཡོད་མེད་ཤེས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་

༧༩༽

བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་པའོ། །དེ་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་མེད་པ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ན་དེ་སྐད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་དབང་ནི་ཀུན་རྫོབ་མིན་པར་བཤད་དོ་ཞེས་གཟུང་འཇིན་མེད་པའི་གཉིས་མེད་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་དུ་བཤད་པའི་སྲིར་དོ། །དོན་དམ་པའི་མཐོང་
 ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ་ལྷང་དེ་ཁོ་ནའི་མཚུག་ཏུ། དོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་བ་དང་མེད་པའམ་ངོ་བོ་ཉིད་
 གཉིས་ཀ་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་མེད་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བཤད་
 པ་སྟེ། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་འདིས་གཉིས་སུ་བྱར་མ་འདོད་པ་ཅམ་ལ་གཉིས་མེད་དང་ཟུང་འཇུག་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་བརྗོད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མཐོང་ན་ལོག་
 རྟོག་མང་པོའི་གནས་མེད་དོ། །འདིར་སྒྲས་པ། དོན་དམ་ལ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། །ཟུང་
 འཇུག་ལ་ཡང་དབྱེངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །སྟོན་སྐྱེས་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་གསུངས་པར་
 ཤེས། དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་མིང་འདོགས་གང་དང་གང། །སྟོབས་དེ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་དེས་པ་
 མེད། དོན་སྐྱེ་བའི་བཞིན་རྟོག་པར་བྱེད་ན་ནི། །སྟོ་གྲོས་འཇུག་ཞེས་བྱམས་པ་མགོན་པོས་
 གསུངས། །བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་འདིས་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 འཆར་ཚུལ་འཆད་པ་ན། སྒྲང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐམས་
 རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་སྲིར་དོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། ཡེ་
 ཤེས་སྐྱུག་རྒྱ་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་རྟོག་མང་བས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་དང་། རྗེ་
 བཙུན་འདིས་རྫོགས་པའི་རིས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ན་དཡང་མི་དམིགས་པར་
 བྱ་སྟེ། །མི་དམིགས་ཅམ་དུའང་མི་འཇིན་ལ། །ཚོས་ཉིད་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་སྟོན་དང་
 བྲལ་བར་བཞག། །

༼༡༽

ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡེ་མ་མཐོང་བར་འཆད་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་བྲལ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་
 ཆེ་བྱང་འདུག་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་བྲལ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་མཉམ་པར་འདོགས་པ་
 རྗེ་བཅུན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པའོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ལྷ་མ་དག་གི་གཞུང་སྲིད་ཅི་ལོག་ཏུ་གལ་གྱི་འཇུ་
 བའོ། །མཁས་པའི་མཁས་མཆོག་རྗེ་བཅུན་བསོད་ནམས་ཅེ། །སྲོད་གསུང་ལོག་པར་བསྐྱབ་པའི་
 འགལ་བའི་ཁྱད། །རི་བོའི་སྲོ་ལ་སྐྱག་པ་འདེབས་མཐོང་ནས། །བདག་གིས་སྲོད་གཞུང་རྗེ་བཞེན་
 རྣམ་པར་སྲིད། །ལེགས་བྲས་ཅེ་མོར་སོན་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས། །སྲིད་གི་སྐྱུན་སྐྱུག་ཚང་ཚིང་ཀུན་
 བསལ་ཏེ། །འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མ་སྲོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྱི། །སྲིད་དངོས་ཀུན་མཐོང་བའི་བཀའ་
 དྲིན་སྲོལ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དང་མི་
 མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགལ་བ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ། འགལ་བ་གཞན་ལྷགས་ལ་བསྐྱབ་
 པ། དེ་དག་ལ་དགོངས་པའི་མཐའ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་མི་
 ཞེགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་ཏེ་ག་ཏུ་འགྱུར་བ། ཟུང་འདུག་གི་བསྐྱོམ་ལུགས་དང་བསྐྱོན་
 མེད་ཏུ་འགལ་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་བཅུན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ན་
 ཡང་སྲིད་རང་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་ན། དོན་དམ་པར་གནས་འགྱུར་རམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 གནས་འགྱུར། དོན་དམ་པར་འགྱུར་ན་འགྱུར་བའི་སྲིད། དོན་དམ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ་དོན་དམ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རི་ལྟ་བུར་ན་གཞན་ཏུ་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་
 སོགས་པའང་གནས་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ནི་འདི་གཞེན་ནའང་མེད་དོ་སྐྱམ་ན། འོ་ན་སྲིད་ལོ་ཀ་ན་
 ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་མ་སྐྱེལ་ཅིག

། ༡༦ །

ཅེས་གསུངས་པའི་རིག་པ་འདིས་ཕྱོགས་སྡེ་མའི་འདོད་པ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རང་
ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བཞེད་པས། གལ་ཏེ་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །དེ་ལྟར་བྱུང་
ན་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིག་པ་ཚུར་བསྐྱོག་ནས་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ཆར་དུ་འགྱུར་བའི་
སྲིར་རོ། །རྟགས་ནི་རྗེ་བཙུན་འདིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོའི་དོ་བོར་བཞེད་དོ་ཞེས་བྲིད་རང་གི་ཙ་
བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡང་མ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། དེ་ལ་གནས་སྡུར་
ཅི་ན། འོ་ན་བདག་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པའང་གནས་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ནི་འདིག་
རྟོན་ཀྱང་མེད་དོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་འདིག་རྟོན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཚོད་
དོ་སྟུམ་ན། འདིག་རྟོན་པོངས་སུ་བྲགས་པ་ལ་གཞོན་པ་མ་སྐྱེལ་ཅིག་ ཅེས་ཚུར་བསྐྱོག་ན་མི་སྐྱབ་
ཐོབ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་སྡོན་ཤིང་ལས། དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམ་འབྱོར་པས་དེ་ལྟར་སྲོང་ཞིང་རྟོགས་སྟུམ་ན། ཏེ་བརྗོད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་བཙུབ་ལས། རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རང་གཞན་ཡང་དག་རིག་པ་སྤངས། །མཁའ་མཉམ་རྒྱལ་བྱལ་སྲོང་བ་
ཉིད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་མཚོག་ །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤེན་ཏུ་འབྲེས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུན་པ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དགག་པའི་
སྲིར་དང་། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་
སྲིར་རོ། །འོན་ཏེ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་བམ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་
བར་བསྟན་པའི་སྲིར། རང་གཞན་ཡང་དག་རིག་པ་སྤངས་ཏེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྐྱོས་པའི་སྲིར་
དང་། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འགའ་མ་བྱུབ་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི། མཁའ་

༼༡༽

མཉམ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། དམིགས་པ་མེད་པའི་སེམས་སུ་ནི། །གནས་པ་ནམ་
 མཁའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ནམ་མཁའ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ནི། །སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་རྒྱལ་བྱལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ན་སེམས་རང་རིག་པར་
 འགྱུར་ལ། ཡང་ན་རྒྱལ་པ་མེད་པའམ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་
 དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་མཚོག། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འདྲེས། །ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་
 ཞེས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་
 སྲིར་རོ། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་པའི་ཚུན་སྒྲོས་པའི་རིགས་པས་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཅམ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་ཟུང་འཇུག་
 གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདྲེས་པའི་ཉམས་ཅན་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །འོ་ན་
 དེའི་ཚེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མངའ་འམ་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་སྲིར། གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་གལ་མངའ་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་མིང་ཐོབ་པོ། །དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ནི། རང་རིག་པར་འགལ་ཏེ། སྒྲོའི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལས་འདས་པའི་སྲིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 སྒྲོན་ཤིང་ལས། འོ་ན་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་ན། མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་འདི་ལྟ་
 ལྟ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་བདེན་པའི་མཚོག་གཅིག་བུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བྲངས་ཞེ་ན། དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བརྟེས་པ་ན། དེ་ལ་འཁོར་བ་མེད་པའི་བདེན་
 པ་གཅིག་བུ་ཞེས་བུ་ལ། འཁོར་བ་མེད་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ན། འཕགས་
 པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། འཁོར་བ་སྐྱངས་པར་

༼༽

གྲུང་བ་ཡི། །མྱ་ངན་འདས་ཁྱོད་མི་བཞེད་གྱི། །འཁོར་བ་མི་དམིགས་བ་ཡིས་ནི། །ཞི་ཉིད་མགོན་པོ་
ཁྱོད་གྱིས་བསྟན། །ཞེས་བ་དང། །རིགས་བ་རྒྱལ་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང། །ཡང་དག་མཐོང་བ་འཛིག་ཉེན་
དང། །མྱ་ངན་འདས་བ་རྣོ་མ་སེམས་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྐྱོང་དང་བཅས་ཉེ་བ་འདད་
བས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། །སྐྱ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱང་འཇུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ། །བྱང་འཇུག་དོན་
དམ་བདེན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་བ་དེ་སྐྱོན་ཤིང་ལས་དངོས་སུ་བཀག་སྟེ། །དེ་
ཉིད་ལས། །སྐབས་དེར། །ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གང་ལྟར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཀྱང་ཐབས་གྱི་
སྐྱང་བ་མ་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱོམ་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་པར་གྲུབ་ཡིན་གྱི། །དོན་དམ་པར་བསམ་བ་ལས་འདས་པར་འཆད་པའི་སྲིད་པོ། །རི་སྐད་དུ།
སྐྱོན་ཤིང་ལས། །སྤྱི་དོན་གསུམ་བ་དེ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་ཡང་བྱང་འཇུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྐྱང་
བ་ལ་གསུམ། །བྱང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དང། །དོན་དམ་ཏུ་བསམ་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་བ་དང། །ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བརྟག་བ་གཉིས་པའི་གཉིས་བ་དེ་ཉིད་ལས། །ཤེས་
རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་སྐྱོར་བ། །ཐབས་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ། །དེས་ན་མངོས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་
ཐབས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་གསལ་བ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། །དེའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཉེ། །ཤེས་
རབ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱེན་གང་ལྟར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཀྱང། །ཐབས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྐྱང་བ་མི་
འགག་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་ནི་སྐྱོས་བ་དང་བྲལ་ཞིང་དམིགས་བ་མེད་བཞིན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་
གཞན་དོན་མངོན་པ་འདི་ནི་མངོས་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཡང། །གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱེད་
རྣམས། །བསམ་གཏུན་བདེ་བ་བོར་ནས་ནི། །

༧༩༽

མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་གྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་བསྐྱབས་འོས། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང། རོ་རྗེ་གྲུང་ལས་ཀྱང། ལྷོང་ཉིད་སྣང་རྗེ་ཐ་དད་མེད། །ལང་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་སྐྱོམ་པ། །དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ནི། །དག་འདུན་གྱི་ཡང་བསྟན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉེ་བར་
ཞེས་བྱ་བའང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང། ཉེ་ནི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད། །བརྗེས་རབ་
བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་བརྗོད་བྱའང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤམ་གྱིས་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་སོགས་པ་
ཟུང་འཇུག་གི་ལུང་མང་པོ་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱོས་པ་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་མཁ་
སྒྲུལ་ན། རོན་དམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །དངོས་པོ་
མེད་ཅིང་སྐྱོམ་པའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འདི་ལྟར་བྱུང་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྐྱོམ་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བསམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པས་བསམ་དུ་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ནི་བསྐྱོམ་དུ་
མེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་མི་བསྐྱོམ་ན་མི་གྲོལ་བར་ཇི་ལྟར་བསམ་སྒྲུལ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་
པར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་གསལ་བར་བཤམ་པ་ལྟར་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྱུར་ཟུང་འཇུག་དེ་ནི། དབྱ་
མ་སྐྱུ་མ་ཅམ་དུ་སྐྱུ་བས་བདེན་པར་མི་འདོད་ཀྱང། རོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་ལ་
འདིར་ནི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་མིན་ལ། དེ་ལས་
གཞན་དུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་འདོད་མོད་གྱི། ཡེ་ཤེས་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་མེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
མཐོང་བ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་ཐ་སྙད་

བྱས་པ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་ཅུང་ཞིག་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་གྱིས་མ་གཟིགས་
 ལ། །ཁྱོད་གྱིས་གཟིགས་པ་སྐྱེ་མེད་དེ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་རིག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་མ་ཉི་
 ཅི་ལྟས། དེ་ལྟར་ཚོས་ཀུན་མཐོང་མེད་ན། །མི་མངོན་མི་སྤང་འཇམ་དཔལ་མཐོང་། །ཞེས་རབ་ཏུ་མི་
 གནས་པའི་ལྷགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟན་ལ། །རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་། གནས་ལྷགས་སྟོམ་
 ཚུལ་ཚིག་ཉུང་ལུས་སྟོན་པ་ན། །བརྗོད་མིན་བརྗོད་པས་འདི་ལ་དོན་མེད་ཅིང་། །བསམ་མིན་བསམ་
 བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་ལ། །བསྟོམ་དུ་མེད་པ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བསྟོམ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འདྲིན་པ་མེད་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་མ་གྲུབ་བས་དེ་མཐོང་ཚུལ་ལ་སྟོས་
 བས་བསྟོམ་མེད་དུ་བསྟན་པ་མིན་ན། ཅི་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཁྱེད་གྱི་བསྟན་དགོས་ཏེ། སྟོན་
 བར་རུས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཙམ་གྱི་གསལ་ཁ་ཡོད་པའི་གཞུང་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཚོས་ལྷགས་དང་འདིའི་རྗེས་སུ་གཞན་མང་དུ་འཇུག་པ་འདི་འདྲ་ཅིར་འགྱུར་བཏག་དགོས་
 སོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་གཞན་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཁྱེད་ལྟར་ན་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ལ།
 དེའི་རང་བཞིན་སྟེ་བ་མེད་པར་ཉོགས་པ་ནི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྟོམ་
 བཏགས་པའི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དེའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེ་དང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་
 མིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་བཏག་པར་དགའོ། །གལ་ཏེ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་

༼༩༽

གྲུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་སློབ་ཅིང་འགྲུང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནི་གཞོན་གྲུང་རབ་ཏུ་མང་སྟེ། རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་
 མཆེད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགག་བ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སློབ་གཞན་ཡང་ཨ་ཉི་ཤས་དོ་རྗེ་
 གདན་གྱི་སྐྱེ་ལས། གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་བརྟེན་པའི་ཤིང་། །དེ་ལ་བདེ་བའི་མེ་ཉོག་ལོ་མ་སྐྱེ་བ་
 མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲུལ་པར། རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་རྒྱུང་འདྲེས་པས་སེམས་བདེ་བའི་རྣམ་
 པར་སྐྱེས་པ་ལ། དེར་ཞེན་ན་མེ་ཉོག་དང་འབྲ་བའི་འོད་གསལ་མི་མཐོང་། ལོ་མ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱང་
 འཇུག་གི་སྐྱེ་མི་མཐོང་དོ། །ཞེས་ཞུ་བདེ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཅམ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་
 འཆི་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མཚོན་གྲུང་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་གཉིས་
 འཇིན་བྲལ་ཡང་རྒྱང་སེམས་རང་བཞིན་ཏུ་མ་བརྟུག་པས་དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་མ་མཐོང་བར་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་གྱིས་མཚོན་གྲུང་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལ་སེམས་ངེས་པར་སྐྱུངས་པས། འཇིག་
 རྟེན་པའི་སེམས་རྣམས་རྒྱ་བའམ་བག་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་ཉེ། དབྱིངས་དང་རིག་པ་
 གཉིས་མེད་མ་མཐོང་བ་ནི། རྒྱ་དང་སེམས་རང་བཞིན་ལ་མ་བརྟུག་པར་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཀུན་ནས་
 དགྱིས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི། རྣམ་མཁའའི་མེ་ཉོག་ལ་བྱུང་བས་འཇིགས་པ་མཐོང་བ་དང་འབྲ་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་མཚོན་གྲུང་ཏུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། མཇུ་བ་ལོས་ལྷ་བ་
 མཚོན་པ་དང་འབྲ་བར་རྒྱང་སེམས་བདེ་བའི་རྣམ་པར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱང་
 སེམས་རང་བཞིན་ལ་བརྟུགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དཔེའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་ཨ་ཁ་རྒྱ་ཉི་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཡང་ས་ཏ་ཇ་མཚོན་ཉིད་པ་སྐྱེས་པ་ན་འཛོམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་རྐྱང་ཏུ། འཇིག་རྟེན་སློབ་ལ་དོ་
 རྗེ་པའ་ནས་ནི། །འཇིགས་ཚོགས་དོ་ཚ་ཨ་ཁ་རྒྱ་ཉིས་སློང་། །ཞེས་བཤད་

༼ ༤༩ ༽

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་། རོན་འདི་ཉིད་བཞེད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བ་ལས། ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གྲིབ་མའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གྲིབ་མ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་
ཚུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ལ་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མ་བཙུག་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་
བཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་པར་བཤམ་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེ་བའི་རྒྱུར་
རྒྱུར་བ་དེ་ནི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམ་དུ་ཤེས་པས་གུས་པ་དང་བཙུག་པས་ཉམ་པ་ཉམ་པ་
འཆད་པར་ལམ་གོམས་པར་བྱས་ལ། འགོག་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་
དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་
མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འགོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་བཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བཞིན། ཤེས་
ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོན་འགྲེལ་ལས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཅིག་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གྲིས་པ་
གང་དག་སྐྱེས་པ་དང་། མི་མོ་ལས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་དེ། དེ་ནི། ལ་ཅིག་དངོས་གྲུབ་
དབང་གཉིས་སྐྱེས། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་མ་འོངས་
པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གསུལ་བར་དཀའ་བས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་

༼༤༩༽

དབེའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲི་བར་གསུངས་པ་ཁོ་ནས་མཚོག་དང་། དམ་པ་
དང་། གཙོ་བོ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་གནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དབང་
གིས་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །གང་ཡང་དབེའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པ་
དཔྱོད་པ་ན། ལས་དང་བོར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པར་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་མ་དམ་
པ་དག་གིས་ཞལ་ལས་ཉོགས་པར་བྱའོ། །སྤང་བར་ཡང་མི་བྱ་ལ། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
རྗེས་ལ་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་དགོངས་པའི་
མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། རོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་སྒྲོན་ཤིང་ལས། ལྷོ་རོན་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ལ་
བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བདེན་
པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ རོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ནི། ལྷོན་ཤིང་ཉིད་
ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་མོད། དེའི་རོན་ཅིལ་ཉེ་བཤད་ན། དེ་ལ་འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤགས་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་སྐྱེ་བ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་
བ་ནི། རོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཡེ་ཤེས་རང་གི་རོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤགས་སུ་ཚུད་པ་དེ་ཉིད་
ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་མིན། ལྷོ་བ་དཔོན་ལྷ་
གསུམ་གྱིས། གང་ཆེ་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཞིང་སྒོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བརྟན་
ལས་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཉོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་
ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཐ་སྤྱད་བརྟན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་
ན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པ་ལ་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་

༼༩༩༽

བྱེད་པའི་ཚོ། རོན་དམ་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །དེ་
ལྟར་མིན་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོའི་སྤོང་བྱ་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད་ན། ལྷ་བྱ་ཞེས་
པའི་ཚིག་གི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོག་གས་སོ་ཞེས་མིང་
འདོགས་པ་ལ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཉོག་གས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི་དངོས་སྤྱི་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཤེས་པ་མིན་ཤེས་པ་
དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀའང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ལྷོན་ཤིང་ལས། དེ་ཉིད་ལས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དག་ལྷ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད། དེ་ལྟར་དུ་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་བ་པལ་ཆེར་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་ཡང་སྤྱན་སྤུང་ལ། ལྷོང་མིན་སྤོང་བ་མིན་པའང་མིན། །ཞེས་བྱ་བའི་
སྐབས་སུ་དགག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ན་གཞོན་པ་མེད་པས་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའམ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན། དོན་དམ་པ་ཟེར་གྱིས། དོན་དམ་
བདེན་པར་ཐ་སྙད་མི་དགོས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དམ་
བདེན་པར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྗེ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བཞག་པས་སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱ་ཀུན་རྗེ་བ་དེ་
ཉིད་ཡིན་པར་སྐྱེ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་བྱའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ། དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་

༼༥༽

བ་ཉིད་མཐོང་བར་འཇོག་པའི་དཔེ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན། །རང་
 བདག་རིག་བྱེད་འདི་དག་ནི། །དོན་ལ་སྐྱེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད། །ཅེས་དང། དོན་དང་འབྲ་བ་སྐྱོང་བ་
 ལ། །དོན་སྐྱོང་ཞེས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཟེར། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདིར་མང་དུ་སྐྱོས་མི་དགོས་ཀྱི།
 དོན་ཤེས་པར་འདོད་ན་སྐྱེས་པ་གོང་མ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བ་དག་གི་གསུང་རབ་ལ་གྱུས་པས་ལྟ་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །གནས་ལུགས་དོན་དམ་སྡོལ་སྐྱོད་ལུལ་མིན། །ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་གཟིགས་པ་
 གསལ་པོར་སྒྲུང། །གཉིས་མེད་དོན་དམ་འཕགས་སྡོལ་མདུན་ན་མེད། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་
 འཕགས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་དངོས། །བདེན་གཉིས་མིང་འདོགས་སྟོགས་རེར་འབྲུལ་བ་དང། །ཐ་སྙད་
 བདེན་པ་གཏན་མེད་སྐྱེ་བ་ཡི། །བྱུང་འཇུག་སྒྲུངས་པའི་དབུ་མ་དེ་དག་ལ། །སྟོགས་འདིར་རྟོགས་
 པའི་མིང་ཡང་ཐོབ་རེ་རྒྱུ། །བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །བཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱེ་བ་རྗེ་ཉའི་
 གཞུང་དང་ཡང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་དང་འགལ་བ། རྒྱལ་སྐྱེས་
 ལམ་བཟང་དང་འགལ་བ། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོད་དང་འགལ་བ། གཞུང་གཞན་དང་འགལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་སྒྲུབ་ན་སྐྱོང་ཉིད་སྐྱོང་རྗེའི་སྐྱོང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དོ་རྗེ་གྱུར་ལས། སྐྱོང་ཉིད་
 སྐྱོང་རྗེ་ཐ་དད་མེད། །གང་དུ་སེམས་ཉིད་རྣམ་བསྐྱོམ་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ནི། །དགོ་
 འདུན་གྱི་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བཤད་པ་གང་ཞིག་དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྐྱེར་དོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་བདེ་གཤེགས་
 སྐྱོང་པོ་ཡིན་གྱི། སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་བདེ་སྐྱོང་མིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་

༩༩༦༽

གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །ཙུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 ལྷོ་མ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། འདི་ནི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་ཁམས། །སྣོང་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁམས་
 དངོས་མིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདིས་ནི་དཔེའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་
 བ་ཡུལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་བ་དང་།
 བདེ་སྣོང་དུ་འདོད་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷོ་བ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་
 བདེ་སྣོང་དང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གྱི་སྣོང་བྱེད་ཡིན་གྱི་དེ་དག་དངོས་མིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་
 ལྷོ་མ་གསུམ་ལས། རྒྱ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཡི། །དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 ལྷོ་མ་པའི་དམིགས་པ་རི་སྟེན་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་
 དང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་མིན། །ཞེས་ལམ་ལུགས་རྒྱ་
 ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་དང་། །བྱེད་གྱི་ལུགས་ཤིན་
 ཏུ་འགལ་ཏེ། །བྱེད་གྱི་ལུགས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་དམ་ལྟ་བ་
 གཏན་ལ་འབེབས་ལུགས་ལ་སྟོས་ནས་སྣོ་མ་བ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །རི་རྒྱུད་དུ། བསམ་གཏན་སྟོག་
 བ་འདིར་མི་དགོས། །དག་དང་སྤྲིག་པ་གཉིས་ཀ་མེད། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་
 སོགས། །འདི་འདྲ་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀུན། །ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་སྣོ་མ་བ་དང་། །སྣོད་པ་གཉིས་གྱི་
 ལུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ནི། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་གཞུང་ལུགས་
 ལྟ། །ཞེས་བ་ནས། བཙུ་བཞིར་བཤད་ཅེས་གྲིས་བ་དང་མཐུན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། །ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་
 ཏེ། དོན་དམ་སེམས་དཔའི་དོར་བསྣོ་མ་བྱ་མེད་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་བསྣོ་མ་བ་ནི་དེད་གྱི་ལུགས་
 ལ་ཡང་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་། །ཟུང་འཇུག་བསྣོ་མ་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་བ་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

༼༩༽

གོང་དུ་བྱུང་འདུག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མཉམ་གཞག་གི་དོན་སྒྲོམ་
 བྲལ་ཁས་སྒྲངས་བྲལ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་བྱུང་འདུག་སྒྲོམ་པ་དང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྒྲོམ་
 བྲལ་དུ་འཆད་པ་འགལ་བ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད། །བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་
 སྒྲོམ་པ་མིན། །དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་སྒྲོམ་མེད་ལས། །སྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་བསྒྲོམ་བྱའི་
 རང་བཞིན་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་ཤེས་པའི་རང་ནས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་བཤད་པའི་
 སྤྱིར་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོད་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བུ་འཆད་པའི་ཆེ་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁས་སྒྲངས་རྒྱ་མེད། སྒྲོམ་སྒྲོད་ཀྱི་
 ཆེ་བྱུང་འདུག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁས་སྒྲངས་པས་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་འཆད་རྒྱ་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་
 ལྟ་མིན་ན་ནི་ལྟ་དོ་དེར་བསྒྲོམ་བྱ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིད་པར་
 མཛོད་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེས་ན་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་འདི་ནི་ལྟ་བས་ཀྱང་སྒྲོམ་བྲལ་
 དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ལ། སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ནའང་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པར་སྒྲོམ་ཞེས་པ་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལུ་འཕྲིན་ལས། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་དབྱུ་མར་གསུངས། །ཡོད་དང་མེད་སོགས་
 མཐར་འཛིན་བཀག། །བྱིད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་། །འཆད་པའི་ཆེ་ནའང་ཡོད་མེད་
 བཀག། །གནས་སུགས་བསྒྲོམ་ནའང་ཡོད་མེད་གོལ། །བསྐྱོ་བའི་ཆེ་ནའང་ཡོད་མེད་འདས། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་གསལ་ཁ་ཆེ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ། རྗེ་བཙུན་འདི་དག་གི་
 དགོངས་པ་དང་འགལ་བ་ཞིག་གཞན་གྱི་གོ་ལ་རེ་བྲས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་རང་ཅི་ཞིག་ཡོད་ལེགས་པར་
 སོམས་ཤིག་གཉིས་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ལམ་བཟང་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། བྱིད་འདོད་པའི་

༩༥༽

ལྷ་བའི་མཐར་ཐུག་ནི་དབྱ་མའི་ཡང་ཅེ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཅམ་ལས་མ་འདས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལམ་
 བཟང་ལས། གསུམ་པ་དེང་སང་གྲགས་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་པའི་སྒོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་
 འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྒོམ་དཔོན་ཤུལ་པའི་སེམས་ཅམ་རྒྱན་དང་། མན་ངག་ཅེས་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ལས། ཅེ་གཅིག་སྒོམ་བྲལ། རོ་གཅིག་སྒོམ་མེད་ཅེས་རྣམ་འགྲུབ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་
 སེམས་ཅམ་རྣམ་མེད་པའི་སྒོམ་ཡིན་གྱི། དབྱ་མ་ཡན་ཆད་ལ་འདི་མ་གྲགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་
 མོས་ན་ཤུལ་པའི་གཞུང་ཉིད་དུ་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་བ་འདི་ལྷང་བསྟན་པའི་སྲིད་དང་།
 དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་མཐར་དངོས་པོ་ལ་ཐུག་པའི་སྲིད་དོན་དམ་བར་མི་རུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །ཡང་
 བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་འདིས། གང་ཟག་གང་ལ་སྒོམ་གྲང་སྒྲེ། ལྷང་བའི་ཆ་ཀུན་རྗོལ། ལྷང་པའི་
 ཆ་དོན་དམ། དབྱེར་མི་སྲིད་པའི་ཆ་རྒྱང་འཇུག་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་འདི་སྲུན་འབྲིན་པའི་སྲིད་དུ་སྲིད་
 ཀྱི་གཞུང་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་ཆ་མཐའ་དག་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་སྐྱེས་པར་སྐྱང་བས་
 ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རེ་བ་བཅད་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་བདེན་པ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་
 པའི་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྗོལ་གྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་དངོས་མེད།
 དོན་དམ་བདེན་པ་མཐའ་དག་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྲིད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། སྲིད་རང་ཡང་དོན་དམ་
 དངོས་མེད་དང་། ཀུན་རྗོལ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་སྲིད་སྒྲིབ་དེར་འགྱུར་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ནི། ལྷ་
 ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། །མིན་ན་དེ་དངོས་ག་ལ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་འདོད་པས་སྒྲིབ་
 ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཀག་ལྷུང་དུ་ཅིག་ཁས་ལེན་པ་ནི་མཐར་འཛིན་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྲིབ་འཆད་
 པ་ན། ཐེག་

༼༤༽

བ་ཚེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་དུ་འཆད་པ་ཡང་། ལུགས་འདི་
 ཁས་ལེན་ན་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི།
 གཞུང་དེ་ལས། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ནི་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་སྲིད།
 ཤེས་བྱ་མིན་པར་བཤད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མི་རུང་
 རྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་རང་ངོས་ནས་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་དེ་
 ཉིད་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་དགག་སྐྱབ་མེད། །ཐ་སྙད་པ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས། །དོན་དམ་སྒྲོམ་པ་བྲལ་
 བའི་སྲིད། །ཞེས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། དགག་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་
 མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མིན་པའི་སྲིད། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་དོན་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་
 གཉིས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཁས་སྐྱབས་གཏན་མི་
 འདོད། །དེ་ལ་བརྟགས་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར། །སྒྲོམ་བྲལ་ཡིན་སྲིད་མི་འདོད་པས། །ཤེས་ན་དབུ་མའི་
 ལྟ་བར་འགྱུར། །ཡོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུས་ན། །དེ་ནི་ངན་གཡོའི་ལྟ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་དེ་བྲིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་ཏེ། ཁས་ལེན་རྒྱའི་གནས་ལུགས་བདེན་གྲུབ་ཞིག་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྒྲོམ་བྲལ་འཆད་པའི་ཚེ་དེ་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་སྲིད་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཚེ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མ་རུས་པ་མིན་ཀྱི་སྒྲོམ་བྲལ་འཆད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 སྤྱིར་གནས་ལུགས་བདེན་པར་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་གཅིག་སྒྲོམ་བྲལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན། དེའི་ཚེ་སྒྲོམ་བྲལ་ཀྱི་རིགས་པས་སྒོ་བྱར་དུ་མེད་པར་བཏང་བ་ཡིན་ནམ། སྒྲོམ་བྲལ་
 ཀྱི་རིགས་པའི་སྐབས་དེར་ཁོ་རང་གཏན་མེད་ལ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། ཁོ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོམ་བྲལ་
 འཆད་པའི་ཚེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་གི་དོགས་ནས་ཡོད་དོ་ཅེས་མ་སྐྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
 སྒོང་ཉིད་དངོས་པོར་འཇིན་པའི་

ལྷ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཉེས་པ་དང་། སློམ་བྲལ་གྱི་རིག་པས་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 མི་ཁེགས་སོ་བཟེང་བའི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་ཞིང་དེ་འདྲ་དོན་ལ་སྲིད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་ནི། ཚད་པའི་ལྟ་བར་སོང་སྟེ། ལྟར་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་སྲིས་གཏན་མེད་ལ་སོང་འདུག་པའི་
 སྲིད། ལྟར་པ་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། སློན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཚད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། སྲིད་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སློམ་བྲལ་འཚད་པའི་ཆེ་དེ་
 ཡོད་དོ་ཞེས་བཟེང་མ་བྱས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་བས་ན་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་འཚད་དགོས་ཀྱི། གང་
 ཟག་སློ་དམན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཙམ་ལ་སྲིད་པོ་མེད་དོ། །ཡང་
 གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དེ་སེམས་ཙམ་ལ་
 སྐྱར་ནས་དབྱ་མར་མ་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན་ནི་རིགས་པ་དེས་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཁེགས་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། བྱི་རོལ་དཔྱོད་ན་མདོ་སྟེ་
 པའི། །གྲུབ་མཐའ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཡིན། །དེས་ན་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་
 ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡོད། །པ་རོལ་དོན་རྣམས་འགོག་པ་ནི། རྣམ་རིག་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་
 ཡིན། །ཚོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། །དབྱ་མའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སྟོབས་ཡིན། །ཞེས་གྲུབ་
 མཐའ་སྟེ་བ་བཞི་ལས་གོང་མ་གསུམ་པོ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་སུ་བཤད་
 པ་ལ། བྱིད་ལྟར་ན་ཚོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་དབྱ་མ་ཐལ་རང་གི་གཏན་ཚིག་རྣམས་
 དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སློམ་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་
 ལ་མ་

༩༡༡༩

ལྷགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་གཤེས་ལྷགས་དང་
 མ་ཐུན་པའི་དབང་གི་རིགས་པ་དེ་དོན་མ་ཐུན་དུ་སོང་བ་ལ་ཟེར་རམ། དོན་དང་མི་མ་ཐུན་ཡང་སྟོའི་
 འཇུག་པ་ཙམ་འགོག་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག །བཞི་པ་གཞུང་གཞན་དང་འགལ་
 བར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་གྱེད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་
 སྟོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོམ་པར་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
 པོའི་གནས་ལྷགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བསྟོམ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཞུང་དེ་ཉིད་
 ལས། དབང་བཞི་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། །ཚོགས་གཉིས་སྐྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ། །སྐྱ་གཉིས་
 མངོན་དུ་གྱེད་པའི་ཐབས། །རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བསྟོམ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ། །དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དེ་ལ་
 མེད། །བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་གྱེད་ལ་སོགས་པ། །བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་ལ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་
 པས། །སེམས་ཀྱི་ངོ་སྟོད་ག་ལ་ཡོད། །ཚིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅི་
 ཡང་མེད། །རྣམ་ཉོག་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གང་ཡང་མེད། །དམ་པའི་
 དོན་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། །སྟོད་
 ལ་བདེན་པར་གང་ཉོག་པ། །དེ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་འབྱུང་། །སེམས་སྟོད་རྩུན་པར་གང་གིས་
 ཤེས། །དེ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་རྩུན་པར་བཟད། །ཅེས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡང་
 འགལ་ཞིང་། །སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་ལས། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོར་
 པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་དང་། །བསྟན་བཅོས་

༼ ༡༠༩ ༽

ཚེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་མཐོང་ངོ། །དེས་ན་ངེད་གྱིས་
 གྲང་འཆད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པར་བཤམ། སྐོམ་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཡོད་མེད་ལས་
 འདས་པར་བསྐོམ། བསྐོ་བའི་ཚེ་ན་ཡང་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པའི་བསྐོ་བ་བགྱིས། ལུགས་འདི་སྡེ་
 སྡོད་དང་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་དབྱེད་པར་བྱ། ཞེས་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་
 ཡོད་མེད་ལས་འདས་པར་བཤམ་གྱི། སྐོམ་བལ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ། གནས་ལུགས་ཡོད་
 པ་མེན་པ་དང་། སྐོམ་པའི་ཚེ་གནས་ལུགས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཐོག་ཏུ་འཛོག་གོ་ཟེར་བ་ནི་གནད་བཅོས་
 པའི་ཚིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །ཡང་སྐྱམ་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས་གྲང་། གཟུང་བ་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས། །འཛིན་པ་ཡང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད། །ཅེས་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གཉིས་
 བཀག་ནས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་མེད་གྱི་ཡི་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་
 འགོག་པའི་སྲིད། དེ་དག་ལས་གཞན་གསལ་རིག་བདེན་སྲོ་བ། །རྣམ་འགྲུར་ལས་གཞན་བདག་
 བཞིན་དུ་རྒྱན་པ། །ཞེས་སྤྲེགས་གངས་ཅན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ལས་གཞན་པའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་
 དང་འདྲ་བར་བརྒྱན་པ་ཡིན་པར་བཤམ་པས་གྲང་བྱེད་གྱི་ལུགས་དེ་ལ་ཤེས་ཏུ་གཞོན་ངོ། །དེའི་སྲིད་
 གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་གྲང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཚེས་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་
 སྟོང་པས་ན། གཞན་ཞེས་གྲགས་པའི་ལུགས་འདི་སྲིད་དབུ་མ་དང་། བྱེད་པར་རྗེ་བཙུན་ས་སྐུ་པ་
 ཡབ་སྲས་གསུམ། ལུ་དཔོན་གཉིས། ལྷ་མ་ཚོས་གྱི་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་
 རྣམས་གྱི་བཞེད་དོན་གཏན་མིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ཅམ་ཡིན་
 པའི་སྲིད་པོ། །རྗེ་སྐྱེད་དུ། འཕགས་པས། རིན་ཚེན་སྤང་བ་ལས། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་
 པར། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །དེ་ཉིད་སྲིད་ན་ཡང་དག་ཏུ། །

{ 103 }

ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་ཞལ་མི་བཞེས། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ལྷོ་གྲོས་ཆེན་
 བོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་
 བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ངག་གི་དབང་སྤྱད་སྐྱལ་བཟང་དགའ་བའི་གཉེན། །མི་ཟད་ཚིག་གི་གཏེར་གྱིས་
 འགྲོ་བ་ཡི། །ཀུན་ནས་གདུང་བ་སེལ་བ་ཁྲོད་ཀྱི་གཞུང། །རང་དགར་སྦྱ་བའི་བྱི་མས་སྤྲུགས་མཐོང་
 བས། །འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་ཉིད་དང་དེ་ཡི་བཀའ། །ཚོད་ལྡན་གཞུང་གི་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་རྣམས་
 དང་། །བྱུང་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བ། །རྗེ་བཙུན་མཚོག་གི་ལུགས་བཟང་ངས་འདིར་
 བཤམ། །དྲིས་ལན་མཛད་དང་དེ་གཞུང་རྗེས་འབྲངས་རྣམས། །རྣམ་འཕྲུལ་གཞན་གྱི་ལུགས་འདིར་
 རྒྱུད་མིན་གྱིས། །གཟུ་བོའི་ལུགས་ཀྱི་རིག་པ་མཁུན་པའི་གཞུང། །དྲང་པོར་ཕྱེ་ན་སྤྱོད་ལས་འདིར་
 བསྐྱབ་མི་དགོས། །གཞན་དག་དུག་གི་ལོ་མས་འཚོ་བ་ཡིས། །གཙུག་ལུན་ལྡན་པའི་རི་མོ་འདིར་མི་
 རོམས། །སྤྱོད་ལས་ཞེན་དྲི་ལ་ཚགས་པའི་ཤ་སྦྱང་གིས། །གནས་དོན་བརྒྱའི་ཚལ་དུ་མ་སྤྱིན་
 བས། །དེས་པར་ཁུངས་སུ་འགྲེལ་བའི་བྱུང་ཆེན་དང་། །འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་
 བ། །བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་གསུང་རྣམས་བདག་གི་སྟོས། །རྗེ་བཞེན་བསྐྱེད་ལས་འདི་གོང་མའི་གསུང་
 རབ་ཡིན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉེས་མང་ལྡན་པའི་ཡིད། །འཕྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤེན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི། །གཞུང་
 འདི་དེས་ཤེས་འཕྲུལ་མེད་གཤེད་ཐོབ་སྤྱིར། །ལེགས་བཤམ་འདི་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱ་མི་དགོས། །དེ་
 སྤྱིར་བཤམ་པའི་བསོད་ནམས་སུང་པོ་ནི། །ལྷ་བའི་འོད་ལྟར་དཀར་དང་ཅན་གྱི། །རབ་བསིལ་འདྲ་
 བ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་དེས། །ཀུན་གྱི་མི་ཤེས་ལུན་པ་སངས་གུར་ཅིག། །ལྟ་བའི་གནད་ལ་འཕྲུལ་པ་
 གསལ་བའི་སྐབས་ཉེ་དང་པོའོ། །སྤྱི་དོན་གཉེས་པ་སྐྱོམ་པའི་གནད་མི་མཐུན་པར་

༩༡༠༩༽

བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་མི་
 མཐུན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོགས་སྡེ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་
 ཏེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་ལན་མཛད་པ་འདིའི་བཞེད་པས། གུན་གཞི་ལ་
 གཉིས་སྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྲོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱི།
 འཁོར་བའི་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་གཏན་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྗེ་སྐད་དུ། རིག་འཛིན་སྟོ་
 གོས་བཟང་པོའི་རྗེས་ལན་ལས། ཉེན་འབྲེལ་སྐྱེག་པའི་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ལྷང་བ་དེ་དང་དེར་འཆར་
 བའི་རྒྱ་རྒྱུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། རྒྱུས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་ས་བོན་མ་ཁྲབ་པས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱས་པ་ས་བོན་དང་འབྲེལ་བ་དེ་གང་དུ་འཛོག་པའི་གཞི་ཞིང་
 ས་གཤེན་པ་དང་འབྲེལ་བ། གང་དུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྐྱེས་བུའི་ཚོལ་བ་འབྲེལ་བ། གང་གིས་འཛོག་
 པའི་ཚུལ་སོ་རྣམ་གྱི་བྱ་ཐབས་ལས་སྟེ་རུང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ས་བོན་ལྟ་བུའི་
 རྒྱུས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 གང་དུ་འདེབས་པའི་གཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་ལ་གྲགས་པའི་གུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་འདྲ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་
 གཞི་དང་། སྤྱི་མ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ལ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དང་། རྒྱའི་རྒྱུད་ཅེས་
 ཀྱང་བཤད་དེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མའི་མདོར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་
 དབྱིངས། །

༼ ༡༠༥ ༽

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །ལྷ་དང་འདས་པ་ཐོབ་པར་
 །འགྱུར། །ཞེས་དང་། །རྣམ་འགྲོར་དབང་ལྷག་གིས། །ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱད་ལ་འཁོར་འདས་ཚང་བས་རྩ་
 །རྒྱད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 །སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ནི་སློབ་བྱུང་བ་
 །ཡིན་པས་གཉིས་པོའི་རྣམ་པ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་མི་སྲིད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 །བག་ཆགས་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་བུང་གི་ཚོས་རྣམས་དེར་བཞག་པ་ན། །གཉིས་པོ་
 །དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རིག་པ་མཁུན་པས། །དེ་གོམས་པ་ལས་
 །དག་འགྱུར་བས། །ཞེས་དང་། །སློབ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་སྲིད་རོ། །ཞེས་དང་། །ཤེན་ཇེ་ལས། །སློབ་པ་
 །མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །སྤྲུགས་དང་ལྷ་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་དང་
 །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་དུ་འཛོག་པའི་གཞི་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རོ་
 །པོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་དག་གི་བཞེད་པ་ལྟར། །སློབ་པའི་ཚོགས་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་
 །ལ་བྱ་བ་མིན་གྱི། །སྲོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མཛོ་
 །དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྲོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འཆད་
 །པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
 །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གང་ལས་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 །ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་སྤྲ་ལྷ་ལྷ་བྱའི་སྤྲུགས་དོན་བསམ་སྟེ། །སྲོང་བ་ཁོ་ནའི་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 །གྱི་སྐྱར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྐྱར་བ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་མིན་པའི་སྲིད་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 །རོ། །གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ། །རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་

༩༠༦༽

བར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་མི་མ་སྟན་པས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་མི་རིགས་པ། ཀུན་གཞིའི་སྐྱོདོན་དང་འགལ་བ་དང་། མཚུངས་པའི་སྐོན་ནས་
 འགལ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོ་ཙམ་ལ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུ་ལ་བསྟན་པ་ལ། བྱེད་ལྟར་ན་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་སྐོ་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པའི་སྐོ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་གཞིར་བྱེད་དགོས་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་
 འོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་སྐོ་ཡིན་ལ། དེས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པས་དབྱེ་གཞིར་གཞག་གི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མོང་བའི་སྤྱི་ཡོད་པར་མི་
 འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་སྟེ་ཡིན་མོད། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་སྤང་གི་
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་རྟོགས་མ་རྟོགས་དབང་
 གིས་སྤང་བ་མིན་ནམ། ཡིན་ན་ནི་རང་བཞིན་ནམ་ཀུན་གཞི་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱང་ལེགས་
 བར་སོམས་ཤིག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤང་བ་འདི་གང་ལས་སྤང་
 དབྱེད་པ་ན་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བར་གདོན་མི་བྱ་ལ། དེའི་ཆེ་ན་ཡང་།
 གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་གཞག་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་བྱེད་ལ་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་སྤང་གི་སྐོ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་སྐོ་ཡིན་ལ།
 དེས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པར་བྱེད་ན་འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་ཀྱི་རུས་པ་གཅིག་དུ་
 འབྲེས་པར་ཐལ་བའི་སྐོན་བྱེད་རང་ལ་བསྐོག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
 དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་

༩༡༠༥༽

གཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོས་བྱེད་ཀྱང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱ། །མི་
དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ལ་འབྲེས་ནས་ཁྱུས་པའི་སྐྱོན་
སྒྲོང་བར་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ཡང་གཅིག་ལས་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་
གི་སྤོགས་གཅིག་གི་རྒྱ་བྱེད་ལ་སྤོགས་གཅིག་གི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱ་རི་ལྟར་འཇུག་
གལ་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་མོད། དེ་ལྟ་བུ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
ས་ར་ཉལ། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། འགྲོ་བ་ཀུན་དང་ལྷ་
ངན་འདས་པ་འང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྤྱང་འདས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་
ལ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མི་གནས་ཀྱང་། དེ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་
བས། འགྲོ་ཀུན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་
བའི་སྤྱང་བ་མཐའ་དག་འཆར་དུ་རུང་བ་ལ། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འཇིག་པ་ཞེས་བེད་གྱི། བག་
ཆགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་གཞན་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཡང་ཀུན་གཞི་བྱི་མ་འདིས་རྣམ་སྤྱང་གི་ཚོས་
གྱི་བག་ཆགས་འཇིག་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྟགས་ཏེ། རྣམ་སྤྱང་གི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་གྱི་སྤྱང་ཆ་
ཅམ་དུ་བེད་རམ། ཡེ་ཤེས་ལས་སྤྱང་བའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྤྱང་བ་ལ་བེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་གྱི་
སྤྱང་ཆ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་དང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པར་ཐལ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་
ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྤྱང་བ་
རྣམས་གྱི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་གཞི་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིན་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྤྱང་བ་ཡེ་མེད་
པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་སྤངས་
པའོ། །ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བག་ཆགས་

འཛོག་གཞི་དང་། བག་ཆགས་གཉིས་ཐ་མི་དད་དུ་ཁས་ལེན་ན་ནི། རྣམ་དབྱེ་མཐའ་དག་འབྲུལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་གོང་བཞིན་
 ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་བ་དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་སྤྲེལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྤྲེལ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་འགོད་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འགོད་
 རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་གཞན་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་གཞུང་དང་
 འགལ་བ། མངོན་པའི་གཞུང་དང་འགལ་བར་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གོང་མའི་ལུགས་ངོས་
 བཟུང་བ། དེ་དང་འགལ་ཚུལ་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་རྗེ་བཙུན་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤང་
 ཁམས་སྤྱེ་མཚེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་། དེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུའི་རྒྱད་ཅེས་སྤྱི་རྣམ་དུ་གསལ་བར་
 བཤད་བ་དང་། སྤྱིར་གཞི་དུས་ཀྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུའི་རྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་བ་ལ། རྗེ་བླ་ཉུ་ཀུན་
 གཞི་རྒྱ་རྒྱད་ཅེས་པ་ནི། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཀྱི་ལྷས་སྤྱེ་བའི་བཙོན་མིན་ནམ།
 ཟུང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་གྲགས་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་ཀྱི། རང་བཞིན་གཞན་གཉིས་པོ་ཡང་
 ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱད་དུ་མི་བཞེད་དེ། གསལ་བ་དང་སྟོང་བ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཕྲོད་བ་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་དུ་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྤྱེ་བཞེ་ཏའི་
 རྟོགས་ལྡན་གྱིས་ངེས་ལན་ལས། སེམས་སྟོང་པར་རྟོགས་བ་དང་། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་བ་
 གཉིས་ཡོད། སྟོང་པར་རྟོགས་བ་ལ་སྤྱེ་སྟོང་གསུམ་དང་། རྒྱད་སྤྱེ་བཞི་ཅིར་མི་བཏུབ། གལ་ཏེ་བཏུབ་
 བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བ་ལ་ཡང་ཅིར་བཏུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས། འགོག་བ་དེ་སྟོང་བ་རྒྱང་པའི་མཐའ་
 སྤང་བས་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་བཏུབ་པར་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་

༧༡༠༩༽

ལས་འབྲུང་བ་ཡིན། ལྷང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་ཅི་ན། ཉེས་བྱས་སྤྱ་བའི་སྤྱ་བས་མ་གོས་
བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན། དཔའ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྲུང་བས་མདོ་སྡེ་སྡེ་སྟོན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་རི་སྟེང་པའི་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེས་ཤེས་པས་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོན། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་
པའི་སྟོན་སྐུད་སྡེ་བཞི་ཚང་བ་ཡིན། བཅུ་གཅིག་པ་རང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ཚང་ངམ་ཟེར་བ་ལ། སེམས་སྟོང་པའི་ཆ་རྒྱུད་པ་དང་། སྟོང་བར་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཆ་ལ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཚང་དུ་མི་བརྟུབ། སེམས་རིག་སྟོང་བྱང་འཇུག་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཚང་ཞིང་
བྱང་འཇུག་གི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་མདོན་གྱུར་ཉིད་དུ་ཚང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་བཟང་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་ལོ་འདི་ཡང་དང་ལོ་རི་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་
བྱའི་གནས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་བོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱིས་
ཟླས་སྡེ་བའི་གཞི་ལ་འདོད་དགོས་ཏེ། ལྷང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྟོ་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ། དེ་རྟོགས་ནས་གནས་སྐབས་སུ་ས་དང་ལམ་བཟོད་
དེ། མཐར་ཐུག་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཞལ་ལྷང་ལས་ཀྱང་། དེ་འབྲ་
དངོས་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཐའ་ཡི་དེ་ཉིད་ཟབ་གསལ་བ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་སོ་སོ་ཡི། །སྡེ་བོ་ང་
དང་ངར་འཛིན་པས། །མ་བརྟགས་པར་ནི་བདག་ཏུ་བབྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་
སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བར་རྟོགས་ན་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་འབྲུང་དུ་རུང་བས། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་གཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཅམ་མམ། རང་
བཞིན་ཅམ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་དང་སེམས་ཅམ་

༩༡༠༽

གྱི་སྒྲོམ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ་ཅིར་མི་བརྟུབ་ལ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་ནི་རང་བཞིན་རླང་འཇུག་ཉིད་ཡིན་པས་བཙུགས་མིན་སེམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བོ། །འདིར་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་གཤེས་དང་
 མ་ཐུན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཟེར་གྱི། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་ལ་འབྲུག་བར་མི་
 བྱའོ། །འདི་ཉིད་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱད་དང་། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གྱི་རྗོ་རྗོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་དང་བོ་གཉིས་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྒྱད་ཅུ་མ་མོ། འདི་ཚོས་རྗོ་ས་བཤ་གྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་གོང་མས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་
 དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་རླང་འཇུག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་ནི་སེམས་རྒྱད་གཅིག་གི་ཐོག་དུ་
 བཅིས་པའི་རང་བཞིན་རླང་འཇུག་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཟེར་བ་མིན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་
 རྒྱལ་སྐས་ལམ་བཟང་ལས། གཉིས་པ་ཐ་སྐད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ངོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 །ཁས་སྐངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སེམས་ངོའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ལ།
 འདི་ནི་རྟོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་ངོར་བདེན་གཉིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེར་
 མེད་དེ་ཞེས་བརྗོད་གྱི། དབྱེར་མེད་པ་དངོས་ནི་སེམས་ངོར་ཡོད་ཅེས་མི་སྐྱེ་ལ། ངོ་བོ་རླང་འཇུག་
 རྟོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི། བདེན་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སམ། གནས་ལུགས་དངོས་མིན་ཏེ། སྤོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གནས་
 ལུགས་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་བཞི་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ལུ་
 རྐའི་དཔེས་བཞུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ།

༼ །། །། ༽

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འདི། །སྐྱུ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །གནས་ལུགས་བརྗོད་བྲལ་ཡིན་པ་མ་གོ་བར། །བརྗོད་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་འཇུག་
ཅེས། །མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མགོ་རྫོངས་ནས། །སྐྱོས་བྲལ་བརྗོད་བྲུང་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་
མཚར། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་འགལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་
གཞི་རྒྱ་རྒྱད་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་འཚིང་གོལ་གྱི་རུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
བས་འཚིང་ལ། རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཐབས་དང་ལྡན་ན་གོལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་འཚད་དགོས་པ་ལ་
བྱེད་ལྟར་ན། ཚུལ་དེ་མི་རུང་སྟེ། འཁོར་བའི་ཀུན་གཞི་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་བས་
འཁོར་བའི་སྤང་བ་བསྐྱེད། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྤང་འདས་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་
སྤྱོད་པ་སུ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས།
དང་པོ་ནི། སེམས་ཉིད་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རིགས་དང་
སྤྱོད་པ་སུ་མ་སྤྱང་བས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱིས་དུ་མར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་སྤྱན་མོང་བ་མེད་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་
བའི་རྒྱ་བྱེད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་འཁོར་བར་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། སྤང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ན་རང་གི་ངོ་
བོ་སྤང་འདས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བྱུངས། གཞི་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིན་དབང་གིས་འཁོར་
འདས་ཀྱི་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་འཚར་དུ་རུང་བ་ལ་བྱ། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། སོ་སོ་སྤྱི་བོས་རིམ་བཤགས་
བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཏགས་ཁས་
སྤངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤོས་ནི་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་
བར་བསམ་པ་

༼༡༡༩༽

ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། དེར་བསམ་བ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་ལ་རྟོགས་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་
རོ། །གཉིས་བ་སྟར་ན་ནི། ཀུན་གཞི་སྤྱོད་མོང་བ་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་སྟོན་སྲིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཙམ་ལ་རྒྱ་
སྤྱོད་མོང་བའམ། གཞི་སྤྱོད་མོང་བར་མི་འདོད་ན་ནི། རྗེ་བཙུན་ཅེ་མོས། རྟག་བ་གཉིས་པའི་ལེ་ཏུ་
བཞི་པའི་རྣམ་བཤམ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། དེ་ཅི་གསྐོ་ལ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན།
བདག་གིས་གོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་དེས་ཅི་བྱ་སྟམ་ན། བདེན་མོད། འདི་ཉིད་འཁོར་བ་སྟེ་མ་
རྟོགས་ན་མདོན་པར་ཞེན་བ་དང་ཉོན་མོངས་བ་དང་ལོག་པར་འགྱུར། དེ་སྟར་ཡིན་ཡང་འདི་ཉིད་སྟེ་
རན་ལས་འདས་བ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཟིན་པར་བྱས་ནའོ། །དེས་ན་གཅིག་ཉིད་ལའང་། གཟུང་དང་འཛིན་
བ་རྣམ་པར་སྤང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རྟག་ །ཅེས་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས་
བསྟན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་འཁོར་འདས་སྤྱོད་མོང་དུ་གྱུར་བ་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན། སྤྱོད་མོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
འཁོར་བ་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེའི་གཏན་ཚིགས་ནི་འཁོར་བ་གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ། ཐབས་འདིར་མ་ཟད་ནམ་དུ་འང་འཁོར་འདས་ཐ་དད་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། འཁོར་བ་སྤངས་པར་གྱུར་བ་ཡི། །སྤྱང་འདས་
ཁྱོད་མི་བཞེད་ཀྱི། །འཁོར་བ་མི་དམིགས་བ་ཡིས་ནི། །ཞི་ཉིད་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཀུན་རྗེ་བ་དོན་དམ་ཚུལ་ཅན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་སྟོན་སེམས་ཞེས་ཏུ་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤམ་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །ཡང་རྗེ་
བཙུན་ཀྱིས། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཅི་བ་
ན། །ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚང་། ཅི་བར་བཤམ་བ་དང་ཡང་
འགལ་ཏེ། འཁོར་འདས་

༼༡༡༣༽

གཉིས་ཀའི་གཞི་ཐུན་མོང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྟོ། །འདོད་ན་ནི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་རྩི་ན། སེམས་ཀུན་གཞི་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་
 གནས་པས། དེ་ལྷན་རགས་པ་དང་། ཚ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་བག་ཆགས་སློན་ནས་གནས་
 སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་སེམས་ཀུན་གཞི་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ལྟར།
 ལུས་ཚ་རྒྱུད་ལའང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཚ་རྒྱུད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཚ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ངེས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་སྤྲུགས་སུ་འཚངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་དག་པའི་སྤང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྤང་གཞི་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་སྤྲུག་གོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་
 ཁས་སྤངས་པ་ལ་སློན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རབ་ཏུ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཚ་རྒྱུད་དེ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཞིག་ལ་ཟེར་རམ། དེ་མིན་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། གོང་མའི་གཞུང་
 དང་འགལ་བར་ཐལ་བས་ཉེ། སློན་གསུམ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཚ་རྒྱུད་དེ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ན། སེམས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་
 པར་འཛོགས་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཉེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པ་ལྷན་སུ་སྤང་
 བ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཚ་རྒྱུད་ཟེར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་སློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་གསུམ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
 ལུས་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་མིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
 སྲིད་རྟོ། །གལ་ཉེ་གཞུང་རྣམ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མིན་གྱི། དེའི་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་གོང་གི་སློན་

༩༡༩༽

སོ་ན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དང་ཚོས་ཉིད་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་
ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སུ་མི་སྣང་བའི་སྲིད། ལས་དང་པོ་བའི་རྣམ་འབྱོར་བ་
རྣམས་ལ་ལུས་ཅ་རྒྱུད་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཤར་བའི་ལུས་སུ་
མི་སྣང་བའི་སྲིད་རོ། །མདོར་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཤར་བའི་ལུས་ཁོ་ན་ལྟར་བསྐྱེད་
པ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཤར་བའི་ལུས་སོགས་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་
འགལ་ཏེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་སམ་ཞེ་ན། གནས་མོད། ལམ་མ་བསྐྱོམས་པ་
རྣམས་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དང་འབྲེལ་བར་རི་ལྟར་སྣང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་གཞན་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལ་རྩོད་ཏུ་མི་སྐྱེ་ན་ལེགས་
སོ། །མདོར་བའི་ང་རྒྱལ་དུ་མ་གྱུར་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་འཁོར་བའི་ཚོས་
རྣམས་ཚང་ན་ནི། འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཅ་དང་། དུག་ལྡ་བསྐྱེད་པའི་ཅ་ལྡ་དང་། རིགས་དུག་གི་ཅ་ལ་
སོགས་པ་ཚང་དགོས་ལ། དེ་དག་མ་ཚང་ན་ཅ་ལ་འཁོར་བའི་ཚོས་མ་ཚང་བས་ལུས་ཅ་རྒྱུད་དུ་རི་
ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་གཉིས་སུ་སྲེ་བའི་འཁོར་བའི་ལུས་ལ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཅ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་
ཀྱི་ལུས་ལའང་སྤྱང་།

༩༡༥༽

འདས་བསྐྱེད་པའི་ཙུ་ཚམས་ཚང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཙུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཤར་བའི་ཙུ་ལ་བེར་ན། ལས་དང་པོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུང་འདས་
 བསྐྱེད་པའི་ཙུ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚམས་སྒྲིལ་གྱི་ལུས་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་ལ་ཙུ་དབུ་མ་ཚང་
 ངམ་མ་ཚང་། ཚང་ན་ལྷུང་འདས་བསྐྱེད་པའི་ཙུ་ཡང་ཚང་བར་གྲུབ་པ་ལ། མ་ཚང་ན་སེམས་ཅན་
 ཚམས་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དང་པོ་མའི་མངལ་དུ་ཆགས་པའི་ཚེ་ཙུ་དབུ་མ་ཡེ་མ་ཆགས་
 པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་ཤར་བའི་ཙུ་དབུ་མས་ལྷུང་འདས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཟུང་
 འཛིན་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཙུ་དབུ་མ་འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཤར་བའི་ཙུ་དབུ་མ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་འབད་མེད་དུ་འགྲོལ་བར་
 ཐལ་ལོ། །མེད་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཙུ་དབུ་མ་མ་ཚང་བས་ལྷུང་འདས་ཀྱི་ཙུ་སོགས་མ་ཚང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཡང་སེམས་ཅན་ཚམས་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འོད་གསལ་ལ་ལས་སྣང་བ་གསུམ་འགྱུར་
 བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། སྲིད་ན་ནི་འོད་གསལ་ལས་སྣང་བ་གསུམ་དུ་ལངས་བ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཚམས་
 ལ་འཁོར་བ་གྲུབ་པ་མིན་ནམ། ལེགས་པར་སློབ་ཤིག་དེས་ན་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བྱེད་
 པས་སྣང་བ་སྐྱོ་ཆོགས་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་མཁའ་མཉམ་
 རྒྱལ་བུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མ་གོ་བར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུབ་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་ལུགས་འདི་དག་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེ་
 བཙུན་ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་པོས། ཚམས་འབྲེལ་མཛད་པ་ལས། གོང་དུ་ངི་སྐྱད་བསྟན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 གུན་གཞི་ཉིད་གསུངས་པས་བྱེད་དང་འགལ་བར་གྲུབ་སྟེ། གུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་ཚང་
 བས་ཙུ་རྒྱུད་ཅེས་པས་དང་པོ་བསྟན་ཏེ།

༩༡༤༽

ཀུན་གཞི་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་སྤང་འདས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། མ་ཟིན་ན་འཁོར་བ་བསྐྱེད་
པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །རྒྱ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་རུང་གི་རྣམ་མཐུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་
ལ། རྒྱ་ནི་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་བར་དུ་སེམས་ཉིད་རང་རིག་པའི་སྤོང་བ་
རྒྱན་མི་འཆད་པའོ། །འཁོར་འདས་ཚང་ཞེས་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་རྟེན་གང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཚུལ་
རི་ལྟར་གནས་ལ། དེ་རྒྱ་རུ་རི་ལྟར་འགོ་བ། དེ་ལ་འཁོར་འདས་རི་ལྟར་ཚང་བའོ། །རྟེན་ནི་ཅ་ལུས།
ཡི་གེ་ངག་བདུད་ཅི་ཡིད། དེ་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྣང་པོ་རྒྱང་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ཉིད་ལས་རིམ་
བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དོ་རྗེ། གསུང་དོ་རྗེ། ལྷགས་དོ་རྗེ། སྣང་པོ་དོ་རྗེ་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །འདིར་རྟེན་ལུས་ཀྱི་ཅ་དང་། ངག་ཡི་གེ་དང་། ཡིད་བདུད་ཅི་
གསུམ་ལ་དོ་རྗེ་གསུམ་དང་། རྒྱང་ལོགས་སུ་སྤེལ་དོ་རྗེ་བཞིར་བཤད་པས། རྟེན་ཅ་ཡི་གེ་ཁམས་
གསུམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་
པ་རྣམས་ནི་ལད་མོ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྣང་པོ་མེད་དོ། །འདིར་སྐྱས་ལ། ཚོས་ཅན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
འཆར་བ་ལ། །གཉིས་མེད་ལྟན་སྐྱེས་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དགོས། །ལྟན་སྐྱེས་ཡི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཆར་
བ་ལ། །རྒྱ་ཉིདེ་སྤོགས་སུ་རྒྱང་སེམས་གནས་པ་དགོས། །དེ་འབྲེལ་ཡི་ཤེས་རྒྱ་དང་མ་བྲལ་བའི། །ལྟ་
སྐྱུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་སྣང་བ། །དེ་སྤིད་སྤྲགས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྟ་
ཚོགས་མིང་མི་ཐོབ། །དེ་ལྟར་ཡི་ཤེས་སྣང་བ་ལས་འབྲུངས་པའི། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟར་སྣང་རི་སྟེང་
ཀྱང་། །སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྤོགས་པ་གལ་ཡིན། །གསལ་
ཚེ་ཟབ་མོའི་དབྱིངས་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། །ཟབ་མོ་གསལ་བའི་སྤྱག་རྒྱས་ཟིན་པ་ཡི། །ཡི་ཤེས་རྣམ་
འགྲོར་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ། །མཉམ་རྗེས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚོས་སུ་གསུངས། །བསྐྱུ་བའི་ཚོགས་སུ་
བཅད་པའོ། །

༩༡༧༽

གཉིས་པ་མངོན་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་དབྱེད་པ་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་འདིར་བཤུགས་དང་མ་ཐུན་པ་ཁས་ལེན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་རིག་པ་ཙམ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་འདོགས་ཤིང་། ཟག་པ་ཟད་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱེད་སྐབས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་སྐད་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ངོ་བོ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་དེ། དོན་བསང་མཁན་པོས། ཀུན་གང་གི་གནས་ཡིན་པའི་ཀུན་དེ་བརྟག་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་ཏེ། འགྲོ་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའོ། །སྤྱང་ན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་བཤུགས་པས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་གཞི་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱུན་ཆད་པ་སྲིད་ལ། འདི་ནི་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། རི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་ཤེས་པས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་ཟད་པ་མེད། །ཟག་བཅས་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །མ་ཟད་ཀུན་གཞི་སྡོན་གནས་སྐབས། །ཟད་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱེད་སྐབས། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེད་དང་ནི། །རྟག་ཏུ་ཉི་ཟེར་ཉི་མ་ནི། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཏེ། སེམས་གསལ་བ་ཙམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། སེམས་ལས་གཞན་སློབ་ཀྱི་བྱི་མར་གྱུར་པའི་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་པས། ཤེས་པ་གསལ་བ་ཙམ་ཐུག་མེད་དུ་སོང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་

༩༡༤༽

ཡང་རྒྱུད་མ་ཆད་པར་གསུངས་པས་སོ། ། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་བྱ་འདི་ཡང་། གུན་གཞི་
 དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཡིན་གྱི། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་མིན་ལོ། ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྤང་
 བའི་སྡོག་པ་ནས་འཛོག་པའི་སྲིད། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་བྱ་དེ་རང་སྡོག་ནས་གུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཡང་། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པར་
 ཡང་མི་འདོད་དོ། ། འདིས་ནི། དེས་ལན་ཆེན་མོ་ནས། གུན་གཞིའི་གསལ་བྱ་གུན་གཞི་ཉིད། ། ཡིན་ན་
 ཟག་མེད་སེམས་སུ་གསལ། ། མིན་ན་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན། ། ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་གང་ནས་
 བཅའ། ། ཞེས་བྲིས་པ་དག་ཀྱང་དོན་དང་མི་སྟོན་པར་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་ནི། གུན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་གསལ་བྱ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་འདོད་པས་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཁས་མི་ལེན།
 དབུ་མ་པས་ནི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད། དོན་དམ་པའི་དགོ་བས་དགོ་བ་མཚན་ཉིད་པའི་
 གོ་མི་ཚོད་པར་མི་འདོད་པའི་སྲིད་དོ། ། ཡང་དབུ་མ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུད་འཇུག་དེ་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་དེ། ཚོགས་བརྒྱད་གང་རུང་གི་རང་བཞིན་མིན་
 པའི་རང་བཞིན་རྒྱུད་འཇུག་མེད་པའི་སྲིད་དོ། ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྷན་པ་སྐྱུ་པ་རྗེ་ཏམ།
 རིག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ། ཚོགས་བརྒྱད་ཉིད་ལས་འདའ་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
 རིག་པ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གང་རུང་མིན་པ་བྱུང་བེད་པར་འཇུག་ན་ནི། སེམས་རྒྱུད་
 རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་འཕངས་པས་ཚོགས་པར་འདུག་གོ། ། འདིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གུན་རྫོབ་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ཡང་ལུ་སྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱི་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་གཅིག་གིས་
 གུན་ལ་ཁྱབ་པ་མིན་གྱི། ། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས། ལྷ་བ་དེ་དང་དེའི་དོ་བོར་སྤང་ཡང་། རང་གི་དོ་
 བོ་གོ་ཡུལ་དུ་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དོ། །

༼༡༡༩༽

ཐོག་མར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་རྟོག་དགོས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྟོགས་
 པའི་ལྷ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབང་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་རོ། །ཡེ་ཤེས་འདི་དང་ལམ་
 དུས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། རྟོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་སྤོང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་
 གྲང་། གུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱང་འདུག་ཙམ་དུ་གཅིག་པས་རང་བཞིན་སྟོན་གྲུབ་ཅེས་གྲང་བཤད་དོ།
 ཡང་འདི་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་རྒྱད་དང་།
 དེའི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་
 ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཙམ་པས་གྲང་གཏན་རིགས་ཆད་པར་མི་འདོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། བྱང་ས་ལས། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་བཤད་
 ཀྱི། ཟག་མེད་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། ས་བོན་གྱི་དོན་ནི་རྒྱན་དང་ཕྱད་
 བས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་རུས་པ་ལ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། རུས་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ལོ་དང་། ཚོས་སྐྱེའི་ས་བོན་གྱི་མིང་མི་འདོགས་ཀྱི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་
 དེ་དག་གི་མིང་གིས་འདོགས་སོ། །དབྱུ་མ་བ་ནི། དབྱིངས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་
 བརྗོད་ལས་འདས་པས། ཤེས་བྱར་མ་གྱུར་བ་གསལ་བ་ལས་གཞན་མིན་པས་བྱང་དུ་འདུག་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ལོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཚོས་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་གྲང་གྲུབ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གནས་ལུགས་ཀྱི་དབྱིངས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི། དྲང་དོན་འབའ་
 ཞིག་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལྷ་བ་རྣམས་ལས་ལྷོག་

༩༡༠༽

བ་དང་། །བདག་དུ་ལྟ་བ་ཚོལ་ཉམས་ན། །བདག་གཞན་བསམ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །སྡོང་བ་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་དང་། དབལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པརྗེ་ཉམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡོང་པོ་
སོགས། །བདག་འཇིན་ཅན་རྣམས་དང་སྤྱིར་ཡིན། །ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་རོ། །བདག་འཇིན་བརྗོད་
པའི་སྤྱིར་བདག་མེད་ཅམ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཅམ་ལ་བདེ་སྡོང་དུ་གསུངས་བ་དེའི་དགོངས་གཞི་
ནི། རང་བཞིན་མེད་པའམ། བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་བདག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་དག་
སེལ་ངོར་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སམ། བདེ་གཤེགས་སྡོང་པོ་ཡིན་པ་འགོག་
པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དགོངས་གཞི་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ལ། དགོས་པ་ནི་
གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས། དོན་དམ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་སེལ་ཤེས་བྱར་
འགོ་བའང་སྤིང། །ཅེས་དང་། དོན་དམ་མཐའ་བཞིའི་སྡོམ་པ་བྲལ། །ཀུན་རྗེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་
པའི། །གཞན་སེལ་པན་ཚུན་དངོས་ལ་དབྱེད། །ཡོད་པ་མིན་ལ་ཡོད་པར་དབྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་
ཡང་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་བྱ་མིན་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྡོམ་ལ་སྡོམ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་
སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ངོར་གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་
མིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སོབ་ཀྱི་སྡོང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པས་ཀུན་རྗེ་བ་
ཡིན་ཡང་བདེན་པའི་དོན་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། དབུ་མ་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་
གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྡོན་ཤིང་ལས་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི། དོན་དམ་
བདེན་པར་རྟོགས་པ་དང་། །རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཞེས་བྱ་

༼ ༡༣༡ ༽

བ་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་གཞན་ཞིག་ན་ཡོད་པར་མ་བཤད་པའི་སྲིད་དང་། ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་
སྒྲོའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་སྐབ་བྱེད་རྒྱས་པར་གནད་གི་
གསལ་བྱེད་དང་། ལྷོན་ཤིང་གོང་མའི་གསུང་རབ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་ཤེས་པར་རུས་གི། གཞན་གི་
རྒྱར་བ་ལ་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་དོ། །རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་བའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་རུས་
སོ། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ནི། ལྷོམ་གསུམ་ལས།
དེས་ན་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡི། །སྒྲིང་པོ་སྐྱོས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྲིད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱས་དང་། །འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་འབྲད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་དབྱེད་པའི་སྲིད་
དོ། །དབྱེད་ཀྱང་ནན་གིས་ལོག་པར་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱོས་བྲལ་ཡིན་པས།
སེམས་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་རུང་ཞེས་པ་ནི་མ་འབྲེལ་ཞིང་། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱོས་
བྲལ་ཡིན་པས་ཞེས་འཆད་ན། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁིག་དགོས་པའི་སྲིད་
དོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མཐའ་ལ་སྐྱོབ་སོགས་སྒྲིང་པོ་ཡི། །བྱེད་ལས་ཡིན་པར་བཤད་
མོད་གི། །སྐབ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས། །སྒྲིང་པོ་དངོས་གི་སྐབ་བྱེད་དུ། །བཤད་ན་ཁྱབ་པ་
འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཅི་བ་བཀོད་ནས། །ཁམས་དེ་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་པོ་ཡི། །དགོངས་གཞིར་
འཆད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ། །ཟུང་ན་འདས་པ་དོན་གཉེར་བ། །ཁམས་གི་བྱེད་ལས་ཡིན་པར་
བཤད། །ཅེས་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དག་ཀྱང་སྤང་མོད། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། གང་ལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱེད་རུང་གྱུར་ན། །ཁྱབ་པ་འགལ་ཞེས་ཅིས་མི་
ཟེད། །དེ་ལྟར་མིན་ན་སྐྱོས་བྲལ་གི། །ཁམས་ཡོད་པས་ན་འཁོར་འདས་གི། །

༼ ༡༣༣ ༽

འདིར་འདོད་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ལ། །སྤྱི་ལོ་འདས་པ་དོན་གཉེར་བའང་། །རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེའི་དབང་
ལས་ཡིན། །སློབ་བྲལ་ཡིན་ཕྱིར་འཁོར་འདས་ཀྱི། །སྤྱང་བ་འབྱུང་བ་འགག་བ་ལ། །དེས་ལན་ཚུལ་
དེ་སྐྱུས་མོད་ཀྱི། །སློང་བ་ཁོ་ནས་སློང་བ་ཡི། །སྤྱང་བ་རྒྱུང་བ་སློང་བ་ཡི། །སྲིད་དང་སྤྱི་འདས་འཕྲོ་
བའི་གཞི། །ཕྱུན་མོང་མེད་པར་མི་བཞེད་དེ། །དེ་ཅུམ་གྱིས་ནི་ལན་ཐེབས་སོ། །གཉེས་པ་ཐབས་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་མི་མ་ཕྱུན་པར་བསྟན་པ་ནི། །ཁས་སྤངས་བརྗོད་པ་དང་། །དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་མི་འཐད་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉེས་ཏེ། །དེས་ལན་དུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་དང་། །གཞུང་གཞན་དུ་
བཀོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་བཞེ་གསུམ་པའི་དངོས་ལན་གྱི་སྐབས་ལས་དེ་ཡང་དབང་པོ་
རྒྱལ་འབྲིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། །སྤྱི་ལོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུགས་དོན་བསམ་ནས། །མ་དག་པའི་སྤྱང་
ཁམས་སྤྱི་མཆེད་སྤྱངས་པ་ལས་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སློབ་པ་དང་། །དེ་མ་སྤྱངས་པར་
མ་དག་པའི་ལུས་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། །ཅ་དང་ཁམས་རྣམས་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་
རྣམས་སུ་གསལ་བཏབ་ནས་སློབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། །སློང་བྱེད་ལྟ་དང་དྲིལ་འཁོར་གཉེས་ཀ་
ཡང་དག་མ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །གཉེས་ཀ་ཡང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུ་ན། །མ་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སློང་རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། །དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་
རྣམས་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། །སྤྱིར་སྤྱི་
ཚོགས་དོ་རྗེ་ཞེས་འཆད་པའི་ཆེ་ན། །ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། །ཀུན་བཏགས་པ་དང་།
རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལོ། །དེ་ལས་དང་པོ་གཉེས་ནི། །སྤྱི་ཚོགས་དོ་རྗེར་མི་རུང་སྟེ།
ཡི་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཞུང་འཛིན་གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་གནས་འགྱུར་
མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་ན་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་མི་སྤྱང་བས་

༼ ༡༣༣ ༽

ཡོད་པ་མིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྲི་བོ་ཞེས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་སྲི་བོའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གོམས་པ་མཐར་སྲིན་པ་ན། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་
པའི་བདེ་བ་སོགས་འཁོར་ལོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རིག་འཛིན་སློབ་གྲོས་བཟང་པོའི་དྲིས་ལན་ལས། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱུང་གཞི་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱུང་གཞི་ནི་བཅས་
དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་སྐྱུང་ངེས་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྐྱོང་བྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུང་གཞི་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འཆི་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའོ། །འཆི་བ་ཞེས་པ་ཡང་། མངོན་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཆི་བའི་སྲིད་
པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པར་མི་རུང་བས་སོ། །དེའི་སྲིད་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་
བྱ་བའི་མིང་ཅན་དེའོ། །དེའི་སྐྱོང་བྱེད་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བཤད་པ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ཐོག་
མར་སྐྱོང་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །འོད་གསལ་འདི་ནི་
གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་གི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ལ།
དེ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་
དོ། །སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ཀྱི་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་འོ། །དང་
པོའི་སྐྱོང་བྱེད་ནི། ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཚོ།
སྐྱུང་གཞི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ས་ལ་སོགས་པར་སྐྱུང་བ་དེ་ཡིན་
ལ། སྐྱོང་བྱེད་ནི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྱུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

༼ ༡༢༩ ༽

གཉིས་པོའི་བྱུང་བར་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱུང་གཞི་ནི་སའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་
 དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། སྐྱོང་བྱེད་ནི་སའི་དགྱིལ་འཁོར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ས་ཞེས་དང་། དོན་དམ་པའི་ས་ཞེས་
 བྱ་ལ། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པ་སར་སྐྱུང་བས་སྐྱུང་གཞི་དང་ཚོས་མ་བྱུན་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
 པ་དེའི་སྐྱུང་། སྐྱུང་གཞི་སའི་རོ་བོ་དེ་ཉིད། སྐྱོང་བྱེད་དག་པའི་སྐྱུང་བར་བསྐྱོམས་པས། སྐྱུང་གཞི་
 དེའི་སྐྱེད་གི་མ་དག་པའི་ཆ་བྱང་ཞིང་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེ་སྐྱུང་གི་རོ་བོ་ལྟ་མི་
 བསྐྱོད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་ནས་གོམས་པས། སྐྱུང་གཞི་ཞེ་སྐྱུང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཁྱི་མའི་ཆ་
 དག་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་བྱ་བ་བཞོན་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། སྐྱུང་གཞི་རོས་འཛིན་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ་
 དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་སྐྱུང་གཞི་ཡིན་ནམ། སྐྱོང་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན། དང་བོ་ལྟར་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 སྐྱོང་བྱེད་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྗེ་གང་ཡིན་སྐྱུང་གོས་
 ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་མཐའ་དག་གྱུང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་
 པའི་སྐྱུང་། ཡེ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་
 བྱོལ་བར་ཐལ། ཐབས་ལམ་ཐམས་ཅད་འབད་ཚོལ་གྱི་རྐྱེན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་ཆས་སུ་གྲུབ་ཐེན་
 པའི་སྐྱུང་། ཡང་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་སྐྱི་བོ་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྐྱེད་དུ་སྐྱུང་གཞི་དང་། སྐྱུང་
 བྱ་དང་། སྐྱོང་བྱེད་གསུམ་གྱི་རོས་འཛིན་སོ་སོར་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱི་བོའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱི་བོ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྐྱུང་གཞིའི་ཚོས་ཉིད་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྐྱུང་། གལ་ཏེ་སྐྱུང་གཞི་དང་སྐྱོང་བྱེད་
 གཅིག་ཡིན་

༼ ༡༣༥ ༽

ཡང་། རྩོད་གྱིས་ནི་སྤྱང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཇི་མ་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་སྤྱང་གཞིར་
ཁས་སྤངས་པས། དེ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་སྟེ། སྤྱིར་གཞི་ཞེས་
པའི་སྤྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྤྱང་གཞི་སྤོང་བྱེད་སྤྱར་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སྐབས་འདིར་
ནི་སྤྱང་རྒྱ་ལ་སྤྱང་གཞིར་བཤད་པ་ཤས་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚོ། མ་དག་པའི་སྤྱང་ཁམས་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱང་གཞིར་བྱུབ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་དུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་
པ་ལས་ལོགས་སྲུ་ཡོད་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཉིད་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཐ་མལ་དུ་སྤྱང་བ་ལ། ཐ་
མལ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་འདོགས་པ་ཡིན་ལོ། །སྤྱང་ལྟར་ན་ཐ་མལ་པའི་སྤང་པོ་སོགས་གཏན་ནས་
མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྤྱང་གཞི་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་ཀྱང་སྤྱང་བྱའི་ཇི་མ་ལིན་པའི་སྤྱིར་
སྤྱང་གཞིར་མི་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དག་སྤྱང་བ་ལྟར་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་དེ་ལ་བསམས་ནས་
མེད་ཅེས་ཟེར་རམ། སྤྱང་ཚོད་དུ་ཡང་མེད་པས་མེད་ཅེས་སྤྱི། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། རྩོད་རང་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དོན་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར། མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི།
སྤྱི་བ་པོ་ལྟེད་རང་ལ་མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་མི་མངའ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ཐུན་མོང་དུ་ཡང་སྤྱང་བ་དེ་
ལྟ་བུ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཁོ་བོས་ཀྱང་རྗེས་སྲུ་
ཡི་རང་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ལ། མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་ཞེས་
པའི་ཚིག་དང་། འཁོར་བ་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སྲུམ་དུ་བསྒྲོན་པའི་ཚིག་སྤྱིས་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་
པ་སྤྱང་བྱའི་ཇི་མ་ལིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་གཞིར་མི་རུང་དོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་བརྟག་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་
སྤྱང་བ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྲུ་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། སེམས་གྱི་སྤྱང་བ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་སྤྱི་དོལ་གྱི་གཟུང་འཛིན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་ལ།

༩༡༤༩

སེམས་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱུར་དུ་མི་འདོད་ན་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ།
 དེ་ལ་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དོན་དང་འགལ་བ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཇི་མ་རྣམས་བདེན་དངོས་
 སུ་ཐལ་བ། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བཀག་པར་ཐལ་བ། ལམ་བསྐྱོམས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ། གསང་སྤྲུགས་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་བྱུང་བར་དུ་འགལ་བར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་དག་པ་སྟེ།
 རང་བཞིན་ལ་མ་དག་པ་ཡོད་མ་སྟོང་བའོ། །འདིའི་གནད་མ་གོ་བར་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཚོས་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཁས་ལེན་པ་ནི་བཞད་གད་གྱི་གནས་སོ། །རང་བཞིན་དེའི་དབང་གིས་
 སྣང་བ་ཡང་སྤྲོ་ཚོགས་པ་འཆར་དུ་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱེས། །ཞེས་
 དང་། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །སྤྱིང་པོ་སྤྱོས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་། །འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་འཐད། །ཅེས་བཤད་པ་སྟར་འོ། །དེའི་སྤྱིར་གཟུང་
 འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། རྐྱེན་ལ་སྟོས་ནས་དག་པའི་སྣང་བར་བསྐྱུར་དུ་
 རུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བ་སྟར་གྲུབ་མ་སྟོང་བའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འོ། །འོ་ན་དེ་དག་པའི་
 སྣང་བར་བསྐྱུར་བའི་ཚེ་མ་དག་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བསྐྱུར་ཞེས་པ་སྣང་བ་ན་འཕོས་པ་ལ་ཟེར་
 བ་དང་། རིགས་རྒྱུད་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡོད་མོད་གྱི་འདིར་ནི་འཕོས་པ་ཡིན་པས་དག་
 སྣང་འདར་བའི་ཚེ། མ་དག་པའི་སྣང་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་རྒྱ་མེད་པར་རང་སར་ཡལ་ཞིང་དག་པ་ལ་མ་
 དག་པ་དག་པར་བསྐྱུར་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཀུན་དེ་ནས་ཉམས་དགའ་བ། །ཞེས་བཤད་པ་
 སྟར་འོ། །སྣང་བྱ་གཉེན་པོའི་ཚོས་སུ་བསྐྱུར་དུ་མི་འདོད་པ་དག་གིས་དེ་གནས་འཕོས་པ་དང་། རང་
 སར་དག་པའི་ཚིག་ལ་གོ་བ་མ་སྤྱེས་པའོ། །བསྐྱུར་ལུགས་འདི་

༩༡༥༽

འདྲ་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཉལ། བྱིད་ཀྱིས་ཟག་བཅས་འགོ་བའི་རྒྱན། །གང་ལག་
ལམ་གྱི་བདེན་པར་བསྐྱུར། །འགོ་བ་ཀུན་འདུག་ཡེ་ཤེས་སྟུ། །མཁུན་པ་བྱིད་ལ་ཕྱག་འཚའ་
ལོ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་རི་མ་རྣམས་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་དབང་གིས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བར་མི་རུས་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིད་ཀྱི་རི་
སྐད་དུ། རང་བཞིན་དང་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །བྱིད་རང་འདོད་པའི་གཉིས་
མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། ལྟའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཁས་ལེན་ན་ནི།
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་དག་པ་གནས་བསྐྱུར་བའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་ལེན་རུས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་མཐར་ཕྱག་གི་འབྲས་བུ་དོས་གཟུང་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བེལ་བ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་ལུགས་ཐམས་ཅད་དོར་དགོས་
པར་འགྱུར་དོ། །རྗེས་བཅུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་ནི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཀུན་ནས་སྤངས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པས། སྣང་བ་ཅིར་འཆར་ན་མ་དག་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན། མི་
བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ། མ་དག་པ་ལ་དག་པར་འཛིན་པ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་
འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས། འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་། ལས་གྱི་སྣང་
བའོ། །ཞེས་རིགས་དུག་གི་ལས་སྣང་ཐམས་ཅད་མ་དག་པའི་སྣང་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག་ བྱིད་ཀྱི་
ལུགས་གྱི་མ་དག་པར་སྣང་བ་ཅོམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་ཐ་སྙད་དེ་དག་རྒྱན་ཆད་ལ།

༩༡༩༽

སྒྲིབ་པ་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེ་ལས་ཉམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། དག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པར་ན་
འཕོས་པའི་མ་དག་པ་དག་པར་གནས་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་མིན་སོམས་ཤིག་གལ་ཏེ་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་
ཡོད་ཀྱང་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དག་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཚོས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ཞེས་སྒྲིབ་ན་ཅི་སྟེ། དེས་ན་སྒྲིབ་པ་རང་ཚུགས་སྐབ་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་ལ།
རྒྱུན་དབང་གིས་སྒྲིབ་ཚོགས་སུ་འཆར་ཞིང་འགྱུར་བ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཚིག་དེ་
ཅམ་གྱིས་ཐོས་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མང་དུ་སྐྱེལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། སོ་སོ་
སྤྱི་བོ་རྣམས་ལས་བསྐྱེམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དག་སྒྲིབ་དུ་
གནས་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི། །དབང་དུ་གྱུར་ན་འཁོར་བ་
མེད། །ཅེས་བཤའ་བ་ལྟར་དོ། །ལྷ་པ་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་དང་འགལ་བ་ནི། དབྱ་སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་
གཞུང་ལས། ཐབས་ཆེན་དང་ནི་ལྡན་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
བསམ་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལ། །དགོ་བའམ་ཡང་ན་མི་དགོ་བ། །ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ཉིད་
གྱུར་ཏེ། །གང་སྤྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་བོའི་སྤྱིར། །ཞེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་དག་དགོ་
བར་འགྱུར་བར་བཤའ་བ་དང་འགལ་ཏེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
བཞིན་ནི་བཙོས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་གནས་འགྱུར་བ་མེད་ལ། གནས་སྐབས་ཉོན་མོངས་པར་སྒྲིབ་པའི་
ཆ་རྣམས་ནི་ཁྲིད་གྱི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་དགོ་བར་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་
གཟུང་འཛིན་གྱི་བསྐྱུས་པས་གནས་གྱུར་མཐར་སྐབས་པའི་ཆེ་འདོར་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་།

༼ ༡༣༩ ༽

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཡོད་པའང་མིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྐྱེ་འདིག་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མེད་བདེན་མོད། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
 དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྣོས་ནས་གནས་གྱུར་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ཏུ་ཚུགས་
 མོད། རང་བཞིན་ལ་སྣོས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་གསལ་
 རིག་གི་དོ་བོ་ཅ་མ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གོང་
 འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་གྱུར་ཅི་བའི་དོན་དུ་མ་སོང་བའི་
 སྲིད་དང་། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་རང་བཞིན་ལ་སྣོས་ནས་སྒྲུབ་གྲུབ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱ་ལ་བསམས་ཏེ་
 བཞག་པ་ཡིན་པར་བཤགས་པ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྲིད་ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་ཚོས་སྐྱ་ཡང་
 འབྲས་བུའི་སྣོག་པ་ནས་འདོག་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་འདོད་པའི་
 སྲིད་རྟོ། །སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་པར་བཤགས་པ་ཡང་གནས་ལུགས་ལ་
 བསམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོ་བོ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྣོག་པ་གཅིག་ལ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །ཡང་
 གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་སྐྱེད་གཞི་རྒྱུད་པ་ལས་འདོགས་སམ། སྐྱེད་བྱའི་དྲི་མ་སྐྱེད་གཞི་ལ་
 མེད་པར་བྱས་པ་ལ་བྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་ལ་གནས་གྱུར་ཁས་སྐྱེད་པའི་སྲིད་འབད་
 མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གནས་གྱུར་དོན་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱེད་གཞི་ལ་སྐྱེད་
 བྱའི་དྲི་མ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གནས་སྲིད་གནས་ནི་ཡོངས་གྱུར་པ། །ད་
 ལྟར་བ་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བཤགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གནས་གྱུར་ད་ལྟ་བའི་དོ་བོར་གྲུབ་པའི་སྲིད།
 དུག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྲིད་སྐྱགས་གཞུང་རྣམས་དང་འགལ་བར་གྱུར་པ་དང་། བྲེ་བྲག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་
 ས་སྐྱ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱད་རྣམས་ལས་

༩༡༣༠༽

བདག་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་མ་བཤད་པས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱུས་པ་འདི་
 ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་མི་འབྱུང་མོད། ལུས་འདི་ཉིད་ལྟར་བསྐྱུར་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།
 དཔལ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བརྗེ་ཏུ་ལྷ་ཏུ་ཨ་ཀ་རས་མཛད་པ་ལས། རིག་པ་
 འཛིན་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བར་སྐྱགས་ནས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱུད་པ་སྦྱོན་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་
 སར་གྱུར་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་བྱ་མོ་མཐའ་ཡས་པའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་བདེ་བ་རྗེས་སུ་
 ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་ལུས་འདི་ཉིད་མཐར་གྱིས་ཚོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་རྣམས་ལོན་པར་བྱས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་
 ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གསུམ་ཆར་དུ་ལྷོ། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སམ་རྣམ་
 སྐྱེན་གྱི་ལུས་འདི་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་དེ། རི་སྐྱད་དུ། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་
 ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་འདི་ལ་རང་གི་ལུས། ལ་དང་འབྲུག་དང་རུས་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་ནང་ཁོལ་
 དང་བྱ་ག་དང་མི་གཙང་བ་དང་སྐྱའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདུས་པ་ཅམ་ལ་འཛིག་ཉེན་དག་བདག་ཏུ་ང་
 རྒྱལ་བྱེད་པ་འདི་ཅམ་ཁོ་ན་ནི་བདག་གིས་བརྗོད་བྱུང་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ནི་མ་སྐྱའི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། ཚུལ་དེ་ཉིད་སྐྱའི་གཟུགས་བྱུར་རུང་བའི་ཉེན་ཁྱད་པར་དུ་གནས་
 པའོ། །འདི་སྟེ་སྟེ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་སྦྱོར་བའི་དག་པའི་སྐྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དག་པར་བྱེད་ལ།
 སྐྱུན་དང་གཙུག་ཏོར་ལ་སོགས་དང་སྐྱུན་དང་སྐྱགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ལ། སྐྱགས་
 བརྗོད་པ་དང་། སྐྱའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། འདུག་སྐྱངས་དང་མ་སྐྱུན་པར་མོས་པ་དག་གིས་རིམ་
 གྱིས་མ་སྐྱའི་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་སྐྱེན་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་

༩༡༣༡༽

ལྷན་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཨ་མ་ལྷན་ལྷན་དུས། རང་གི་ལུས་ཐ་
 མལ་བ་འདི་ཉིད་ལྟའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞིའམ། ཉེན་དུ་བྱེད་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རི་སྐད་དུ།
 ལྷོད་པའི་རྒྱུད་སྐྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་བ་ལས་ཀྱང་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོམ་བ་ལ་
 ལྟའི་གཟུགས་བྱུང་རུང་གི་ཉེན་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་བ་ལས། འདིར་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་
 ལུས་ཤེས་ལ་ལྟའི་སོགས་བ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། ལུས་
 མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱོར་བ་ཡི་དག་པའི་སྐྱབས་དང་། ལུག་རྒྱས་
 ལྷོད་པ་ཉིད་དུ་དག་པར་བྱས་ནས་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྐྱེད་བ་འགལ་བ་ཡོད་བ་མིན་ཏེ།
 གང་ལ་སྐྱོར་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཉིད། །ཅེས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷོད་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ལྟའི་སྐྱུར་བསྐྱོམ་ཞེས་དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་བ་ལས།
 མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱོར་བའི་དག་པའི་སྐྱབས་དང་། ལུག་རྒྱས་དག་པར་བྱས་ནས་ལྟའི་བསྐྱོམ་
 བར་བཤད་པས་སྐྱོར་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ལྟར་བསྐྱོམས་པའོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལྷོད་པའི་ངང་
 ལས་ལྟའི་སྐྱུར་བ་བསྐྱེད་བ་ཅེས་ཀྱིས་སྐྱོར་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོག་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་བར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷོད་རྒྱུད་སྐྱི་རྣམ་ཀྱི་སྐྱོགས་སུ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱོར་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་བར་སོང་གི་ རང་ལུས་ལྟར་བསྐྱོམ་བར་མ་སོང་སྟུམ་ན། འོ་ན་
 ལྷོད་ཉིད་ལྟར་སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱོམ་སྐྱོད་གོས་ལ། དེའི་ལན་དུ་རྣམ་འགྲོར་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱོམ་མོ་
 སྐྱོན་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། ལྷོམ་མཁན་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་

༼ ༡༣༩ ༽

སྐྱེ་མེད་དུ་གཏང་ལ་པའ་ཚར་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་གཏང་ནས་བཀག་ཟེན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་
 ལྟར་འོད་གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱང་གཞི་དག་པར་བྱས་པའི་སྣའི་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་
 དེ་ཡང་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའམ། བདེན་པར་བྱུང་
 བ་ནི་ཡེ་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཙུ་བའི་རྒྱད་ལས། རི་སྟར་སྤྲུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲུགས་སུ་ཚུད་
 ཅིང་ནམ་མཁའ་འོ་བོ་ཉིད་བརྟེན་བ་དག་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་གྱིས་འབད་བ་མེད་པར་སྣའི་སྐྱ་
 ཡུལ་དང་དུས་དེ་དང་རི་སྟར་སྤྲུང་བ་བཞིན་དུ། སྤྲུགས་རིགས་བ་དེའི་དུས་ཁོ་ནར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལས་སྣའི་ལུས་སུ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་འཕོན་བ་སྟེ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དཔེར་ན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོན་
 ཁའི་ནམ་མཁའ་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྣའི་བསོད་ནམས་གྱིས་སྤྲིན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་
 ཚོགས་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་བྱས་པའི་སྤྲུགས་བ་
 ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྣའི་ལུས་སུ་སྤྱང་བ་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱད་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གྱེ་རྒྱལ་
 བའི་སྲས་དེ་སྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པའི་མོས་པའི་སྟོན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་བ་
 དག་གིས་མིག་གི་དེ་ཁོ་ན་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྣའི་ལུས་སུ་བྱ་བ་དག་ལ་རིམ་བར་སྐྱེ་བ་འདི་དག་ཁོ་
 ལས་ངེས་པར་བྱས་སོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
 ཐབས་མཁས་པའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་བ་ལ་ལྟོས། གྱེ་རྒྱལ་
 བའི་སྲས་དེ་སྟར་དངོས་པོར་འཛིན་བ་མ་སྤངས་པ་དང་། སྤངས་པའི་དྲང་བས་རང་སྣའི་ལུས་སུ་
 བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་སམ་སེམས་སམ་འབྲེན་བ་སོའམ། ལྟའི་ལུས་སུ་འཕྱེན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱད་ན་ངོ་
 བོ་ཉིད་འགའ་ཡང་རྟེན་པར་མི་རུས་བ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟོ་ལོག་པར་བྱེད་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 སྟོ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་

༼ ༡༣༣ ༽

དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སམ་སེམས་སམ་འབྲེན་པ་པོ་འཇམ་ལྟའི་ལུས་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལེགས་
པར་དབྱུང་ན། རྒྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བས་ན་སུ་ལ་ཉམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐོ་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཤེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
ཡང་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་དང་བཅས་པར་རིག་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རིག་པ་དེ་གང་ལ་སྐོན་
ཅིང་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་འཇམ་བས་ན་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་སྐོ་དངོས་པོའི་སྤྲེད་པ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་
སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་མིན་པར་ལྟ་ཡི་ལུས་ལས་འདས་པའི་ལུས་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤོད་ལ་ཡང་
འདོད་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲེད་པ་ཆད་པ་སྟེ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐོ་སྐོན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། བདག་ཉིད་སངས་
རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་དང་། དང་བོ་
ལ་ཡང་བསྐོ་མ་ཚུ་ལ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། སྤྱི་མ་ནི་རང་གི་ལུས་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་འདི་ཉིད་ལྟའི་རྣམ་པར་བསྐོ་མ་པ་ལ་བཞག་དེ། སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྤང་
མངོན་བྱང་གི་དོན་བསྐྱུས་པ་ལས། རང་གི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་བོ་རིམ་ཡང་འདི་ལས་
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ལ་གཅིག་ནི་རང་གི་སེམས་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ།
ཟླ་བའི་ད་ཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱུར་བས་བདག་ཉིད་རང་གི་སྤྱར་སྤང་བ་བསྐྱུབས་
པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་གྱི་སྤང་བས་དབེན་པའི་སེམས་ལས་ལངས་ཏེ་བདག་དང་རང་གི་སྤྱ་སྤྱ་
མ་སྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པ་མངོན་དུ་འགྲོ་བས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཅིག་དུ་མོས་པས་
བདག་ཉིད་ལྟའི་གཟུགས་སུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ། བདག་གི་རྣམ་པར་སྤོང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་
ན་རང་གི་སྤྱ་ཉིད་དུ་རྒྱས་བྱས་པ་འདི་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟའི་

༩༡༣༥༽

ནལ་འབྱོར་གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ནལ་འབྱོར་གླ་ན་
མེད་པའི་ཁྲུངས་ཟུབ་པའི་གཞུང་འགྲེལ་མཐའ་དག་ལས་ཀྱང་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་
ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དག་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ། དུས་གྱི་འཁོར་
ལོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། གསང་བ་འདུས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ། གྱི་དོ་རྗེ་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། བཙུན་ལྟར་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལས། རང་གི་ལུས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་འདི་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱུང་གཞི་
ཐབས་གྱི་ཁྲུང་པར་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ནལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་མ་དག་པའི་རྗེས་མཐའ་དག་
ཀྱང་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་མ་མེད་པའི་འོད་ལས།
གང་དག་གིས་སྐྱགས་གྱི་སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱུངས་པ་དང་། ཉོགས་པ་དང་
སྐར་བས་བདུད་ཅིར་བྱས་པ་རྣམས་ནི་དུག་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཆང་དག་ནི་འོ་མར་འགྱུར་
དོ། །དུག་གི་ཚུལ་སོགས་པ་གདུག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བར་བྱེད་
པ་རྣམས་བཅུད་གྱི་ལེན་དུ་འགྱུར་དོ། །རུས་པ་རྣམས་ནི་མེ་ཉོག་རྣམས་སུ་འགྱུར་དོ། །སོ་རྣམས་ནི་
ལྷ་ཉོག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་སུ་འགྱུར་དོ། །ཐོད་པ་ནི་བརྒྱར་འགྱུར་དོ། །ཤེན་པ་ལ་ཉེ་གཉེན་འགྱུར་
དོ། །ཁྲག་ནི་སི་རྒྱར་འགྱུར་དོ། །འི་ཚུ་ནི་སྐྱ་ཅིར་འགྱུར་དོ། །ཁུ་བ་ནི་ག་བྱར་དུ་འགྱུར་དོ། །བཤད་པ་
ནི་བཞི་མཉམ་དུ་འགྱུར་དོ། །བ་སྐྱ་རྣམས་ནི་གུར་གུམ་གྱི་གི་སར་དུ་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱུངས་པས་འགྱུར་དུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་
པར་བཤད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྟོག་པ་ལ་ནི་གནས་འགྱུར་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་
དང་། གོང་གི་རྗེས་དེ་དག་གཏན་མེད་ན་ནི།

༼ ༡༣༥ ༽

སྤྱད་ས་ཉོག་ས་སྤྱར་གསུམ་བྱེད་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ཁམས་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལ་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་རྣམས་ཁམས་
ཀྱིས་སྤྱག་ནས་ཤ་རུས་ཚུ་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མས་བྱུང་
བ་ན། བྱ་སེ་ན་ལྟར་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལུས་སྤྱི་འགྱུར་བར་བཤའ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རང་གི་ལུས་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་དག་པའི་ལུས་སྤྱི་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པའི་
སྤྱིར་དོ། །འདོད་ན། །འབྲེལ་བ་ཉིད་ལས། །དེ་ལྟར་མེས་དངུལ་ཚུ་བཅིངས་པས་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་
གསེར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་འགྱུར་གི་སྤྱོད་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཅིངས་པས་སྤྱང་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་དངུལ་ཚུ་དང་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་དག་གི་མ་ཐུ་མི་བཏག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་མི་
རུས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཏག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལས་ཀྱི་སྤྱག་རྒྱའི་སྤྱོད་བ་ལ་
ཡང་སྤྱིར་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། དངུལ་ཚུའི་གདུག་པ་དང་། སྐྱོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ་སྤྱགས་ཀྱི་ལས། བསྐྱར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བཟའ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་པ་མིན་ལོ་ཞེས་བཤའ་བ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱགས་དང་
ཤིན་ཏུ་མི་མ་ཐུན་པར་སྤྱང་དོ། །གཉིས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྱགས་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚུལ་ནི།
རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་
ཉིད་ལ་སྤྱི་འགྱུར་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པའི་གནས་སྤྱངས་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཉིད་སྤྱིར་གྱུར་
པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤའ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་མལ་པའི་ལུས་དེ་དག་ཀུན་བཏགས་དང་
རྣམ་བཏགས་གང་རུང་གི་བསྐྱུས་པས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་བྱུང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་གནས་སྤྱིར་མཐར་སྤྱག་པའི་ཆེ་ན་

༼ ༡༣༦ ༽

འདོད་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཡོད་པའང་མིན་པའི་སྲིད།
ཞེས་སྐར་ཆེན་མོ་ལ་བྲིད་རང་གི་བཏབ་བྱིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་པ་ལས།
འདྲིར་སྐྱས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། འུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོབས་བརྟུ་དང་། མི་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་རྣམས་འདྲིར་ཐ་
མལ་པའི་ལུས་ལ་འགོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདྲིར་སྐྱས་པ། རི་ལྟར་ཚོལ་བའངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་
མཆིལ་མ་འདོད་ལ། དེའི་སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་ཉེན་པ་རྣམས་བས་བཤོ། །གཟུགས་བརྟན་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་མཚོན་པ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་ལུས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
དང་། གཉི་ལུག་ལ་སོགས་བསྐྱངས་པ་ནི་སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བྱུབ་
པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལ་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གསུངས་པ། མི་གཙང་གཟུགས་ནི་བརྟུང་གྱུར་
པ། །རྒྱལ་བའི་རིན་ཆེན་གཟུགས་བྱས་རིན་ཐང་མེད། །ཞེས་དང་། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་
མཚོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་
བས་ན། །རིན་ཆེན་འུང་ཚུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་གཟུང་། །འུང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་
བརྟན་གཟུང་། །ཞེས་དང་། རྩི་ཡི་སྤྱངས་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་འདྲིའི། །འུང་ཚུབ་སེམས་རིན་རབ་ཏུ་
བརྟན་པར་གཟུང་། །ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རིག་འཛིན་སློ་གྲོས་བཟང་
པོའི་དྲིས་ལན་ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤྱང་
གཞི་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལྟར་ངེས་པའོ། །ཞེས་གོང་དུ་དྲིས་བྱིན་ལ། གནས་སྐབས་རིམ་
པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཚེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་སྤྱང་གཞིར་ཡང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་
རྣམ་ཁས་སྤངས་པའི་ཚེ། སྤྱང་གཞི་ས་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་དག་པའི་སྤང་བར་བསྐོམ་པས་
སྤྱང་གཞི་དེའི་སྟེང་གི་མ་དག་པའི་ཆ་བྱང་ཞིང་དག་པར་འགྱུར་བ་

། ༡༣༧ །

ཡིན་ཏེ། དཔལ་ན་ཞེ་སྒྲིབ་གི་ངོ་བོ་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམས་པ་སམ། སྐྱུང་གཞི་ཞེ་
སྒྲིབ་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དྲི་མའི་ཆ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་དྲིས་ལན་སྔ་མ་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་དང་ཡང་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཐ་མལ་པའི་ལུས་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་དུ་རུང་བ་ཡང་ཁས་
ལེན་པས་མ་ཐུན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་འབྱུང་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་
བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཐུན་པར་ནི་གཏན་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་རིག་འཛིན་སློབ་གྲོས་བཟང་པོའི་དྲིས་
ལན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། སློམ་གསུམ་གྱི་དྲིས་ལན་ཆེན་མོར་སྐྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་ནང་
འགལ་ཞིང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁུང་ཐམས་ཅད་ཐོན་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དྲིས་ལན་ཆེན་
མོའི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་རང་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱར་ཆེན་མོའི་ཤོག་བུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་
གཉིས་པའི་ནང་ལོགས་ཀྱི་ཡིག་སྐྱེད་དུག་པའི་ཐད་ཅམ་དུ། འདི་དག་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། མ་
དག་པའི་སྐྱུང་ཁམས་སྔ་པོ་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
སྐྱུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པས། གནས་
ཚུལ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་ཀུན་བཏགས་ནི་
སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཐ་སྐྱེད་དུ་མི་འདོད་ལ། འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ནི་རྣམ་རྒྱུན་པས་ཐ་སྐྱེད་དུ་
ཡོད་པར་མི་འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབས་སྟེ་སློས། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་སྐྱུང་བ་མ་དག་པ་འདི་ཡི་སྐྱུང་ཆ་དེ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་གནས་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་བུ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་
མཐའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་

༩༡༣༤༽

གྱི་ལྷ་ཡིན་ནམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཅན། སྤྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་
པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཐལ། བསྐྱེད་རིམ་སྐོམ་པའི་སྐབས་གྱི་ལྷ་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྤྱི་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དོ། །འདོད་ན། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་
ཚར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱང་གཞི་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་ཐལ། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲུག་ལྷ་ལྷོས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་འང་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་བ་ལྷ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དོ་བོ་
ལྷག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲུལ་སྤྱོད་བ་རྣམས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་དོ་བོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དོ། །མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་བ་སྤྱང་གཞིར་འཛོག་ཚུལ་བྱེད་རང་གི་ཡིག་ཆ་གང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་བ་ཐ་སྐྱོད་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཡང་ཡང་དུ་ཁས་སྤངས་ཐེན་
པའི་སྤྱིར་དང། དེ་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ན་གོམས་པའི་སྤོབས་གྱི་ལྷ་རྣམས་རྒྱུར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
ལས། དེ་ནི་མ་རིག་པ་ལས་རྒྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་རིགས་འཛིན་སྣོ་གོས་བཟང་པོའི་དེས་ལན་ལས། དེ་ལྷ་རྣམས་ལྷོ་སྤྱང་
ཁས་སྤྱོད་མཆེད་སྤྱང་གཞིར་འཛོག་པ་ནི་སྤོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་
པའི་རིམ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། གང་ཞིག་སྤྱོད་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་
སྟེ། །འཆི་བའི་མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་བ་སྟེ། །རིམ་གཉིས་འདི་དག་སྤྱོད་པའི་

༧༡༣༩༽

བཀའ་དྲིན་གྱིས། །རྟེན་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ཞེས་སྐྱུང་གཞི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དེས་པ་དང། དེས་ལན་ཆེན་མོའི་ལུགས་གོང་དུ་བཤད་
པ་གཉིས་དངོས་སུ་འགའ་ལོ། །འགའ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ལུགས་སྤེམ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། །གཞི་གྲུབ་
ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བོ་ཞེས་ཅུ་བའི་གྲུབ་མཐར་བཅས་པ་ཉིད་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ།
འདིར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་ན་ནི་སྐྱུང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
རི་ལྟར་ཁས་ལེན་གསལ་བར་སྒྲོས་ཤིག །གལ་ཏེ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་དེས་ལན་དུ་བཤད་པ་ནི་དོན་དམ་
པའི་སྐྱུང་གཞི་ཡིན་ལ། དེས་ལན་སྤེམ་མ་འདིར་སྐྱུང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་སྐྱོང་བྱེད་
བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་རྣམ་པ་སོ་སོར་བྱེན་ས་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། །ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཏན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐར་ཉམས་
པར་འགྱུར་ལ། །གཉིས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ནི་སོ་སོར་བྱེན་ས་འཆད་པ་ཉིད་རི་ལྟར་རིགས་སྒོ་གཟུ་
བོར་བྱས་ནས་སེམས་པར་བྱོས་ཤིག །ཡང་དེས་ལན་སྤེམ་མ་འདིར་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱུང་གཞིར་བྱེད་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། །སྐྱེ་འཆི་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ནི་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་གང་གི་སྒྲོག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྤེམ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱུང་
གཞི་འཆི་བའི་རིམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་འབྲུང་བ་རིམ་གྱིས་འཇོན་པ་ལ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྐྱང་དུ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་སྒྲོན་ཤིང་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས། སྐྱུང་གཞི་དང་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱུང་གཞི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
པ་ལ་

༡༩༠༽

བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་མཁ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྐྱེ་བའི་དེ་མཁ་པ་སྐྱེ་
 གནས་བཞི་དང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷོད། །དེ་
 སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྟའི་རྣམ་པ་ནི། སྐྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་དེ་མཁ་ལོ། །སྐྱུང་གཞི་རྫོགས་པ་ནི་ཐ་མལ་
 གྱི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཁ་པ་ནི་ས་ཚུ་ལ་བེམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཆི་བའི་དེ་མཁ་པ་ལོ། །དེ་
 སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དོན་རྗེས་བྱས་པ་དང་། རོད་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་
 རྫོགས་པའི་དེ་མཁ་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །དེ་ནས་ཡང་གཞི་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་དེ་མཁ་པ་གཉིས་
 ལོ། །སྐྱུང་གཞི་རྫོགས་པ་དང་དེའི་དེ་མཁ་པ་ཞེས་པ་ལས་ཤེས་ལེགས་པར་བྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཡང་དེས་ལན་ཆེན་ལོ་ལས། མཐར་ཉི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ལྷག་པའི་ལྷ་
 ཉིད་དུ་གནས་པར་ཁས་སྐྱེས་ན། གྲུ་ལོ་ལྷ་ལྷོ་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར། རང་གི་དོ་
 བོས་སྐྱོང་དོ་ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱེས་གཞུང་ལུགས་ཐལ་རང་སྲོལ་གཉིས་ཀྱི། །དིག་པར་བཀའ་ཉེ་དེ་
 བཞིན་མ་བསྐྱབས་ན། །རྫོགས་དེ་མཁ་ལེ་ཤེས་སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་ལས། །རྣམ་གྲོལ་ཚོས་སྐྱེའི་རང་
 བཞིན་སྐྱེ་ཡིས་ཤེས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེས་ལན་སྤྱི་མ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། གང་གིས་སྐྱོང་པ་དང་དག་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཅི་ཡང་
 མེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྗེས་ལོ་ཞེས་རང་
 བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདུག་པའི་ཆེ་རྟོན་དང་བརྟེན་པ་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་མཚོན་རྣམས་དེ་སྐྱོང་བ་
 ཚོས་དབྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བའི་རང་ལས་བསྐྱབས་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་སུ་འགལ་བར་སྐྱུང་སྤྱི་དེའི་ཆེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ལྷག་
 པའི་ལྷ་ལྷོ་ཞེན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

༼༡༩༽

ཐལ་རང་གི་དབུ་མའི་ལྷ་བས་རང་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཚན་མའི་
སྟོས་པ་འགོག་དགོས་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚོས་ཉིད་
དུ་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རང་གི་གཞུང་ལས། དེས་ན་རིམ་གཉིས་རྣམས་
འགྱུར་བས། །ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ལྷ་དང་སྣགས་གྱི་
རྒྱ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་སྤྱད་པ་ཡི། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་འཕགས་པའི་
ཤེས་མཐོང་གིས། །མཛད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་སྤེལ་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མདོར་ན་སྐབས་
ཁ་ཅིག་ཏུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན། ཁ་ཅིག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་འཚད། འགལ་
ཞིག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རང་སྟོང་དུ་ཐལ་རང་གི་རིགས་པས་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་
བཤད། ལ་ལར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་པས་གཏན་ལ་
ཐབ་པའི་སྟོང་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་བྱིས་པ་རྣམས་ཡིད་བརྟན་བྱུང་བའི་ལུགས་གང་ཡིན་སྤྱད་གོས་པས།
མཁས་པའི་མདུན་སར་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག་འདིར་སྤྱས་པ། བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཉིད་
འཛིན་ཁས་ལེན་པ། །དེ་སྤིད་སྤྱང་གཞིའི་རིམ་གཉིས་ཁས་ལེན་དགོས། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཏན་
མེད་སྤྱོད་པ་རྣམས། །རྣམ་བཞག་རིམ་པའི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བཀག། །རིམ་པ་གཉིས་པར་གསུངས་
པའི་སྤྱང་གཞི་ནི། །འཆི་ཆེ་འབྱུང་བཞི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། །གཟུང་འཛིན་ཉོག་པ་འགགས་
པའི་འོད་གསལ་ཏེ། །མཐའ་བྲལ་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ག་ལ་ཡིན། །འཆི་བའི་མིང་ལ་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཞེས། །ཚོས་གྱི་བརྗེ་ཡིས་གསུངས་ཀྱང་དོན་དམ་མིན། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཞེས། །ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་སྤྱོད་ལ་དེས་མ་བྱུང། །དེ་བྱིར་མིང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དོགས་པའི་གཞི། །

༼༡༤༩༽

གྲིས་པ་ལ་བཞིན་མཁས་ལ་འདི་མི་རིགས། །དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གྲིས། །སྤྱང་
 གཞི་འདོད་པ་གད་མོའི་རྒྱ་རུ་ཟད། །ཚོས་ཅན་ཚོས་ཉིད་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས། །བཤད་པ་ཡོད་
 གྱང་བདེན་གཉིས་དགེ་བ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་མིན། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སྤྱི་
 བཅད་བའོ། །དེ་དེ་དུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏོག་གི་དབང་གིས་ཐ་
 མལ་དུ་སྤྱང་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྷུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་སོགས་སེམས་ལས་ལོགས་སྤྱི་གྲུང་བའི་ཐ་
 མལ་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གྱང་མི་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཐ་མལ་དུ་སྤྱང་བའི་གཟུགས་སོགས་ནི་
 བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་ཐབས་གྲིས་གྱང་སྤྲུམ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བསྐྱུར་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་
 ལྟར་འགྲུར་བའི་ཚུལ་ནི། དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན་ལས། གསང་སྤྲུམ་སྤྱི་བྱའི་སྤྱོད་པ་ཡི། །དེ་ན་མི་
 མཚོག་དག་ཏུ་འགྲུར། །གསེར་འགྲུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་ཡི། །ལྷགས་ནི་གསེར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་
 བཞིན་སྤྲུམ་གྱི་དེ་ཉིད་གྲིས། །མི་ཉིད་བདེ་གཤེགས་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་
 ནི་ལྷགས་ལ་གསེར་འགྲུར་བཏབ་པའི་ཆེ་ལྷགས་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཞིག་གསེར་དུ་འགྲོ་རྒྱ་མེད་
 བས་ལྷགས་མི་སྤངས་པར་གསེར་དུ་འགྲུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཐ་མལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་
 བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཅིས་བཏབ་པ་ན། ཐ་མལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཞིག་སྤྲུམ་
 ཡེ་ཤེས་སྤྱི་འགྲོ་རྒྱ་མེད་པས་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཉིད་མ་སྤངས་པར་སྤྱང་འགྲུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 གྱི། གནས་གྲུང་ཐེན་པའི་ཆེ་མ་དག་པའི་ལུས་མ་དོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་མ་དག་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་མ་
 སྤངས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཚིག་ཅུ་གྲིས་སྤངས་པ་དོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་
 གཏམ་ཡིན་པས་རྣ་བ་ཅུ་ཡང་གཏད་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས།

༼ ༡༤༣ ༽

རི་ལྷར་རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་བྱུ་ཉི་དང་འདྲ་བར་སྤང་པོའི་ཁོག་པ་བརྗེས་ཏེ་དོ་རྗེའི་ལུས་སུ་བསྐྱུར་ནས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་། ལུས་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་མེད་བར་བྱས་ནས་ཅིག་ཤོས་དོ་རྗེའི་ལུས་སུ་སོང་
 ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། རང་སྤང་གི་སྤང་པོའི་ཁོག་པ་མ་ལུས་པ་དོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་སྤང་བར་ཤར་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིར་དོ་རྗེའི་ལུས་ཞེས་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུའི་ལུས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་
 ལ་གྱའི། དོན་དམ་བདེན་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་སུ་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །འདིའི་
 དོན་ཤེས་པར་འདོད་ན། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་མཛད་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ས་
 མཚམས་རྣམ་པར་བཞག་པར་བལྟ་བར་གྱའོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་དོ་རྗེ་གསང་བས། རང་
 བཞིན་དགའ་སློབ་ཀྱི་དཀའ་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལས་
 སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་འདི་ལས་ཆོ་གཞན་མི་འཕོ་བར་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་སྐྱའོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ཨི་རྩ་བྱུ་ཉི་མགོན་པོ་ལྷ་བུའོ་
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །འདིར་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་ཅེས་དང་། སློབ་བསྐྱུས་སུ་སྤང་པོའི་ཁོག་པ་བརྗེས་
 ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་མ་དག་པའི་སྤང་བ་བྱུ་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་ཟེར་དོ། །གཞན་དག་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུ་བར་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་པའི་
 མིང་བྱང་བ་ཅེས་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པོ་སྐྱུ་ལྷ་བུ་སེམས་པ་ནི། རི་དྲགས་གཞོན་ལྷ་སྐྱུ་ལྱའི་
 རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སློབ་དཔོན་འཁྱིེ་པའི་
 དགོངས་པ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སྤྱར་བསྐྱུར་དུ་རྒྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྐྱུར་ལས། འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
 ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་དུ་འཇུག་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ། ས་དང་། ལུ་དང་། མེ་དང་།

༡༥༥༽

རྒྱུང་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཉེ་ལྷ་པོ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེས་པ་ནི་བརྟག་མི་དགོས་པའོ། །མཐོང་བ་
དག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་སྤྱ་འགྲུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཅི་ཞེས་བྱས་པས་ཞེ་ན། རང་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་
སྟེ། །རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་བསྐྱོམ་པས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཡང་སློབ་དཔོན་ལྷན་
དེ་ཕྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལས། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སྤྱར་བསྦྱར་བའི་ཚུལ་གསལ་
བར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱགས་ཀྱི་སྦྱངས་ན་ཤིང་ལ་སོགས། །བེམ་པོ་ཚོངས་
བཅས་རབ་དཀའ་བའང་། །ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་འགྲུར་བའོ། །ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཅི་སྟོས། །ཐ་མལ་བ་
ཡི་ང་རྒྱལ་ཉིད། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཡིས། །ཐམས་
ཅད་མཉམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། །རི་ལྟར་བརྒྱ་འདམ་སྦྱིས་ཀྱང་། །འདམ་གྱི་སྦྱོན་གྱིས་གོས་པ་
མེད། །དེ་བཞིན་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི། །སྦྱོན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བར་མི་གོས། །ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྦྱར་དུ་རུང་བའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་སྣ་ཚོ་གས་པ་རྣམས་སྦྱང་བ་དེ་དང་
དེའི་ངོ་བོར་སྦྱང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ལྡན་ཅིག་སྦྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་ལྷ་བྱ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་སྦྱོང་ལས། ཚོས་དང་གང་ཟག་བདག་དོར་བ། །ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་བྱུང་བས་
གསུངས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྷ་བྱ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁ་དོག་བསྦྱར་
བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་དེར་
འགྲུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་སྦྱོང་ལས། རི་ལྟར་ངང་བས་འོ་མ་ནི། །རྒྱལ་ས་
འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་དུག་བཅས་ཡུལ། །སྦྱངས་ནས་སྦྱང་བས་གྲོལ་བར་
འགྲུབ། །རི་ལྟར་ཚོ་ག་བཞིན་སྦྱང་ན། །དུག་ཀྱང་བདུད་ཅིར་འགྲུར་

༡༧༥༥

བ་ཡིན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མར་ལ་སོགས། །བཟའ་ལམ་ལོགས་པས་དུག་ཏུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
 སེམས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །གཏུན་ཚིག་བཟང་པོས་སྦྱངས་བྱས་ན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་མི་དམིགས་
 བ། །རང་བཞིན་དེ་མེད་རབ་ཏུ་སྒྲང་། །རི་ལྷར་མེ་ནི་ཚུང་ཏུ་ཡང་། །མར་དང་སྦྱིང་སོགས་འདུས་བྱས་
 བས། །སྒྲང་བ་དེ་མེད་མི་གཡོ་བ། །བརྟན་པའི་སྤྱན་པ་རྣམས་འཇིག་འགྱུར། །ཤིང་ཆེན་ས་བོན་སྤྲ་བ་
 ལས། །རི་ལྷར་ལོ་མ་རྩ་བ་ཡིས། །བརྟན་པའི་ཤིང་ཆེན་འབྲུང་བར་འགྱུར། །ཡུང་དང་དོ་ཐལ་སྦྱར་བ་
 ལས། །ཁ་དོག་གཞན་ཞིག་འབྲུང་བར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས། །ཚོས་དབྱེངས་
 མཁས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས། །མར་དང་སྦྱང་ཅི་མཉམ་སྦྱར་ན། །དུག་ཉིད་དུ་ནི་འབྲུང་བ་ཡི། །དེ་ཉིད་ཚོགས་
 བཞིན་དབྱེད་ན། །བརྟན་གྱི་ལེན་གྱི་མཚོགས་ཏུ་འགྱུར། །དདུལ་ཚུས་རེག་པའི་བཟངས་མ་ནི། །རི་ལྷར་
 སྦྱོན་མེད་གསེར་དུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །སྦྱངས་པས་ཉོན་མོངས་བཟང་པོ་
 གྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གསུམ་པ་གྱི་དོ་རྗེའི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ནི། དབྱེས་པ་དོ་རྗེའི་རྒྱད་འགྲེལ་མཐའ་དག་ལས་རང་གི་ལུས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
 འདི་ཁོ་ན་དག་གྱེད་སྦྱང་གཞིར་བཞག་དེ། རི་སྐད་དུ། དོ་རྗེ་སྦྱིང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་དོ་རྗེའི་
 རིགས་ནི་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་བདུན་ཉིད་ཀྱི་མིང་འཕྲོ་བོ། །དེ་ནས་བདག་ཅག་ཉིད་ཀྱི་སྤང་
 པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དང་དབང་པོ་དང་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རི་སྦྱིང་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ལས། ལས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་ལྟ་ཉིད་དུ་བཏགས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཚུལ་
 ཉིད་དུ་མི་བཏགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོའི་ལས་ཅན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞུགས་སྤང་
 དོ་རྗེ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚོར་བ་ལ་ཡང་དཀར་མོར་བརྗོད། །འདུ་ཤེས་ཚུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མ། །འདུ་བྱེད་དོ་
 རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །རྣམ་ཤེས་སྤང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་འགྱུར་མ་

༧༧༦༽

གནས་སོ། །ཉག་ཏུ་འདི་དག་རྣམ་དག་པ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་པས་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་ནོར་བུའི་ཉེ་སྐྱོར་ན། །ཁ་དོག་གང་དང་གང་བཞག་པ་དེ་དང་དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་འགྱུར་
 བ་བཞིན་ནོ། །དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་དེ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱུངས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་
 བཤད་པ་ལྟར་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་རྣམ་འགྱུར་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་
 བ། མིན་ཏེ། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། འབད་ཚོལ་ཆུང་དུས་ཡུལ་རྣམས་ལྟའི་དོ་བོར་
 བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ཀྱི་དངོས་མེད་གང་ལས་བདེ། །ཞེས་པའི་
 ལྷ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་མེད་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བརྟན་པའི་རྣམས་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུང་དང་། ལྷང་པོ་
 ལྟར་མི་གཡོ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་ལུས་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་འགྱུར་
 བར་བསྟན་ཏེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྟར་པའི་དོ་རྗེའི་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ཡང་ཁུ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཁྲུངས་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་རང་གི་
 ལུས་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁུ་བ་ལས་མ་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ནི་བྱུང་ནས་རང་
 གི་ཞལ་ལན་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་སོང་དོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དུ་རྒྱ་ཅ་རྩའི་ཀུ་ལྷ་ཉིའི་གཞུང་དང་ཡང་
 འགལ་ཏེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱར་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད། སྐྱུར་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྟར་བསྐྱུར་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལས། སྤྱིད་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་
 སོགས་མ་དག་པ་རྣམས་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་མཚན་
 བྱུ་སྤྱོ། འགྲེལ་པ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་མ་དག་པ་ནི་གང་། དག་པ་ནི་གང་གིས་དོན་
 དུ་ཞེས་དགོངས་

༩༩༩༩༩

མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཉོག་ཅེ་བས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
མན་ངག་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རང་སྣང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་དོག་བསྐྱར་བྱས་པ་
དང་། རོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། གཉིས་མེད་བཅུད་ཀྱིས་ཐིགས་པ་ཡི། །རྫོ་ཤིང་
འཛིན་པའི་འགྲུང་བ་རྣམས། །ལྷ་ཡི་རྣམ་པར་འགྲུང་བ་ནི། །བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྣང་རྗེ་ཆེ། །གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་རྣམ་པ་གཅིག་ །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་གྱེ་བྲག་ཏུ་རྗེ་བཅུན་ས་སྐྱ་བའི་ལུང་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་བཅེ་བ་ཆེན་
པོས། དབང་བཞི་རོ་སློབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཉེན་འགྲེལ་འགྲིག་པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ལུས་མ་
སྤངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐོབ་ན་གཞན་ལྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཐམས་ཀྱི་ལུས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱར་མི་བཏུབ་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ལུས་མ་སྤངས་
ཞེས་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འགྲུང་
བའི་སྐྱ་ལ་ཟེར་ན་ནི་ཚོས་ཉིད་དངོས་མིན་ལ། ཚོས་ཉིད་དངོས་ཡིན་ན་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་
བྱེད་པར་འགལ་ཞིང་། ཉེན་འགྲེལ་སྐྱིག་པ་ཉིད་འགལ་ལོ། །ཡང་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་
ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་མཚན་དོན་གྱི་གོ་བ་འཆད་པ་ན། དེ་བས་ན་ལམ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པའི་གདམ་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ལམ་
གྱི་དུས་སྐྱེ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་སྐྱོན་བྱུང་ཏུ་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུང་ལས། ལུས་ལ་ཅ་
གནས། ཅ་དེ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོན་བྱུང་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཅ་མེད་ན་སྐྱེ་སྐྱེ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་མེད་
པ་དང་། ཅ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་ཉེན་འགྲེལ་གྱིས་གནས་ཀྱང་པས་ལན་གཅིག་སྐྱེ་སྐྱེ་འཆར་བའི་སྲིད་
རོ། །

༩༡༠༽

དེ་བས་ན་རང་བཞིན་སྐྱེན་གྲུབ་དང་། འགྲུར་དུ་རུང་བ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་ཅི་དེ་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུ་
 སྐྱེན་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པས། རྒྱ་ལམ་གྱི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་མ་དོར་བར་གནས་པས། གསང་སྤྲུལ་ས་
 ལམ་ཉི་བའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་དབང་། རྩམ་པའི་དབང་དེ་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་དབང་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། ལམ་ལྟ་བ་དང་། སྐྱུལ་སྐྱུའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུར་གསུང་། དེས་རྒྱ་ལ་སྐྱེན་གྲུབ་ཏུ་
 ཅི་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་འབྲས་གསུང་མདོ་ཞེས་བྱ་འབྲུང་བས་བསྟན་ཏོ། །དེས་གཞན་གསུམ་ལ་
 ཡང་འགྲེས་ཉེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་འབྲས་བུ་ལམ་དང་བཅས་པའི་གདམ་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཐར་
 ཐུག་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན། རྒྱ་ལམ་གྱི་ཚོས་ཉེན་ཅི་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་
 སྤངས་ཏེ། གནས་གྲུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་སྤང་བས་བསྐྱུས་ནས་ཡོད་
 བར་བཞེད་དེ། དཔེར་ན་ལྷགས་སྤང་སྟོང་གསེར་འགྲུར་ཅིས་བསྐྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བཞག་
 བ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མཐར་ཐུགས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་སྟེ། སྐྱེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཅི་གནས་གྲུར་
 ལས་བྱུང་བ། ལམ་དབྱིབས། ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད། གྲུབ་མཐའ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ལས་བྱུང་བ་
 གྲུས་ན་གནས་གྲུར་ལ་ཡེ་ཤེས་ཅི་བས་དེ་གསུམ་པོ་ཡང་དེས་འགྲེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཐམས་
 ཅད་མི་རིགས་པ་ཐམས། ད་སྟེ་ཉེན་ལ་བཞི་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །གལ་ཉེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེན་འགྲེལ་བཞི་གནས་བསྐྱུར་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། མིན་
 ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ནི་གང་ཟག་ཀུན་ལ་ཐུན་
 མོང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་སྟེ་སྐྱུ་མིན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཁྱེད་ལ་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་མ་ཚང་བར་འགྲུར་རོ། །དབྱུ་མ་བ་
 ཐམས་ཅད་

༼༡༥༽

ནི་གནས་འགྲུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་འགྲུང་བྱའི་ཚོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པར་
ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དོན་ནི་གཞི་དུས་ན་ལམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚང་བས། ལམ་གཞི་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེར་མེད། འབྲས་བུ་ནི་དེ་གཉིས་ལས་འགྲུང་
རྒྱ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེར་མེད་དེ། དེས་ན་ཚོས་གྱི་རྗེས། གཞི་ལམ་
འབྲས་བུ་སུམ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲིབ། །འཁོན་གྱི་རིགས་གྱི་ཤུགས་སྤོ་མཚོག། །དོ་རྗེས་རིགས་
གཅིག་ཀྱང་དགའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །བཟང་པོ་ལས་གཞན་དོན་མ་ཐུན་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །ཞེས་བཤད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གོང་མས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སུམ་དབྱེར་མེད་དུ་བཤད་པའི་གོ་རྒྱུ་གཞི་
ལམ་འབྲས་བུ་སུམ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ལ་མི་འཛིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལྟའི་
ཡི་གེ་ལས། ད་ལྟའི་ལུས་ངག་ཡིད་སྣོང་པོ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ལྟ་སྟེ། ད་ལྟའི་དོན་བྱེད་
རུས་པའི་ལུས་འདི་སྒྲིབ་རྗེ། དོན་བྱེད་རུས་པའི་ངག་འདི་གསུང་རྗེ། དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཁམས་
དྲངས་མ་ནི་ཐུགས་རྗེ་རྗེ། དོན་བྱེད་རུས་པའི་རྒྱུང་འདི་སྣོང་པོ་རྗེ་རྗེ། དེ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་བྱེད་
རུས་པའི་ཀུན་གཞི་དག་པ་འདི་བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་གཏུན་ནས་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བོ་དེ་ཀུན་རྗེས་ཏུ་འདོད་ན་ནི་གཏུན་
མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་། དོན་
དམ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བོ་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རུས་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ།
གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རང་ཉིད་དོ་བོའམ། གོ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་
དབང་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། དའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་

༼༡༥༩༽

ལ་རག་ལས་བསམ། གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟེན་ནི་དེ་སྐྱེ་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་འདུག་
ལུགས་ལ་རག་ལས། རླུང་དང་བས་དང་ཡུལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལུ་ཅ་བརྟེན་བ་དང་། གཉིད་ལ་སོགས་བ་
ལ་རག་ལུས་བའོ། །ཞེས་བཤམ་བས་སོ། །འབྲེལ་བ་བྱུང་ཉེ། ལྷ་བསམ། རང་བཞིན་དང་ནི་བཙུག་མིན་
དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་བ་མེད་བ་ཡིན། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བས་ཤེས་སོ། །འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་ལུས་བའི་
དངོས་པོར་བཤམ་བ་ལ། རྟོག་དཔྱད་སྤོང་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་བར་ལམ་འབྲས་སུ་བཤམ་བའི་ཀུན་
གཞི་དང་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་གཅིག་གོ་བཅེར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷའི་ཡི་གེར། ཀུན་གཞི་དོན་བྱེད་
ལུས་བའི་དངོས་པོ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ཡིན་བར་གསུངས་བ་མ་གོ་ཞིང་། རྣོས་གསུམ་རབ་དབྱེའི་
ཚོགས་སུ་ཁས་སྤངས་བ་ཡིན་ཉེ། བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ནི་ཚོས་དབྱེངས་འགྱུར་མེད་ལ་བཤམ་
ཅིང་། ཚོས་དབྱེངས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་གསུངས་བའི་སྤྱིར་ཉེ། རི་སྐད་དུ། ཚོས་
དབྱེངས་ཡོད་པའང་མིན་ཉེ་ཞེས་བ་ནས། གསུངས་ཞེས་བའི་བར་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་
བ་ལ། །ཞེས་ནས། མ་རླངས་ཤིག་ཅེས་བའི་བར་གསུངས་བ་ལྟར་འོ། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་དག་
བ་ལ། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱབས་ནས། །སྐྱེ་མའི་གར་གྱིས་འགྲོ་བ་འདྲེན་བ་ཡི། །གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚུལ་འདི་ཁོ་བོས་རིག། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་རྟོག་གོ་བ། །དབྱེ་མ་ཆེན་
པོའི་ལམ་དུ་རི་ལྟར་འགྲོ། །རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་གཏམ་གྱིས་འཇིགས་བ་དག། །གཞུང་འདི་མཐོང་ན་
སྤག་དོག་ལག་བ་ཡི། །རྣ་བ་བཀག་ཀྱང་ཡིད་ལ་རླག་རྩ་ཡི། །ཆེར་མ་དམ་དུ་བྱས་བ་མ་ཡིན་
ནས། །བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བའོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་བསོད་
ནམས་ཅེ་མོའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་

༼ ༡༥༣ ༽

བསྐྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལྟའི་སྐྱུར་གནས་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། རི་རྐང་དུ། གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་
ལས་ཀྱང། དེའང་འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ད་ལྟར་དང། ས་ལ་གནས་བ་དང་འབྲས་བུའི་
གནས་སྐབས་སུ་འཕོ་བ་ལྟར་ལུས་ཀྱང་འཕོ་སྟེ། ད་ལྟར་ཅ་ལུས་ཟུག་བ་དང་བཅས་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་
བྱེད་ལ། ཡང་ཅ་དེ་དག་ལམ་དུ་འབར་འཇག་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་སོགས་བ་བྱས་བས་རྣལ་འབྱོར་
བ་ལམ་ཀྱི་ལུས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡང་རྒྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་མར་ཐིམ་བའི་ཆེ་ལུང་པོ་ལ་སོགས་
བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གནས་གྱུར་བ་ན། སོ་དང་སེན་
མོ་ལ་སོགས་བ་བྲ་སེ་ན་ལྟ་བུ་དྲངས་ཤིང་ཐོག་བ་མེད་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཀྱང་རྟོག་བ་མེད་བར་
རྣལ་མར་གནས་གྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་གནས་གྱུར་བ་ལས་སངས་རྒྱས་
ཉིད་འབྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞན་གང་ན་ཡང་མི་གནས་ཏེ་མི་རྟེན་དོ། །དེའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་
ལུས་ལས་གཞན་དུ་ཚོལ་བ་དེ་ནི་མི་ཤེས་བའི་སྐྱིབ་བས་བསྐྱིབས་ཞེས་བརྗོད། ལུས་སངས་རྒྱས་
ཡིན་བ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་ད་ལྟ་ནས་ལུས་ལ་གནས་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་ལུས་ལམ་དུས་ཀྱི་ལུས་སུ་ན་
འཕོ་བ་དང། ལམ་ཀྱི་ལུས་འབྲས་བུའི་ལུས་སུ་ན་འཕོ་བ་ལ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། གང་ཆེ་ལས་ཀྱི་ལུས་བཅོས་ལ། །དེ་ཆེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་བ་ན།
རྣལ་འབྱོར་བ་འབྲིང་གི་ལུས་ཞིག་ནས་བར་དོར་སངས་རྒྱས་བ་ལ་ལས་ཀྱི་ལུས་བཅོས་པའི་དོན་དུ་
བཤད་ལ། རྣལ་འབྱོར་བ་མཚོག་གི་ད་ལྟར་ལུས་ཉིད་བསྐྱུར་བ་ལ་བཅོས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། རི་རྐང་དུ། གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལ་གང་ཆེ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྟོགས་བ་མཚོག་ཏུ་

༩༡༤༽

གྲུང་བ་གང་གི་ཚེ་ལོ། །ལས་ཀྱི་ལུས་བཅོམ་བ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་འདིག་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་
བ་འབྲིང་གིས་ནི་ལུས་འདི་ཐོར་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐྱེ་མའི་གདམ་ངག་གིས་བརྒྱུང་སྟེ་བར་མ་དོའི་
ཚེ་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་མཚོག་གིས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཉིད་བསྐྱུར་
བ་ལ་བཅོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཏེ་ལྷར་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ལྷག་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་
ལུས་སུ་གྲུང་ཏོ། །ཞེས་སྟོན་བ་བསྐྱུས་བ་ལས་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ལྟ་དེ་ལོངས་སྟོན་
རྫོགས་པའི་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་ཚེན་པོས་
སྟོན་ཤིང་དུ། འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་བ་འཆད་བ་ན། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སྐྱུང་གཞི་བསྐྱེད་
རིམ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་སྐྱུང་གཞི་རྫོགས་རིམ་དུ་བཤད་བ་ཡང་མི་རིགས་པ།
མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་དག་སྐྱུང་བུའི་ངེ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱུང་གཞི་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡིན་ན་ལོ། །སྟོང་
བྱེད་ལམ་གྱི་བསྐྱུར་རུས་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །གལ་ཏེ་ལུང་འདི་ཉིད་བརྟན་དགོས་
སོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་རྟོན་ཏེ། སྟོན་ཤིང་ལས། དེ་ལ་སྐྱུང་གཞི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བཤ་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་གྲུབ་བ་ཡིན་ལ། རིམ་བཤ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བཤ་སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟའོ། །དེ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ལྟའི་རྣམ་པ་ནི་སྟོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ལོ། །སྐྱུང་གཞི་རྫོགས་བ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སེམས་ཅན་འཆི་
བ་ཡིན་ལ། རིམ་བཤ་ནི་ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་བཤ་ལ་སོགས་པ་འཆི་བའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མིག་
གིས་ལེགས་པར་ལྟོས་ཤིག་ ཡང་ཉེ་རྒྱ་དང་མཚམས་སྐྱུར་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཁར་དེའི་
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྒྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་འཇཉ་ལུས་དོ་རྗེའི་སྐྱུར་གྲུང་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
ལུས་ཟག་བཤ་དང་བཅས་བ་ལྟའི་སྐྱུར་

༼ ༡༥༥ ༽

འགྲུང་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། འདོད་ན། རྗེ་རྒྱུང་ལས། ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་དངོས་གྲུབ་
 ཆེ། དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་མིན། དེ་དུས་དེ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ཅིང། རྒྱུད་ཅིག་ལ་ནི་བདེ་ཆེན་
 ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་སོས། སྲིད་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་
 བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤམ་གྱང་མ་དག་པའི་ལུས་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེས་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ་སྟུམ་ན།
 གསུངས་ཏེ། ལུ་ཉི་པའི་གསལ་བྱེད་ལས། ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་
 སའི་ཁམས་ནི་ལྟར་བར་བྱེད་མའོ། །ཚུའི་ཁམས་ནི་གསོད་བར་བྱེད་མའོ། །མའི་ཁམས་ནི་འགྲུགས་
 བར་བྱེད་མའོ། །རྒྱུད་གི་ཁམས་ནི་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་མའོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་བརྒྱའི་དྲུ་བ་
 ཉེ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བརྗོད་ཅིང། སེམས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཙུ་བདུན་
 དག་པའི་ལྟ་བཙུ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རིགས་ངན་གྱི་ཁང་བ་མེས་
 བསྐྱེགས་པ་བཞིན། ཚོགས་གསོག་པའི་ཉེན་ཁུད་པར་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསལ་བར་
 བཤམ་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །རིགས་ངན་གྱི་ཁང་བ་མེས་བསྐྱེགས་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
 ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟའི་རྣམ་པར་བསྐྱུར་བ་ལ་བྱའོ། །ཕྱང་པོ་སོགས་
 གཏན་མེད་དུ་བཏང་བ་ལ་ནི་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་སློ་གྲོས་ཚུང་དུ་དག་གི་དགོས་པ་ལ། གཟུགས་
 སོགས་ལ་ལྟ་དང་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་སྟུམ་ན། མིན་ཏེ། སྲུང་མི་སྐྱོམ་
 པའི་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་པ་མིན་པའི་ལྟའི་རྣམ་
 པར་བསྐྱུར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐ་མལ་པ་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་མལ་པར་བསྐྱོམ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སློ་ན་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལོ། །འོ་ན་ཐ་མལ་
 ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

༩༡༥༦༽

ཐ་མལ་རྣམ་ཏེག་གི་དོར་ཐ་མལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་མལ་བ་ནི་ཁས་སྒྲུངས་པ་
མེད་ལ། ཐ་མལ་རྣམ་ཏེག་གི་དོ་བོར་ཐ་མལ་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སློམ་པའི་དོ་བོར་ཁས་ལེན་
བ་མིན་གྱི་སློང་དང་དོ་ལ་སློམ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས་སློན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དོན་འདི་འདྲ་བ་
ལ་དགོངས་ནས་དབལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཉམ་སྟོང་པོ་དོན་གསལ་ལས། ཀ་སྤྱ་ལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ཐ་
མལ་གྱི་ལུས་སྣ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སློང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། སློམ་ཆེན་གྱིས་དྲིས་ལན་ལས་ཀྱང་།
ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལུས་འདི་ཉིད་ཀ་ལེ་ལས་གྲོལ་ཏེ་སྐྱའི་བཞིའི་དོ་བོར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་བ་སློང་བྱེད་གྱི་སློམ་ཚུལ་བཏགས་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྐྱེར་ཡིན་སློམ་དང་མིན་སློམ་གྱི་དོན་དབྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་སློམ་ཚུལ་དབྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོགས་སྤྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རིག་འཇིན་སློ་གྲོས་བཟང་པོའི་དྲིས་ལན་ལས། ཞིབ་མོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདག་གམ། བདག་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་།
ཀུན་རྫོབ་པའི་བདག་གམ། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བཤད་པས་སོ། །དེ་སྐྱེད་
དུ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དག་དག་པའི་བདག་ཁེས་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དམ་པའི་བདག་ཁེས་དང་།
ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་ལྟར་
བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་སྣག་པའི་སྣར་སྐྱབ་པའི་གཞི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདག་ཏུ་ངེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་ཐོག་མར་སློང་བ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་སྣར་བསྐྱབ་པའི་
ཆེན་སློང་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བསྐྱེད་

༩༡༥༽

བ་ཡིན་བས། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་པ་རང་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་སྤང་ཚུལ་གྱི་དོན་རྗེས་གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་ལྷག་པའི་
 ལྷ་ཡིན་ནམ་མེད་ཞེས་དབྱེད་པ་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་
 བུ་དངོས་མིན་པར་བཤད་ལ། དེའི་གོ་བ་རྣམ་འགྲུབ་པ་རང་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱུར་
 གནས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་དགེས་པ་དོན་རྗེས་ཡིན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྟོག་པ་ལ་ལྷ་ཞེས་
 སྤྱུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ། རྟོག་པ་དེའི་ངོ་བོར་ལྷ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པར་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བོ་ལས་
 ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྣའི་སྐྱབ་གཞིར་འདོད་པ་དགག་པ། ཡིན་སྟོན་གྱི་དོན་
 རོས་མ་བེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རང་གི་
 ལུས་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་མེད་པས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལྟའི་ངོ་བོར་བསྐྱབ་པ་མེད་ལ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པས་ནི་སྤང་བ་གང་དུ་སྤང་ཡང་རང་གི་
 རོ་བོ་གོ་ཡུལ་དུ་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་དུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར། ཐ་མལ་དུ་
 སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱུར་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྣའི་རྣམ་པར་
 ཡང་བསྐྱུར་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་དག་སྤང་དུ་བསྐྱུར་བས་ཚོགས་པའི་གོ་རྒྱུ་མ་ཆགས་པ་
 འདི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས། མཐུན་རབ་དབང་སྤྱུག་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོས། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་གིས་
 འདྲིགས་ན་བསྐྱེད་རིམ་མ་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་གོང་དུ་ཡང་ཡང་བལྟན་བེན་ཏོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་དག་ལྷན་ལས། གཉིས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱོན་པའི་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་
 གལ་ཏེ་ལྷ་བ་

༩༡༥༽

ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེ་མོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནས་སྐྱོམ་མཁུ། མིན་ཡང་སྐྱོམ། དང་
པོ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱབ་པོ་རྒྱལ་པོར་སྐྱོམ་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་
གྱུར་མི་འགྱུབ་པོ་སྐྱམ་པ་ལ། ཡིན་ནས་སྐྱོམ་པ་འདི་ལའང་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་
མ་སྐྱབས་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། འདི་ཉིད་ཚོས་ཉིད་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་སྟེ་
ནམ་པ་ལྷ་བར་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོམ་སྐྱབས་ནམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་ལ་
མེ་མོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པར་མོས་པ་བྱས་པས་ལན་གཅིག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་མོས་
པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་བ་ཡེ་ཤེས་མེ་མོང་ལྟར། །ཞེས་བྲ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་
མངའ་བའི་མེ་མོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། འདི་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་ཉིད་ནས་
བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དེས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་གསོག་ཅིང་སྐྱིབ་པ་
འདག་པའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བས་ན་བྱིན་རྒྱབས་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པ་དེ་ལ་ངོ་
བོར་ཞེན་པས་འཇུག་པའི་ལམ། ཐབས་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་མི་བསྐྱབས་ན་
འབྲེལ་བས་མི་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ཞེས་བྲའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ནི་རང་དང་སྣའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱུང་བར་མེད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྐྱོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཟེར་གྱི། རང་གི་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་ངང་བཞིན་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་ཏེ། སེམས་སྟན་སྐྱེས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན་
ནམ་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞེག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེ་
ལས། བདག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལྟའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱོར་
གཅིག་པའི་དེའི་སྤྱིར། བདག་དང་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྐྱོན་སྐྱུང་བར་མེད་དོ་ཞེས་
ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་

༩༡༩༽

བ་སྟེ། འདི་ནི་བྱིད་བྱ་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་འདོད་ལ། ལྷོད་པའི་རྒྱུད་དུ་འང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་
མེད་ཀྱང་སྦྱོར་ན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྦྱོན་མེ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་སྦྱིར། རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ཡང་བྱིད་འདོད་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་
པའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་ལྟ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས། ས་ཐོབ་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟར་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་སྦྱིར་དང་། ཞེན་པའི་ཆ་དེ་ནི་ཞེན་པས་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་གོ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་གོ་རྒྱུ་མིན་པའི་སྦྱིར་དོ། །ཇི་སྟེན་དུ། ལྷ་མ་ཚོས་གྱི་རྗེས་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་སྦྱོན་མེ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་སྦྱོན་ས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱོམ་པ་འདི་ནི་
སྦྱོད་རྒྱུད་ཡན་མདུན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་མཐའ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་མཚན་དཔེས་སྦྱས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་དང་རྣམ་པར་རང་གིས་སྐྱོམ་པའི་སྦྱ་
གཉིས། ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པའི་སྦྱོན་ས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཆ་ནས་འབྲས་བུའི་
སངས་རྒྱས་དང་བདག་གི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་དང་། མོས་པ་ལམ་དུ་
བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། ཞེས་རང་གིས་བསྐྱོམས་པའི་སྦྱ་དང་འབྲས་བུས་གྱི་སྦྱ་གཉིས་ཀ་
ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཁྱད་པར་མེད་པས། རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་གོ་རྒྱུ་དེ་ལ་
གསུངས་པས་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །འདིར་འདི་ཡང་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། ཡིན་པས་བསྐྱོམ་པའི་དོན་
རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དང་། སྦྱང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་སོགས་སངས་རྒྱས་

༩༦༠༽

ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་འདོད་པ་མིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་དམ་ཚིག་གི་སྐད་དང་
 ཚོས་ཀྱི་བདུག་ཚོ་ཐོར་བྱས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདུག་ཚོ་ཐོར་བྱས་པའི་སྐབས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་བཤའ་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རིགས་ལྷ་ནི་རྒྱ་སྤྱང་པོ་ལྷ་སྤྱང་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་
 སངས་རྒྱས་ལྷའི་རང་བཞིན་ནམ། བདག་ཉིད་དམ། རོ་བོ་འཕ། རིགས་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 འབྲས་བུ་རིགས་ལྷ་ལ་ཡང་སྤྱང་པོ་ལྷའི་རིགས་དང་། རོ་བོར་བཤའ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། རྒྱས་པར་
 རྒྱད་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྤྱང་པོ་ལྷ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དེ། མདོ་སྡེ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སྤྱང་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་
 བྱང་ས་འོ་མའི་ནང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི། འོ་མ་ལས་ཞོ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞོ་ཞེས་
 བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱང་ས་འོ་མའི་ཆེན་ཞོ་མེད། མར་དང་ལྷན་མར་དང་། ཉིང་ལྷ་ཡང་མེད་དེ། རོད་དང་འི་
 མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འོ་མ་ལས་ཞོ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འོ་མ་ལ་ཞོ་འི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་སྟེས་
 སོ། །ཞེས་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཤའ་བ་ལྟར་རོ། །འདི་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་མ་གོ་བར་སྤྱང་པོ་ལྷའི་
 རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་ཅེས་ཀྱི་མིང་ལ་འབྲུག་པའོ། །མདོར་ན་
 སྤྱང་པོ་ལྷ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྷའི་རོ་བོ་འཕ། རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རིགས་ལྷ་ནི་མིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བྱུ་བ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་རོ་བོ་
 ལས། །སྤྱང་པོ་ལྷ་ནི་རྒྱལ་

༧༩༩༽

བར་བཤད། །ཁམས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་སྐྱུང་འདོད་དོ། །ཞེས་
དང། །རྗེ་གས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ། །ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ། །དེ་ཉིད་དམ་ཚིག་
སྐལ་བཟང་བས། །དེ་དང་དེ་མིན་གྱིས་བསྟན་པ། །དེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཅི་བ་དེ་
བཞིན་དོ་རྗེ་ལྷ། །དེ་ལྷན་མོ་དབང་བསྐྱེད། །དེ་ལྷན་མོ་དབང་དོ་རྗེ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དམ་ཚིག་
གི་སྐད་ཀྱིས་གསུངས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང། །སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཉིད་
ལས། །དེ་ལྷན་ཡིན་ན་སོག་ཆགས་ཀྱི། །སྤྱིད་གསུམ་ཉལ་ཏུ་རྗེ་གས་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་སྤྱིར་བྱ་ཀྱང་དང། །ཐོས་དང་སྐྱོམ་པ་དོན་མེད་དོ། །འདི་ག་ཉེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ན། །འཕོངས་པ་ཀུན་གྱི་མི་འབྱུང་ལ། །བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་ལ་སོགས། །གཞོན་པ་དེ་ལ་ཡོད་
མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྐྱུང་གྱུར་ན། །མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཡོན་
ཉན་འབྱོར་པ་ཡང་། །ཅི་སྤྱིར་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར། །གང་ཡང་དེ་ལྷན་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྗེ་གས་
སངས་ཇི་ལྷན་འགྱུར། །ཞེས་གཞོན་བྱེད་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་རྣམ་པར་སྐྱུང་
མཛད་སོགས་གསུངས་པས་དེར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། །མོ་དབང་དོ་རྗེ། །མོ་དབང་བསྐྱེད། །ཐལ་ཚུན།
ཐུ་བ་ག་བྱུར། །བཤད་བ་ཨ་རུ་ར། །གཅི་བ་སྐྱེ་ཅི་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་། །དངོས་
པོ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པར་སྐྱུང་མཛད་སོགས་དེ་དང་དེའི་དོ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ནི།
དམ་ཚིག་གི་སྐད་ཡིན་གྱི། །ཡང་བུམ་པ་དང་སྐམ་བུའི་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་མིན་ནོ། །བྱུང་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་བསྐྱེད། །སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ནི་རྗོ་རྗོའོ། །དེ་ཆེན་ནི་
རྣམ་པར་སྐྱུང་མཛད། །དེ་ལྷན་མི་བསྐྱོད་པའོ། །ཐལ་གི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ནོ། །ཐུ་བ་ནི་འོད་དཔག་
མེད་དོ། །འགན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

༩༡༦༩༽

མིང་གི་བདུད་ཅི་ལྟ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མིང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རིགས་པས་ནི་དོན་དམ་པར་སྟེ་མིན་
 འོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། །མདོར་ན་སྟེ་སོ་སོའི་དག་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གཞི་ལམ་གྱི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྐྱུར་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱ་ལ་དགོངས་ལ། རང་རིག་པའི་དག་པ་
 འཆད་པ་ན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་ཚོད་དུ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་
 སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པའི་སྐབས་སུ་ནི། དབྱིངས་སྟོན་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་
 ལས། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མི་འདོད་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སྟེ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པས།
 སྐབས་སྐྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །འོ་ན་གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་དགེས་པ་གྱི་དོན་ལྟེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་དེ་
 ཡང་དམ་ཚིག་གི་སྐད་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 གྱི་དོན་ལྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཚོས་
 བེ་གང་ཡང་མེད་པས་གྱི་དོན་ལྟེ་མིན་པའི་མཚན་གཞི་ཡེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཚུལ་འདི་སྟོན་དཔོན་ཆེན་
 པོ་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་དོན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཇི་
 སྐད་དུ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་
 ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་ཚུད་པ་ལས་གྱི་དོན་ལྟེ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དོ། །དེ་སྟེ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དོན་
 རྗེའོ། །རྒྱ་ཡང་གྱི་དོན་ལྟེ་ཡིན་དགོས་པས། རྒྱུད་གསུམ་ག་གྱི་དོན་ལྟེ་ཞེ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་
 གྱི་དོན་ལྟེ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་གསུམ་ཀའི་སྟེ་མིང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་གསུམ་ཀ་ལ་དེའི་སྟེ་བཤད་དུ་ཡོད་ལ།
 བྱུང་པོ་སྟེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཅ་སྟེ་སྟེ་བཤད་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་
 པ་སྟེ་བྱེ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་ཐུག་རྒྱ་མཚོན་པའི་མིང་ཡིན་པས། གྱི་དོན་ལྟེ་མིང་དང་མི་འབྲེལ། །ཡང་
 སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ། དངོས་ཀྱན་གང་དང་གང་སྣང་བ། །གཙོ་དེ་རང་གི་

༩༡༦༣༽

ལྷག་པའི་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའི་སྐབས་སུ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷག་པའི་
 ལྷ་གསུངས་པ་ཡང་། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ལྷག་པའི་ལྷའི་རྒྱ་ས་འདེབས་པའི་ཐབས་ལ་གོ་བར་
 བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་ཀྱི་ཚ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷོག་ནས་སྐྱལ་སྐྱུར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཚ་དེ་རང་
 བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཀྱི། ཚ་དེས་སྐྱལ་སྐྱུར་དོན་གྱི་ལ་
 སྐྱལ་སྐྱེ་ལྷན་གྲུབ་དུ་འཛོག་པ་དེ་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྟོག་བཏགས་མིན་ཏེ། ས་
 རྒྱ་པ་ཆེན་པོས་གཞུང་བཤད་ལས། ལུས་ལ་ཚ་གནས། ཚ་དེ་ལ་སྐྱལ་སྐྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚ་མེད་ན་སྐྱལ་སྐྱུར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཚ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་
 རྒྱུར་པས་ལན་གཅིག་སྐྱལ་སྐྱུར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་དང་འབྱུར་དུ་
 རུང་བ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་ཚ་དེ་ལ་སྐྱལ་སྐྱེ་ལྷན་གྲུབ་དུ་བཞག་པས། རྒྱ་ལམ་གྱི་དུས་ན་
 འབྲས་བུ་ཡང་མ་དོར་བར་གནས་པས། སྐྱགས་ལམ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྟོན་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུང་འདི་ནི་རྟོག་བཏགས་སུ་སྐྱུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱས་
 པ་འདྲའོ། །གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་དུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐོམ་ཚུལ་ལ་དབྱུད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོགས་སྐྱ་མ་
 བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་ཏེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་འཛིན་སློབ་གྲོས་བཟང་པོའི་བྱིས་ལན་
 ལས། ལ་ལ་དག་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ཉེན་དང་བཟེན་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། ལུས་
 དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བས། མ་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉེན་དང་བཟེན་
 པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཟེམ། དེ་ལྷན་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ན་རྒྱ་འབྲས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དགོད་

༩༡༩༽

བ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
དག་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་ངེས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། ལམ་ཟབ་ཀྱི་ཞེན་བ་སྦྱོང་བའི་
ཐད་དུ། སྤང་བོ་སངས་རྒྱས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ལ་བརྟུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཚེད་
དུ། ལྷ་མའི་གསུང་གིས། ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་ག་པའི་ལྷ་སྤྱི་བོ་ནས་ཐོན་པར་བསམ་ནས་ཞེན་
བ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ནང་། ལྷ་ས་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཀྱི་དོ་རྗེའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཞིག་ཟུར་དུ་ཐོན་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོས་བ་མཛད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཚུད་གསན་པའི་སྲིད་དང་། ལྷ་ག་པའི་ལྷ་ཟུར་དུ་དབེན་བ་དེ་དག་ལ་ལུས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་མ་ཚང་བའི་སྲིད། གསང་བ་འདུས་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོ་གས་བསགས་
ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཚོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན། ལྷ་མོ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུ་བའི་རིམ་
བ་ལ་འཆད་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལྷ་འོད་གསལ་དུ་
ཐིམ་བ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་བྱང་བཞིན་
དུ། །བཞུགས་པ་དག་ནི་ཞིང་ཞེས་བྱ། །དེ་དག་དངོས་པོ་མེད་འགྱུར་བའི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞིང་
ཞེས་བྱ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །རྣམ་འབྱོར་པས་ནི་སངས་རྒྱས་བཞུགས། །ཞེས་རྒྱུད་
ཀྱི་སྤང་བྱངས་པའི་འོག་ཏུ། གཟུགས་སྤང་རྟོགས་དང་མེ་ལོང་དང་། །ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་
དང་། །གཟུགས་དང་རྣམ་ལྗེར་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་མཚན་མ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན། ལམ་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་ལུས་དགྱིལ་
ཐིམ་པར་གྱུར་བ་ལ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོར་མ་སོང་ན་ཐིམ་

༼ ༡༦༥ ༽

བའི་དོན་ཅི་ལ་བྱ། གཞན་ཡང་། ཚེ་འདི་ལ་འཚང་མི་རྒྱ་བའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་མ་ཐིམ་ན་ནི། ལུང་པོ་སློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
 བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་མལ་གྱི་མེས་ཚིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ།
 ཐིམ་ན་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པས་སོ། །རྣམ་འབྱོར་བ་ཚེ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་
 འཕྲོས་པའི་ཚེ། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྲ་མ་དོར་ནས་སྤྱིང་མ་སྤྲངས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རི་ལྟར་རུང་། དེ་བས་བརྟེན་པ་ལྟའི་སྐབས་སུ། ཐ་
 མལ་གྱི་ལུང་པོ་སྲ་དག་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་སྲ་དང་། ཁམས་སྲ་རྣམ་པར་དག་པ་ལུས་སྲ་ཞེས་སྲ་
 བ་པོ་འདི་དག་ཀུན་གྱི་སློལ་བྱ་བར་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཅི་ལ་བཟེ། དེ་བས་ན་བརྟེན་
 པ་སྲ་གསལ་འདེབས་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་ཚིག་སྲེད་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་པའི་སློབས་
 ཀྱིས། བརྟེན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཚེ་ཡང་མིག་དང་རྣ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་ཚིག་དུ་མི་བརྗོད་ཀྱང་།
 དོན་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཏེ། ལྷི་དཀྱིལ་དང་བསྐྱབས་ནས་གསལ་འདེབས་པའི་ཚེ་ན། འབྲས་བུ་རྫོ་
 རྗེ་འཛིན་པའི་ལུས་ཉིད་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དེལ་བྱ་ལུས་
 དཀྱིལ་སྲ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་པར་གསལ་འདེབས་པ་ནི། ལྷི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་པ་
 བས། དོན་དེ་དང་ལྡན་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སློན་དུ་བཏང་བས། དེས་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་པ་གཉིས་
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། དང་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་པ་ལྷན་དུ་ཤར་བ་དེའི་སྐྱེལ་ལུས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གསལ་བཏབ་བེན་མ་ཐག་དུ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་རྫོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་རྟེན་དགོས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གྲིས་
 སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་

༩༩༩༩༩

བརྟགས་ཏེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷོགས་སྤྱི་མའི་འདོད་ལུགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་
 དབྱུང་བ་དང་། ལུས་དགྲིལ་གྱི་སྐྱབ་གཞི་གཏན་ནས་མི་རིགས་པ་དང་། རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་དང་
 འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཁོ་ན་སྟུང་བསྐྱོམ། ཞེས་པའི་དོན་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བའི་ལུས་དགྲིལ་སྒྲུང་བའི་ཆེ་ན་ཡང་། མ་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཞིག་ཡོད་
 པར་བྱས་ན། དེ་ལ་ལུས་དགྲིལ་འགོད་པར་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྒྲུང་བའི་སྣ་སྐྱའི་སྐྱབ་གཞི་མ་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྐྱོན་དེ་དོན་ལ་མི་
 གནས་ཏེ། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་དོན་རྗེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་དགྲིལ་འགོད་པའི་ཆེ་ཡང་རང་
 གི་ལུས་ཐ་མལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་འབྲས་བུ་དོན་འཛིན་གྱི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་དེ་ལ་ལུས་དགྲིལ་འགོད་པ་
 ཡིན་ལ། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་རི་སྟུང་རྒྱ་རྒྱ་མི་འགོ་ཡང་འབྲས་བུ་དོན་རྗེ་འཛིན་པའི་ལུས་དེ་རང་གི་ལུས་
 ཐ་མལ་པ་ཉིད་བསྐྱུར་བ་ལས་གྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནམ། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་བསྐྱུར་མ་དགོས་
 པར་ལོགས་སུ་གྱུབ་པའི་སྒྲུང་བ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་སྟུང་ན། འབྲས་བུ་དོན་འཛིན་གྱི་ལུས་དེ་ཚོས་
 ཅན། ཚོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཉིད་བསྐྱུར་བ་ལས་གྱུང་བའི་
 སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྟེར། འབྲས་བུ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་དག་སྒྲུང་དུ་བསྐྱུར་མི་རུས་པར་
 ཁས་ཡང་ཡང་དུ་སྒྲུངས་ཟིན་པའི་སྟེར་དང་། མ་དག་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་ནི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་བསྐྱུར་བྱས་པའི་སྣ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྟེར་
 རོ། །གཉིས་པ་སྟུང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་དོན་འཛིན་གྱི་
 སྐྱེད་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་བསྐྱུར་མ་དགོས་པར་ལོགས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་རང་འཁྱུངས་སུ་ཡོད་
 པའི་སྟེར།

༩༩༩

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་འཇོན་པའི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལུས་དགེལ་ཐམས་ཅད་ཚོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེས། ལུས་དགེལ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་གྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
ལ། དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོན་མིན་པའི་སྲིད། ཡང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་ལུས་དགེལ་བསྐྱོམ་མཁན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མ་ཤར་བ་རྣམས་ལ་ལུས་དགེལ་
ཡེ་བསྐྱོམ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་འདི་ནི་ལུས་དགེལ་འགོད་པའི་གཞི་མིན། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒྲུང་བ་མ་ཤར་བའི་ལུས་ནི་དེ་དག་ལ་ཡེ་མེད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མ་
ཤར་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཞིག་ལོགས་སུ་མོས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ལུས་དགེལ་འགོད་དོ་སྦྱོར་ན།
དེ་ནི་ཉོན་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་སྤྱི་ཅམ་ཡིན་པས་ཚོས་ཉིད་ལྟ་ཞོག་ དོན་རང་མཚན་ཅམ་དུ་ཡང་མི་
རུང་ངོ། །དེས་ན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྟ་གང་གི་སྒྲུང་བ་ཤར་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་
འདི་ཉིད་སྒྱུར་བའི་སྟེང་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲུང་བོ་ལོགས་སུ་དོར་རྒྱ་མེད་པར་
སངས་རྒྱས་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལམ་ཟབ་ཀྱི་ཞེན་པ་སྦྱོང་བའི་ཐད་དུ། སྒྲུང་བོ་སངས་
རྒྱས་སྟེང་བདག་ཉིད་ལ་བརྟུན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་བོ་དེ་ལ་ལུས་དགེལ་གྱི་སྟོན་
བཞིན་དུ་གྲིས་གཏུབ་པ་ལ་ལོགས་པ་བྱས་པའི་སྲིད་ཅོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཟབ་མའི་ལམ་གྱིས་
གནད་ཐམས་ཅད་ཉོན་གོ་པའི་ཚིག་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་ལ་རེ་བ་ཡིན་མོད། འདི་སྟེང་སྟེང་སྟེང་གའི་
གནས་མེད་དེ། ལམ་ཟབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་རང་གི་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་

༩༡༤༽

ལྷན་པོ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་སྤངས་པའི་སྲིད། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་སོ་སོར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་ལུས་འདི་ལ་ནི་ངན་པར་གཏས་བྱུང་བ་ག་ལ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུམ་བུར་
བྱས་པ་དེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིར་བསྐྱུར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ནི་ཚོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། མ་དག་པའི་ལྷན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་འགལ་བའི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་
ལྷན་པོ་ལ་བརྟམས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་ཀྱང་ལྷན་པོ་ལྷ་པོ་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་རིལ་འཛིན་བཤེགས་པ་ཅམ་
གྱིས་བརྟམས་སོང་འོ་སྟམ་ན། འོ་ན་ནི་ལྷ་མོ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཚེ་ཡང་ལྷན་པོ་སངས་རྒྱས་
ལྟའི་བདག་ཉིད་ལ་སྤྲད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲང་མེད་དུ་
བྱས་པའི་སྲིད་དོ། །རྒྱད་ལས། སློས་པ་ཉིད་ནི་སློས་མེད་བྱེད། །ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཅ་ལྟར་
འབྱུང་བར་ཐལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྲིད་དོ། །གཞན་ཡང་དབྱེས་འཁོར་བསྐྱུ་བ་དང་རང་
བཞིན་སྟོན་སྲིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྷན་པོ་ལ་སློད་པའི་ལྷན་
བ་འབྱུང་བར་ཐལ། ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་བཞིན་དུ་དེའི་སྤྲང་བ་བཀག་པའི་སྲིད་
དོ། །ཡང་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་པོ་སོགས་ལ་སྤྲད་ན་ཅ་ལྟར་ཡིན་གྱི་
རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་སྤྲད་ཀྱང་ཅ་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་འོ་ཞེས་འདོད་པར་སྤྲང་མོད། དེ་ལྟར་ན་ལྷན་པོ་
ལ་སློད་པའི་ཅ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པོ་ནི་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཚོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི། མི་གཙང་བ་དང་། ངན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
དོ། །སྲིད་ལྷན་པོ་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་གཞིགས། རང་བཞིན་གྱི་དོན་རྒྱ་ལ་
བྱས་པ་དང་། དོ་བོ་ལ་བྱས་པ་དང་། དོ་བོ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་གཉིས་སུ་བྱས་
ནས་སྐབས་སོ་སོར་འཇུག་པའི་ཤེས་མ་

༩༡༩༩༩

བྱེད་པར། གུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ལ་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཚུགས་ཆེན་པོ་འདི་བཅས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པར་དག་པའི་དོན་ཡང་མ་དགོངས་ཏེ། སྦྱིར་དག་པའི་དོན་ནི་མ་དག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་། རྒྱལོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དབྱིངས་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོས་ནས་མ་དག་པ་གྲུབ་མ་སྟོང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙུག་མིན་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟེན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་རིག་པའི་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་
གཟུང་འཇོག་ཀྱིས་མ་དག་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ནི། དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་
སུ་སྣང་བ་ཉིད་སྣ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྣ་སོ་སོའི་དག་པ་
ཞེས་བེད་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་སྟེན་རྣམ་པར་བསྐྱུར་མི་སྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་
སྤྱིར་དང་། སྟེན་བདག་ཉིད་མིན་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དག་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །འདི་
གསུམ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ནི་གུན་ལ་འཇུག་ལ། སྤྱི་མ་འདི་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཙོ་ཆེའོ། །གཞན་
ཡང་རྣམ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་འདི་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་ལ་ལུས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མེས་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་འཕངས་པ་ནི་རབ་ཏུ་ལོར་ཏེ། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་
རང་ལ་སྣང་བ་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཤི་བའི་ཆེ་མ་ཟད་ད་ལྟ་ཡང་གཞན་ལ་མི་སྣང་བས་རང་ཉིད་ཤི་བའི་ཆེ་
རང་ལ་སྣང་བའི་ལུས་གཞན་གྱི་མེས་ཇི་སྟར་སྟེན་གྱི་ལེགས་པར་སྟོས་ཤིག་སྣང་བ་སེམས་སུ་མ་གོ་
བ་བྱ་བ་འདི་འདྲ་ལ་བེད་པ་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་རང་གི་ཁས་སྦྱངས་དང་འགལ་བ་ནི། གཉིས་མེད་
གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། ཅང་དོན་གྱི་ཉེ་ཏུ་ག་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་

༩༡༠༽

འཕེལ་བའི་སྐྱེ་ལ་ལུས་དགེལ་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །ཞེས་དྲིས་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་གྱི་
 ལུས་དགེལ་ཁས་ལེན་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཚོས་ཅན། དང་
 རོན་གྱི་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ། དེས་དོན་ཚོས་ཉིད་གྱི་ལུས་དགེལ་འགོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རྒྱུ་། །འབྲུལ་པར་འཆར་རྒྱུ་། །ཡང་རྣམ་འགྲོར་པ་ཚེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོས་པའི་ཚེ་ལུས་དགེལ་
 ལྷ་མ་དོར་ནས་ཉིད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགེལ་
 འཁོར་ཏུ་མི་རུང། །ཞེས་པ་ཡང་ཤེན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ལ་བསམ་ན་ནི་སྐྱ་མའི་སྤང་པོའི་ཡོད་པ་མ་
 དོར་བ་མེད་ལ། ཉེན་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལུས་དགེལ་དོར་བ་མིན་ཏེ། ལུས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས། ལུས་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་དགེལ་ཡང་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགེལ་འཁོར་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་ལུས་གྲུབ་
 ཅམ་ནས་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པའི་སྤྱི་རྒྱ་གྲུབ་པ་ལ་བེད་གྱི། འགྲུར་མེད་གྱི་བདེན་པར་
 འདོད་པ་ལ་ནི་གཏན་མིན་ལོ། །གཞན་ཏུ་ན། རྗེ་རྗེ་རིལ་བུ་པས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་
 གྱིས། །གྲུབ་པའི་དགེལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་པ་
 དོན་མེད་ཏུ་འགྲུར་ལ། བྱེད་རང་འདོད་པའི་ལམ་དུས་གྱི་ལུས་དགེལ་དེ། འབྲས་དུས་གྱི་ལུས་
 དགེལ་དུ་འགྲུར་རམ་མི་འགྲུར། འགྲུར་ན་ནི། དོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགེལ་འཁོར་མིན་
 པར་ཐལ། ལྷ་མ་དོར་ནས་སྲི་མ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱེད་ཏུགས་དངོས་འགལ། གསལ་བ་ཡང་
 བྱི་དངོས་འགལ་རྗོན་མོ་ཡིན་པས་མི་སྐྱ་བ་ཐོབ་པོ། །མི་འགྲུར་ན་ནི་འབྲས་དུས་གྱི་ལུས་དགེལ་དེ་
 རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྲུར་ཞིང་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་

༼༡༥༽

མིང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། གནོད་བྱེད་གི་ཚོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་མོད་གི་ཡི་གེར་འབྲིར་
 མ་ལང་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྐུལ་ཀུན་གི་བསྐོད་གཅིག་ལམ། །རྣམ་མང་རྒྱུད་སྒྲིའི་
 ཟབ་དོན་མཐར་ཐུག་ལ། །ལུས་གི་དགྲིལ་འཁོར་རང་བཞིན་སྤུན་གྲུབ་ལ། །སྣོན་དུས་སྐལ་ངན་
 རྣམས་གིས་གཞན་དུ་བཅོས། །དེར་དུས་ཉོག་གའི་ཉེས་བས་དགྲུགས་ཡིད་གིས། །གོང་མའི་གསུང་
 དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །རང་དགའི་རྒྱུད་གིས་ཉེར་འཚེ་བསྐྱེད་པས་ན། །རྣམ་དཔྱོད་རིག་སྒྲགས་
 ཟབ་མོས་རྣམ་པར་བཅིལ། །བར་སྐབས་གི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྣོན་པ་གསུམ་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས་སྣོན་པའི་གནད་མི་མ་སྤུན་པར་
 བསྟན་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །༥ །།གསུམ་པ་ཉམས་ལེན་གི་གནད་མི་མ་སྤུན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་
 ཉེ། སྣོན་པ་དང་པོའི་སྐབས་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ནི་
 སྐབས་དེར་བསྟེན་གནས་གི་སྣོན་པ་སྤངས་པས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྣོན་པ་རིགས་བདུན་མཐའ་དག་
 འཛིགས་པར་འདོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གནོད་ཅིང་བྱེད་པར་ས་སྐུ་པའི་ལུང་དང་
 འགལ་ཉེ། རྗེ་བཙུན་ཚེན་པོས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཚོགས་རིམ་པ་ལས། དེ་ལྟར་མཚོན་པའམ།
 གཏོར་མའི་རྗེས་ལ། འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་བཞུས་པ་བྱེད་པར་བསམ་ཞིང་། རང་གིས་གསོ་སྦྱོང་གི་
 ཚོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། བདག་སྣོན་པ་དང་སྤུན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྣོན་གས་
 ལའང་སྤང་དགོས་ཉེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་གི་ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་གཟུངས་ཉི་
 །ལུ་ཅ་གཅིག་བཞུས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར།

༩༡༩༽

ཡང་རང་གི་བྱས་པའི་དགོ་ཚ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་བགྱིས་པའི་
དགོ་ཚ་རང་གིས་བསྡོམ་པ་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ལམ་གྱི་གནད་དང་འགལ་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ།
གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དགོ་བའི་ཚ་བ་མདོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་
རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བར་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བར་བྱས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡོངས་སྤྱོད་ཞེས་བཤད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དགོ་བའི་ཚ་བ་དེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིན་པ་པོ་དང་། སྤྱིན་བདག་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་ལ། ལེན་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དངོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་སྡོམ་
གསུམ་རབ་དབྱེར་ཆོས་དབྱིངས་དགོ་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་དེ་རང་སྤོང་གི་ལྷགས་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་
སྤྱོད་པའི་ལེན་པ་ལ། སྤྱོད་པའི་ལྷན་བཞེད་དེ། འོ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །ཡོད་པ་
མིན་ནམ་ཉམ་པར་འདོད། །གང་དུ་འདོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཉམས། །ཡོད་ན་མི་ཉམ་པར་ཐལ་ལོ། །ལ་ལ་
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། །མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་མ་བཤད་ཟེར། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་
ནི། །རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་འགལ། །ཞེས་སྤྱོད་དུ་བཏབ་པ་ཡང་། །གོང་མའི་གསུང་རབ་
རྣམས་ཀྱི་གནད་བཅོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་གསུམ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །གྲུས་པར་
བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་མ་བརྩུང་ཤིག །ཅེས་དང་།

{ ༡༧༣ }

དེས་ན་ལྟ་བུའི་ལུང་སྒྲོར་ཀྱལ། །པ་རོལ་སྤྱོད་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཛད། །ཅེས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་
 ཀའི་ལུགས་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་དུ་བཤད་ཅིང། བོད་མའི་གསུང་རབ་རྣམས་
 ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དབང་དང་རིམ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོས་མེད་དང། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་མིང་བཏགས་བ་ཅོམ་གྱིས་འབྲུལ་ནས། དེ་
 ཡང་ཡོད་བ་མིན་བར་ཐལ་ཞེས་སྒྲོན་འཕེན་བར་སོང་བ་དང། དེ་ལྟར་འཕེན་ན་ཚོས་ཉིད་ཡོད་བར་
 མི་འདོད་བས། ཚོས་ཅན་ཡང་ཡོད་བ་མིན་བར་ཐལ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་བྱུང་བར་མེད་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང། ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་བྱེད་བར་བད་དོ། །རྗེ་བཙུན་
 ཚེན་པོའི་གཞུང་དང། མདོ་སྤེལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ལུགས་ལ་ཚོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་བཤད་བ་མེད་ལ། མ་བཤད་བ་ཅོམ་དུ་མ་བད་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བ་རང་
 ཀྱང་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་མ་གྲགས་བ་ཉིད་བཤད་དེ། རི་རྐྱད་དུ། དག་ལྡན་ལས། ཡང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བའི་
 ཐེག་བར་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་དང། རིགས་ལྡེ་ལ་སོགས་བ་མེད་བ་དེ་ཡང། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་མེད་བར་ཤེས་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྲོན་ཤིང་ལས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལུང་
 དང་བསྟུན་ནས་བཤད་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་བཞི་དང་ཆ་འདྲ་བས་འདྲ་བ་བསྟུན་བ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྤེལ་
 ལས། ཡེ་ཤེས་ལྡེ་བ་བསྟུན་ཅེས་བ་བཤད་བ་མི་སྤང་རོ། །ཡང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ཐེག་བར་ཚོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མ་བཤད་ཅེས་ཟེར་མཁན་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་སྤོགས་སུ་སྤོ་པོ་དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཚེན་
 པོ་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལས། ཡོན་ཏན་
 བསྐྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྤྱི་དོན་ལ་མཐར་ཐུག་མི་རིགས་སོ་

།།།

ཞེན། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དེ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
མ་བཤད་ལ། གསང་སྤྲུགས་པ་ལས་བཤད་བ་དང་། ཞེས་དངོས་སུ་བྲིས་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་
མཚེད་འགལ་བ་ལྷག་སྒྲོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་གསུང་
རབ་སྐྱིེ་དགོངས་པ་དང་མི་མ་བུ་ཅིང་སྐྱ་མ་གོང་མའི་གསུང་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་འགྲིག་པ་མང་དུ་
སྒྲུང་རོ། །འབྲིར་མ་ལང་རོ། །གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་ཚོ་ག་བཤད་བ་མང་དུ་ཡོད་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཚོ་གའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལམ་བཟང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་
གསུངས་པ་མེད་ཅེས་ཚིགས་སུན་འབྲིན་པར་སོང་ཞིང་། ཚོ་ག་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་
པའི་གཞོན་བྱེད་དང་། ལུང་གི་ཁུངས་མེད་པ་ལ་གོགས་པ་རབ་ཏུ་མང་མོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་
སྒྲུའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་གངས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བསྐྱབ་བསྐྱས་ནས་གསུངས་པའི་རྩ་ལྷུང་དུ་བྱང་ས་
ནས་གསུངས་པའི་རྩ་ལྷུང་བཞི་པོར་འདུས་པར་བསྐྱབ་བསྐྱས་ཉིད་ལས་གསུངས་ཞེས་བ་ཡང་།
བསྐྱབ་བསྐྱས་ཀྱི་གཞུང་ལས། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་འདི་དག་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་།
འགའ་ཞིག་གིས་ལུགས་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་བ་དང་། བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ། ཞེས་བཤད་
བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུང་ཡང་། བསྐྱབ་བསྐྱས་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མདོ་དང་། དཔལ་ལྷན་
ཅན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་དགོས་ཀྱི།
ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་སྐབས་དོན་མིན་པར་འགའ་ཞིག་གི་ཞེས་པའི་གཉིས་ཚིག་གིས་ཤེས་ལ།
ཅེས་གྲང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པར་ངོས་འཛིན་དགོས་ན། ལུང་ཚུབ་སེམས་འདི་ཡོངས་
འདོར་དང་། །ཞེས་བ་དེ་དབུ་མ་བ་ལས་གཞན་སུའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་བརྗོད་པ་ཡིན་སྐྱེས་དགོས་
སོ། །སྐྱིར་བསྐྱབ་བསྐྱས་ནས་གསུངས་པའི་ལྷུང་བ་བྱི་མ་བཞི་པོ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་དུ་

འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མི་སྤང་ངོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདི་ན་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་མང་དུ་སྤང་
 ཡང་པལ་ཆེར་གནད་ཚུང་བར་འདུག་པ་དང་། གོ་སྤོ་བའི་བྱིར་མ་སྤོས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་
 སྤོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནད་མི་མ་ཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚོ་ག་ལས་སྤོམ་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ལྷན་སྤེལ་བའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤོམ་པ་མི་སྤེལ་བར་འདོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
 བསྐྱར་ཅམ་གྱིས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྤྲོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། འཆི་བའི་
 འོད་གསལ་ལ་བར་དོ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ལས་གོང་དུ་བཞག་ཏུ་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྤོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དེ་བའི་
 དང་། འདིའི་སྤོམ་པ་བརྒྱུད་པ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་
 དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཐིན་པའི་བྱིར། །འདིར་མ་
 བྱིས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤང་ཚུང་བའི་དྲིས་ལན་ཐུན་ཆེགས་པ་འགའ་ཞིག་འདིར་གནད་ལ་དབྱུད་པའི་
 སྐབས་སུ། ཚིག་མང་དུ་དོགས་པས་ཁོ་བོས་ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བྱུངོ། །འདིར་སྤོམ་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་
 འོར་ཚབས་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དང་མི་སྤོམ་པར་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མང་དུ་བཀའ་
 འགྲེལ་ནས་བྱིར་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྤོམ་པ་གནད་འབྲུལ་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་པར་རྗེ་
 བཅུན་ས་སྐྱུ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་སྤོམ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་ཚོས་དང་གང་
 ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་སྤོད་ཅིང་ལུང་བའི་ཉེས་པ་

༩༡༥༥༥

བསྐྱེད་ལ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་སློབ་ལ་
 ལུགས་ནས་སྐྱོན་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་ནས་
 གཞུང་འདི་ཙམ་གྱིས། རང་གི་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་ཁོངས་ནས་ལུགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་
 སྐྱེད་དོག་གི་དབང་གིས་བརྩམས་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཡོ་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་དགོས་ན་བསྟན་
 པ་དེ་ཉིད་མ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེད་དོག་ཅེས་པ་ནི་མི་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བསམ་པ་ངན་པས་ཀུན་ནས་སྦངས་ཏེ་སྐྱོན་འབྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་ར་སྣ་ཚོགས་གྱི་སློ་
 རྣམ་གཞན་མགྲོ་བར་བྱས་ཏེ་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་
 སྐྱོན་མེད་པ་ལ་རང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ས་རོལ་སྐྱོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་
 སྐྱོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོབས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱི་འོད་ཟེར་
 གྱི་ལུགས་ནི་སྐྱོན་བྱ་མེ་བྱིར་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་མི་རུས་ཀྱང་ཁེགས་པ་མིན་
 ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕེལ་བ་དང་འབྲེལ། །རི་རྒྱུད་དུ། གཞུང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ལྡན་སློ་
 ངན་ཉིན་སློངས་འཛིག་པ་སྤངས། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སློ་མིག་རྣམ་དག་མཁས་པའི་བརྒྱ་རྒྱས་བྱེད་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མི་མ་ཐུན་པར་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །དེ་
 ལྟར་འདིར་བཤད་དོན་རྣམས་རབ་བྱེད་ནས། །བགྲང་ཡས་ཚིག་གི་སློབ་པ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །རེ་ཞིག་
 ཡིད་ལ་བརྩུང་སློ་གོ་བདེ་བའི། །ངག་དོན་འཇུག་པར་བདེ་བ་འདི་ལྟར་ཡིན། །ཐབ་མོ་ལྟ་བའི་ངེས་
 དོན་མཐར་ཐུག་པ། །ས་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། །རྒྱུད་སྟེའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །

༩༡༤༽

རྟོགས་བྱའི་ལྷ་བ་དོན་གཅིག་ཅེས་བྱང་གསུངས། །འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པའི་རྣམ་རིག་
གི་ །ངེས་དོན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་མཐུ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་ལྷ་བ་དེ་རྗེས་སུ། །དབུ་མ་
ཆེན་པོ་བསྟན་པ་རི་ལྷར་ཡིན། །དབུ་མ་ཉིད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་གཞུང་དུ། །འདུས་སྲིབ་འགལ་བ་
མེད་མཉམ་སེམས་པ་ན། །གསུམ་དུ་འདུས་སྲིབ་དབུ་མ་བཞི་བ་དུ། །བསྟན་པས་སྟོན་གསུང་ཉིད་
དང་འགལ་བར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་སྲོད་གཞུང་སྐབས་དེར་བསྟན་པ་ནི། །རྣམ་བདེན་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞེས་བྱང་མི་རུང། །ཡང་ན་གཞུང་ཆོག་བསྐྱར་ནས་འཆད་དགོས་མོད། །གཞན་གྱི་དེ་ལས་བསྐྱོག་
དོན་ཅིས་མི་ཤེས། །འཐད་པ་དང་བྲལ་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ནི། །རང་དགའ་དོད་པ་ཅ་མ་གྱི་དོན་
ལྡན་མིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གསུམ་དང་རྒྱུད་གསུམ་དང་། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་འཁོར་ལོ་
སྟོན་པ་སོགས། །བཀའ་དང་དེ་འགྲེལ་འཕགས་པས་མཛད་རྣམས་ལ། །རང་རིག་བདེན་གྱུ་ཚུལ་
དེ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །བདེན་དངོས་སྟོག་པའི་རིམ་པ་དབུ་མ་བཞིན། །པད་དཀར་དང་ནི་དོ་རྗེ་སྟོང་
པོར་བཤད། །བསྟོད་ཆོགས་མཛད་དང་འདུས་པའི་སེམས་འགྲེལ་ལས། །རྣམ་རིག་བདེན་གྱུ་
འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། །གྲུབ་པ་སྡེ་བདུན་མཁས་པའི་ལམ་སྟོར་དགུ། །དྲ་ཉ་སྟོར་གསུམ་
འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་པོ། །སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཁྱེད་སྲིབ་པ། །ཀུན་འདས་ཀྱང་ནི་བདེན་
གྲུབ་བཀག་ཉེ་འཆི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སེམས་ཅ་མ་ལྷ་བ་དང་། །དབུ་མ་མཐུན་ཅེས་སྐྱ་བ་རྒྱ་
པོད་ཀྱི། །གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་པའི་རོ་ལ་ཡིན། །ཇོ་མོ་ནང་པ་གསལ་རིག་བདེན་གྲུབ་
དང་། །ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས། །ཁས་ལེན་མཛད་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་བ་
ཡི། །གནས་ལུགས་འདོད་ཀྱི་འཇིག་དངོས་ཁས་མི་ལེན། །གནས་ལུགས་བདེན་ཞིང་འཇིག་པར་
འདོད་པ་འདི། །

།།།

རྩོམ་པ་སྐྱོད་དམན་སྣམ་བདག་སེམས་སོ། །ས་སྐྱེའི་རྗེ་བཙུན་མཚོག་རྣམས་བཞེད་དོན་
ལྟོ། །ཚོས་དབྱིངས་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ་ཡོད་ཅམ་ལ། །མི་རྟག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་སྲིད་
དང་། །མེད་པ་དེ་ལྷགས་ལས་ནི་བཀག་པའི་སྲིད། །གཤེས་སུ་ལྟ་ཡང་གནས་ལྷགས་གང་པ་
ཡིན། །དེ་ལྟར་འཆད་པས་གཞུང་བརྒྱུའི་སྲིད་མེད་ཀྱང་། །དག་སྡོན་སྡོར་གསུམ་ལན་གཅིག་
བསྐྱབས་པས་ཀྱང་། །གཞན་དབང་རྣམས་འཕྲུལ་མེད་ན་རྟོགས་པར་བྱས། །འདི་དག་འཐད་པ་དང་
བཅས་ཁོ་བོ་ཡིས། །རྗེ་བཞེན་སྦྱས་ལ་གཟུ་བོའི་ཡིད་ལྡན་པའི། །དབྱེད་འདོད་སྦྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཞིབ་
མོ་རུ། །རྣམ་པར་སྤྲེ་སྤྲེ་ལན་ཡང་གདབ་པར་བྱོས། །ལྟ་ཚེ་བདེན་པའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར། །བསྐྱོམ་
ཚེ་བདེན་པའི་དོན་ལ་མཉམ་འཛོག་པ། །ཡོད་ཅེས་སྦྱོ་བ་འདི་འདྲ་གོང་མའི་ལྷགས། །ཆ་ཤས་ཅམ་
ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་རེ་ཀུ། །བདེན་དོན་སྤྲོ་རགས་རྩལ་གྱིས་མ་གོས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་གསལ་
སྣང་གདོད་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་། །ཡོད་མ་སྟོང་གི་དབྱིངས་དང་མ་བྲལ་བ། །འདི་འདྲའི་ངང་ལ་མཉམ་
འཛོག་སུ་ཡིས་ཞིགས། །སྟོང་དོན་མེད་པར་སྦྱོ་བའི་མཐའ་གཅིག་དང་། །གནས་ལྷགས་ཡོད་པར་སྦྱོ་
བའི་ཐབས་གཉིས་ཏེ། །དབུ་མ་ཚེན་བོའི་གཡང་ས་གཉིས་བཟུང་ནས། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་སྦྱོ་
བའི་སྤང་གསུམ་ལ། །འཛིག་པར་ལྟ་བ་གད་མོའི་རྒྱ་རུ་བཟུང་། །གཟུང་འཛིན་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཏིར་བྲངས་པ་
ཡིས། །སྟོང་གཟུགས་སྦྱོ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱ་སྦྱ་དང་། །གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཅམ་གྱིས་དབེན་པའི་
དོན། །སེམས་ཅམ་གཞུང་ལས་ཚོས་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས། །བཤད་པ་འདི་གཉིས་བྱུང་བར་མི་
སྲིད་པར། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལས་འབྱུངས་སྦྱ་སྦྱ་ཡང་། །གནས་ལྷགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཆད་
པའས། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་སྲིད་གཟུགས་སྦྱ་ནི། །གཏན་མེད་ཅེས་སྦྱོ་གྱི་ན་ཁོ་ནར་
བས། །ཡོངས་བྱུང་ཡིན་ན་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་འགལ། །

༩༡༥༩༽

གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་དག་དང་འབྲེལ་ལོ་ཞེས། །སྤྱོད་གས་ཀྱི་སྤང་པོའི་གཞུང་དུ་མ་བཤད་དམ། །དེ་ལྟར་
 འདོད་ན་རྫོགས་རིམ་ལྷ་སྐྱུ་ཡང་། །ཞལ་ཕྱག་རྣམ་པ་དག་དང་མ་འབྲེལ་ལམ། །ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་
 ཡིན་པར་རི་ལྟར་རུང་། །ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སློ་སྤང་གི་ །གཟུགས་ལ་ཚོས་ཉིད་གཟུགས་
 དང་སློང་གཟུགས་ཞེས། །མིང་གིས་འདོགས་པ་དེས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མོད། །དེ་དག་སློས་བྲལ་སློག་
 པར་འདོད་པ་ནི། །ལྟ་བུ་སློམ་ཤམ་མ་སྤེད་པའི་གཏམ་དུ་གྱུར། །ཀུན་གཞི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་
 ཁས་ལེན་དང་། །ཀུན་རྫོབ་སྤང་གཞིར་འདོད་པ་འགོག་པ་རྣམས། །སློན་གྱི་ལོག་ཉོག་རྗེས་འབྲང་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། །སྤྱོད་འབྲེལ་བཟུང་ཉེ་བརྗོད་ཚུལ་གོང་དུ་སློས། །བརྟམ་དང་གཞན་ཟེར་བཟུང་པའི་
 སློན་བརྗོད་དང་། །འདི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ལ་བརྟམ་ཚིག་གིས། །འོལ་གྱིས་འཚོལ་བར་སློག་པའི་
 ཚིག་སྤེང་རྣམས། །ལན་གྱིས་བརྗོད་འོས་མིན་སྤྱིར་འདིར་མ་བྲིས། །ལུང་གཞན་ལུངས་དང་ཚིག་
 བཅད་འཚོལ་བ་སོགས། །ཡི་གེས་འདིགས་སྤྱིར་ཁོ་བོས་ལོགས་སུ་བཀོད། །ཡང་སྤྱིས་པ། པ་མོད་
 སྤང་པོའི་རྗེགས་པ་སྤྱོད་འབྲེལ་ཅིང་། །རྣམ་དཔྱོད་ལུས་སྤྱོད་པས་ཀུན་གྱིས་མ་པམ་པ། །སྤྱིད་གསུམ་
 འདར་བྱེད་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་ཞེས། །འཇམ་དབྱངས་སྤྱོད་པར་བཅས་རྣམས་རྒྱལ། །དེ་
 གསུངས་སྤྱིད་ནས་རིང་པོར་གོམས་ཡིད་གྱིས། །རང་གར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་རྗེས་མི་འཇུག་ཅིང་། །ཉོག་
 བརྗོད་གོམས་པས་ལམ་དང་འགོ་ཤེས་པ། །རྣམ་གྲོལ་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་སྤྱིང་ཁོ་བོས་
 བཟུང་། །དུག་ཅན་མཚོ་ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར། །མཐོང་བས་མོངས་པས་གྲུ་གྱུའི་རིང་
 ལུགས་ལ། །དགའ་བས་འཇུག་པའི་གྱིས་པ་གཞོན་ཏུ་རྣམས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་མཚོན་རྗོན་
 མེད་བཞིན་དུ། །རྣམ་དཔྱོད་བརྒྱུད་གྱིས་སྤངས་པའི་གཞུང་སྤོན་རྣམས། །ཐལ་བར་བརྒྱག་བྱེད་རལ་
 གྱིས་འཇུག་འཁོར་གྱིས། །

༩༡༩༽

རང་འདོད་སྡིང་པོ་འདོད་པ་རི་ལྟར་བཟོད། །ཚིག་རྩལ་ལམ་ལས་དངས་པའི་མོད་པའི་མདའ། །རང་
ཡིད་དགོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང། །གཞན་གྱི་ལེགས་བཤམ་དག་མི་བཟོད་པར། །བྱིམ་
བ་རྣམས་དང་མེད་པར་སྦྱ་བའི་གཏམ། །འཕྲོག་པོ་ཡིས་ཀྱང་བསྟན་པ་གང་ལ་ཟེན། །དགོ་སྡོང་དགོ་
ཚུལ་སྒྲུ་མ་མཚོག་རྣམས་དང། །སོ་སོར་འབྲེད་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །རང་གི་འཚོ་བ་ཅམ་ཞིག་
དོན་གཉེར་བ། །ཀྱེ་མ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པ་སྟོགས། །འདོད་ལ་མདོན་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་འཚོས་
བ་ཡིས། །མི་སྦྱའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་ནས་རིགས་པའི་ལམ། །གཞན་དུ་བོར་ན་བདག་ཀྱང་མཁས་
འགྱུར་མོད། །དེ་འདྲ་ཚོས་དང་འགལ་སྱིར་བདག་མི་འདོད། །འདིར་བཤམ་རྣམས་ལ་དོན་དང་མི་
ལྟན་ཞིང། །ས་སྦྱའི་རྗེ་བཙུན་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཚོགས། །ཡོད་ན་སྦྱ་ཡི་རིགས་ཀྱང་ལུང་
རིགས་གྱིས། །གསལ་བར་མཛོད་ཅིག་བདག་ལ་མི་འདོད་མེད། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ལེགས་ཚོགས་ཅི་
མཚེས་བ། །སྒྲུ་མ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་ཚོས་སྦྱོང་དང། །ལུང་འདིའི་ཚོས་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ་
རྣམས། །བདག་ལ་དགུས་པའི་ཐུགས་རྗེས་ལེགས་པོ་བྱིན། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་བདག་ནི་བདེན་བཞིན་
དུ། །ཚོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཚོགས་ཤིང་འདུས་བྱས་ནས། །བདག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་ཤིང་སྡོད་པ་
ནི། །རི་ལྟར་འོས་ཞེས་གཟུ་བོའི་སྟོ་ཡིས་དཔྱོད། །འོན་ཀྱང་བསྟན་དང་འགལ་བའི་ལྟ་སྡོད་དག། །རང་
ལ་མེད་བཞིན་འཛིག་ཏེན་སྡོད་ན་ཡང། །དེ་ལ་དམིགས་ན་སྦྱང་རྗེ་བསྦྱེད་པའི་བྱིར། །འཛིགས་པར་
ལྟ་བུ་ལ་རྟུལ་ཅམ་མེད། །འདིར་བཤམ་རྣམ་དཀར་གཙང་མ་གངས་རྟུལ་དང། །སྦྱོང་ཀུན་དག་
བྱར་བཅེགས་འདྲ་བ། །བདག་གི་རྒྱད་ལ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་དེས། །འགྲོ་ཀུན་ཐར་པའི་བདེ་ལ་འགོད་

༩༡༠༽

གྲུང་ཅིག ། རྒྱུད་པར་མཐུན་རབ་དབང་ཕྱུག་ས་སྐྱུ་པའི། །བསྟན་པ་དྲི་མེད་མེ་ཤེལ་འབར་བའི་
 འོད། །སྐྱོགས་དང་སྐྱོགས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་ཉེར་སོན་ཞིང། །མཁས་རྣམས་དགའ་བའི་བསྐྱོ་རྒྱས་
 བྱེད་ཤོག །ཅེས་སྐྱོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་
 རྣམ་འཐག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དང་པོར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཡོན་ཏན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་
 བས་སྐྱོན་པར་བྱས་ཤིང། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཀྱན་
 དགའ་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་སྐྱ་ནས་དང། བརྗེ་ཏུ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ས་སྐྱུ་པའི་ལྷ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་ལྷུང་རིགས་མན་ངག་གི་ཚོགས་མང་
 དུ་ཐོས་ཤིང། གསུང་རབ་སྐྱི་དང། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཤེས་ནས་
 དད་པ་ཐོབ་པ། བསོད་ནམས་སྐྱོན་གྲུབ་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་བྱ་
 ལོ་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་བཞི་ལ། ལྷ་མ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རི་བོ་ཆེ་
 འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པའི་པོ་བྲང་དུ་ལེགས་པར་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་རིག་པ་འཛིན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་
 གནས་པ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པས་བགྱིས་ཏེ་ལེགས་པར་སྐྱེལ་ལོ། ། །།མཛུལ།། །།.....འདིའི་མ་དཔེ་དག་ས་ཞིག་
 རྣམ་ཞུ་དག་དགོས་ས་ལགས། ། །།བལ་ལྷལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་རུས་སྐྱེལ། །།